

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B , 010 08 Žilina



ROZHODNUTIE

OU-ZA-OSZP2-2024/003147-040

V Žiline, dňa 31. 01. 2024

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s ustanovením § 60 ods. 1 písmeno j) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vodný zákon“) na základe žiadosti subjektu: Národná diaľničná spoločnosť, a. s., aktuálne sídlo: Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 35 919 001, ako stavebníka stavby Diaľnica D1 Turany – Hubová, zastúpená spoločnosťou DOPRAVOPROJEKT, a. s., so sídlom Kominárska 141/2,4, 832 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO : 31 322 000, po vykonanom správnom konaní pre navrhovanú činnosť/stavbu **„Diaľnica D1 Turany – Hubová“ kat. územie: Turany, Krpeľany, Stankovany, Švošov, Hubová, Hrboltová, opustené úseky po zmene trasy D1 v kat. území: Ratkovo, Šútovo a Kral'ovany,**

rozhodol podľa § 16a ods. 10 Vodného zákona v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov takto:

Pre subjekt Národná diaľničná spoločnosť, a. s., aktuálne sídlo: Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 35 919 001, ako stavebníka stavby Diaľnica D1 Turany – Hubová, zastúpená spoločnosťou DOPRAVOPROJEKT, a. s., so sídlom Kominárska 141/2,4, 832 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO : 31 322 000 **povoľuje výnimku z environmentálnych cieľov podľa odseku 6 písm. b) bod 1 až 4 Vodného zákona, na realizáciu navrhovanej činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ kat. územie: Turany, Krpeľany, Stankovany, Švošov, Hubová, Hrboltová, opustené úseky po zmene trasy D1 v kat. území: Ratkovo, Šútovo a Kral'ovany** a navrhovanú činnosť možno realizovať za predpokladu obmedzenia nepriaznivého dopadu na vodné útvary v zmysle opatrení vyšpecifikovaných v Dokumentácii pre následné posúdenie (spracovateľ DOPRAVOPROJEKT, a. s., marec 2022), ktorá tvorí prílohu predmetného rozhodnutia. Opatrenia je nevyhnutné zapracovať do dokumentácie pre následné povoľovacie konania (napr. dokumentácia pre stavebné povolenie) a to:

- Realizovať doplnkový inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum v zmysle odporučení pIGHP, 2019 (kapitola 4.2 Dokumentácia pre následné posúdenie).

- Rozpracovať navrhnuté opatrenia v dokumentácii, stupeň DSP, na zabránenie drenážneho účinku tunela Korbeľka a Havran použitím troch typov opatrení, resp. ich kombináciou nepriepustný tunel (uzatvorený hydroizolačný systém - celoizolovaný profil), použitie celoplášťovej izolácie bez bočných drenáží, hlavný tunelový zberač má iba transportnú funkciu, použitie v kritických miestach s intenzívnym prítokom podzemnej vody do tunelových rúr, v miestach s očakávaním vplyvu na vodné zdroje polopriepustný tunel (pre-grouting a post-grouting - injektáž) - utesnenie masívu pred samotným razením (pregrouting) na základe prieskumných predvrtov v miestach predpokladaných tektonicky porušených zón, použitie tesniacich a výplňových injektáží, ako utesnenie masívu v miestach, kde sa opäť objaví výskyt prítokov vody cez vybudované primárne ostenie do tunela (postgrouting).
- Plynule pokračovať pred výstavbou diaľnice v monitoring vybratých objektov do výstavby diela, realizovať počas výstavby a počas prevádzky monitoringu kvality a kvantity podzemných a povrchových vôd, vodných zdrojov. Návrh monitoringu spracovať samostatným dokumentom.
- Zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z iného zdroja (vybudovanie a financovanie nového záchyty na inom mieste vrátane vynútenej zmeny vybudovania siete vodovodu) v prípade, ak ich existujúci vodárenský zdroj bude ovplyvnený, resp. znehodnotený. Podrobne zdokumentovať a riešiť každý zistený prítok do tunela nad $0,1 \text{ l.s}^{-1}$.
- V rámci technicko-stavebného riešenia stavbu tunela upraviť tak, aby umožnilo tunelom zachytenú/odvedenú podzemnú vodu v množstve nad $0,5 \text{ l.s}^{-1}$ zachytávať a odvádzať separátnym potrubím, ktoré v definitívnom vyhotovení by malo spĺňať hygienické požiadavky na potrubia pre pitnú vodu, aby bola perspektívne pripravená pre následné vodárenské využitie.
- Počas výstavby zabezpečiť vysoko efektívne čistenie odvedenej podzemnej vody prostredníctvom profesionálneho stavebného zariadenia na čistenie vody do takej miery, aby nedošlo k šíreniu sa znečistenia.
- Taktiež je potrebné použiť v maximálnej možnej miere také technologické postupy, ktoré budú eliminovať možný únik znečistenia do podzemnej vody pri realizácii a prevádzke tunelov.
- Počas výstavby ako aj počas prevádzky diaľnice je potrebné monitorovať kvantitu a kvalitu podzemnej vody. Je nutné zabezpečiť projekt / program monitorovania vôd v súlade s ktorým sa bude vykonávať meranie hladín podzemnej vody a výdatnosti zdrojov podzemných vôd, meranie teploty vody, ako aj odbery vzoriek podzemnej vody na stanovenie jej chemického zloženia za účelom sledovania jeho možných zmien.

O d ô v o d n e n i e :

Na Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „OÚ Žilina“) bola dňa 28.10.2022 doručená žiadosť subjektu Národná diaľničná spoločnosť, a. s., aktuálne sídlo: Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 35 919 001, ako stavebníka stavby Diaľnica D1 Turany – Hubová, zastúpená spoločnosťou DOPRAVOPROJEKT, a. s., so sídlom Kominárska 141/2,4, 832 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO : 31 322 000 (ďalej len „žadateľ“) o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 odseku 6 písm. b) Vodného zákona pre navrhovanú činnosť/stavbu „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ kat. územie: Turany, Krpeľany, Stankovany, Švošov, Hubová, Hrboltová, opustené úseky po zmene trasy D1 v kat. území: Ratkovo, Šútovo a Kľačany.

Dňom doručenia žiadosti bolo správne konanie začaté.

Súčasťou žiadosti žiadateľa bola Projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie (DÚR 2018, DOPRAVOPROJEKT, a. s., Kominárska 2,4, 832 03 Bratislava 3, Hlavný inžinier projektu Ing. Imrich Bekeč, december 2018), Dokumentácia pre následné posúdenie (spracovateľ DOPRAVOPROJEKT, a. s., marec 2022), ktorá obsahovala Správu (spracovanie posúdenia podľa čl. 4.7 smernice Európskeho parlamentu a rady 2000/60/ES/následné posúdenie), Prílohy (č. 1.1 Situácia geologických diel km 0,000-9,000; č. 1.2 Situácia geologických diel km 9,000-KÚ, č. 2 Informácia pre plán manažmentu správneho povodia Dunaja/Visly podľa čl. 4 ods. 7 RSV 2000/60/ES) a Záverečnú správu – Monitoring povrchových a podzemných vôd do 12/2021 (spracovateľ: DOPRAVOPROJEKT, a. s., marec 2022).

Svoju žiadosť podal žiadateľ vzhľadom na skutočnosť, že OÚ Žilina rozhodnutím číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, právoplatným dňa 29.05.2020, rozhodol podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 14 vodného zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2020.

Tunajší úrad postupujúc v súlade s ustanovením §16a ods. 7 vodného zákona zverejnil informáciu pre verejnosť o podaní žiadosti o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 odseku 6 písm. b) vodného zákona na webovom sídle okresného úradu (dňa 07. 12. 2022) a ministerstva (dňa 08. 12. 2022).

Súčasťou informácie o začatí konania bola:

- Projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie (DÚR 2018)
- Dokumentácia pre následné posúdenie (spracovateľ DOPRAVOPROJEKT, a. s., marec 2022), ktorá obsahuje:
 - Správu (spracovanie posúdenia podľa čl. 4.7 smernice Európskeho parlamentu a rady 2000/60/ES/následné posúdenie)
 - Prílohy (č. 1.1 Situácia geologických diel km 0,000-9,000; č. 1.2 Situácia geologických diel km 9,000-KÚ, č. 2 Informácia pre plán manažmentu správneho povodia Dunaja/Visly podľa čl. 4 ods. 7 RSV 2000/60/ES),
- Záverečnú správu – Monitoring povrchových a podzemných vôd do 12/2021 (spracovateľ: DOPRAVOPROJEKT, a. s., marec 2022).

Podľa ustanovenia §16a ods. 8 vodného zákona verejnosť doručí písomné stanovisko k správe v lehote do 15 dní od ich zverejnenia na webovom sídle orgánu štátnej vodnej správy a na webovom sídle ministerstva.

Podľa ustanovenia §16a ods. 9 vodného zákona sa verejnosť dorúčením písomného stanoviska stáva účastníkom konania o povolení výnimky. Účastníkom konania je aj správca vodohospodársky významného vodného toku a správca drobného vodného toku, ak sa činnosť týka drobného vodného toku.

V stanovenej lehote boli na tunajší úrad doručené stanoviská s pripomienkami od:

- I. Žilinská regionálna komora Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Háľkova 31, 010 01 Žilina, Sekcia dopravy SOPK, Trnavská RK SOPK Kapitulská 12, 917 01 Trnava – list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 23.11.2022
- II. Obec Krpeľany – list č. 2166/2022 zo dňa 22.11.2022, doručené poštou dňa 23.11.2022, elektronicky dňa 22.11.2022
- III. Obec Ratkovo – list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 24.11.2022
- IV. Eliška Sajdaková, Osloboditeľov 162, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa

24.11.2022

- V. Mgr. Renáta Tvarožná, Československej armády 255/40, 038 54 Krpeľany - list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 24.11.2022
- VI. Stanovisko s pripomienkami, v ktorom v záhlaví listu sú uvedené nasledovné subjekty - Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava; Ing. Vladimír Mosný, PhD., Povraznícka 8, 811 05 Bratislava; Ing. Ján Plesník, A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava; podpísané RNDr. Elenou Fatulovou v mene uvedených subjektov - list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 24.11.2022
- VII. Mgr. Katarína Birčková, Vážska 37/21, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 25.11.2022.

Doručením písomného stanoviska v stanovenej sa vyššie uvedená verejnosť stala účastníkom predmetného konania o povolení výnimky v zmysle ustanovenie § 16a ods. 9 Vodného zákona.

Listom č. OU-ZA-OSZP2-2022/052029-011 zo dňa 05.12.2022 požiadal tunajší úrad žiadateľa o vyjadrenie k doručeným pripomienkam a námietkam účastníkov konania. Žiadateľ svoje stanovisko zaslal listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022, doručeným dňa 19.12.2022.

Následne Okresný úrad Žilina oslovil listom č. OU-ZA-OSZP2/2022/052029-013 zo dňa 19.12.2022 Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva za účelom vypracovania odborného posudku pred vydaním rozhodnutia podľa § 16 ods. 10 vodného zákona k navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany – Hubová“.

Z dôvodu náročnosti správneho konania a s odvolaním sa na ustanovenie § 32 a 34 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) požiadal tunajší úrad listom č. OU-ZA-OSZP2-2022/052029-14 zo dňa 19.12.2022 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia do 8 mesiacov od začatia konania. Ministerstvo životného prostredia ako príslušný odvolací orgán v súlade s § 49 ods. 2 správneho poriadku po posúdení uvedených dôvodov vyhovel žiadosti Okresného úradu Žilina a listom č. 5860/2023-4.1; 287/2023 zo dňa 09.01.2023 tunajšiemu úradu oznámilo, že žiadosti o predĺženie lehoty na vydanie rozhodnutia o povolení výnimky z environmentálnych cieľov pre činnosť/stavbu „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ vyhovuje.

Dňa 15.05.2023 bolo na tunajší úrad doručené stanovisko Výskumného ústavu vodného hospodárstva, Nábr. Arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1 (ďalej len „VÚVH“) č. RD 1294/2023 zo dňa 09.05.2023 spracované pre účely následného posúdenia navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany – Hubová“, ktorého prílohou je vyhodnotenie pripomienok a námietok k Dokumentácii pre následné posúdenie navrhovanej činnosti.

Na základe skutočností uvedených v stanovisku Výskumného ústavu vodného hospodárstva č. RD 1294/2023 zo dňa 09.05.2023 tunajší úrad vyzval žiadateľa o dopracovanie predloženej dokumentácie „Dokumentácia následného posúdenia (DNP)“ v zmysle pripomienok účastníkov konania, ktoré tunajším úradom požadoval akceptovať a konanie v predmetnej veci rozhodnutím č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-021 zo dňa 23.05.2023 prerušil do doby doloženia dokladov stanovených vo výzve č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-020 zo dňa 23.05.2023.

Dňa 16.11.2023 žiadateľ predložil na OÚ Žilina dopracovanú Dokumentáciu o pripomienky účastníkov predmetného konania, ktoré požadoval tunajší úrad akceptovať, uvedených vo výzve tunajšieho úradu č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-020 zo dňa 23.05.2023.

Nakoľko dopracovaný dokument bol vypracovaný v dostatočnom rozsahu pre predmetné konanie, tunajší úrad pristúpil k ďalšiemu kroku v konaní a listom č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-024/Mac

zo dňa 22.11.2023 oznámil účastníkom konania a dotknutým orgánom štátnej správy, že v predmetnej veci zhromaždil rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a teda ukončil zisťovanie skutkového stavu veci a obstarávanie podkladov pred vydaním samotného rozhodnutia. V súlade s ustanovením § 33 ods. 2 Správneho poriadku mali účastníci konania a zúčastnené osoby možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zisťovania, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Účastníci konania v predmetnej veci boli riadne a včas upovedomení o možnosti, kde a kedy je možné nazrieť do podkladov pre vydanie rozhodnutia.

Svoje pripomienky alebo námietky mohli uplatniť do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-024/Mac zo dňa 22.11.2023, pričom boli upozornení, že podľa § 73 ods. 5 Vodného zákona sa na neskôr podané pripomienky a námietky účastníkov konania nebude prihliadať.

V zmysle vyššie uvedeného sa právo účastníka konania urobiť si výpis, odpis, vyžiadať si kópiu administratívneho spisu vzťahuje na právo účastníka konania nazeráť do spisu. Účastníkom konania a dotknutým orgánom štátnej správy dal tunajší úrad možnosť uplatniť svoje právo nahliadnuť do kompletného administratívneho spisu a vyjadriť sa tak k podkladom, ktoré budú slúžiť k vydaniu rozhodnutia. Účastníci konania mali možnosť vyhotovenia kópií (vrátane kópií na elektronických nosičoch) zo spisu v rámci ich aktívneho úkonu nazerania do spisu, pokiaľ by ho využili. Právo na nazeranie do spisu, na ktoré tunajší úrad úkonom - listom č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-024/Mac zo dňa 22.11.2023 poskytol potrebnú súčinnosť, využil dňa 06.12.2023 Ing. Ján Mišura, zástupca Žilinskej regionálnej komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Hálkova 31, 010 01 Žilina, Ing. Vladimír Mosný, PhD, Povraznícka 8, 811 05 Bratislava a starosta obce Krpeľany Ing. Martin Schestág.

V lehote stanovenej v liste č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-024/Mac zo dňa 22.11.2023 boli na tunajší úrad doručené stanoviská s pripomienkami od:

- VIII. Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava, RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava – list zo dňa 04.12.2023, doručený dňa 06.12.2023
- IX. Obec Krpeľany, Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany – list č. 1999/2023 zo dňa 12.12.2023, doručený dňa 12.12.2023
- X. Sekcia dopravy, SOPK, Trnavská RK SOPK Kapitulská 12, 917 01 Trnava – list zo dňa 11.12.2023, doručený dňa 13.12.2023
- XI. Žilinská regionálna komora Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Hálková 31, 010 01 Žilina – list zo dňa 11.12.2023 doručený dňa 14.12.2023
- XII. Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava, RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava - list zo dňa 12.12.2023, doručený dňa 14.12.2023
- XIII. Obec Ratkovo, OÚ, Ratkovo 63, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 13.12.2023, doručený dňa 15.12.2023
- XIV. Mgr. Renáta Tvarožná, Československej armády 255/40, 038 54 Krpeľany - list zo dňa 13.12.2023, doručený dňa 15.12.2023
- XV. Eliška Sajdaková, Osloboditeľov 162, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 13.12.2023, doručený dňa 15.12.2023
- XVI. Ing. Ján Plesník, A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen v zastúpení RNDr. Elenou Fatulovou, Repná 1, 821 04 Bratislava - list zo dňa 14.12.2023, doručený dňa 18.12.2023
- XVII. Ing. Vladimír Mosný, PhD, Povraznícka 8, 811 05 Bratislava list doručený dňa 20.12.2023.

Podľa § 5 ods. 2 Vodného zákona environmentálnym cieľom pre útvár povrchovej vody je vykonanie opatrenia na

- a) zabránenie zhoršeniu stavu útvarov povrchovej vody,
- b) ochranu, zlepšovanie a obnovovanie útvarov povrchovej vody s cieľom dosiahnuť dobrý stav povrchových vôd do 22. decembra 2015,
- c) ochranu a zlepšovanie umelých a výrazne zmenených útvarov povrchových vôd s cieľom dosiahnuť dobrý ekologický potenciál a dobrý chemický stav do 22. decembra 2015,
- d) postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami a zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

Podľa § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona za nesplnenie environmentálnych cieľov sa nepovažuje ak neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu alebo dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej vody alebo podzemnej vody je dôsledkom nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo ak sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého stavu na dobrý stav v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka a sú splnené súčasne všetky tieto podmienky:

1. uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav útvaru povrchovej vody alebo stav útvaru podzemnej vody,
2. dôvody úprav alebo zmien útvarov povrchovej vody alebo útvarov podzemnej vody sú menovito uvedené a vysvetlené v pláne manažmentu povodia (§ 13) a environmentálne ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov,
3. dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny vyplývajú z nadradeného verejného záujmu alebo prínosy z dosiahnutia cieľov podľa odseku 1 pre životné prostredie a spoločnosť sú prevážené prínosmi nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľného rozvoja a
4. očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou.

Podľa § 16 ods. 9 Vodného zákona postupy podľa odsekov 1 až 8 a postupy pri určovaní výrazne zmenených vodných útvarov nesmú natrvalo vylučovať alebo ohrozovať dosiahnutie environmentálnych cieľov v iných vodných útvaroch daného správneho územia povodia. Pri uplatnení postupov podľa odsekov 1 až 7 sa musia uskutočniť také opatrenia, ktorými sa zaručí úroveň ochrany podľa predpisov v oblasti ochrany životného prostredia.

Podľa § 16 ods. 10 Vodného zákona, k neúspechu pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu alebo dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvarov povrchovej vody alebo podzemnej vody dôsledkom nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvaru podzemnej vody, alebo k nezabráneniu zhoršenia stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého stavu na dobrý stav v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka alebo ich zmien môže dôjsť len na základe výnimky z environmentálnych cieľov podľa odseku 6 písm. b) (ďalej len „výnimka“), ktorú povolí orgán štátnej vodnej správy na základe žiadosti po splnení podmienok odseku 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu.

Podľa § 16a ods. 7 Vodného zákona, k žiadosti o povolenie výnimky žiadateľ priloží projektovú dokumentáciu činnosti a správu o splnení podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu (ďalej len „správa“). Informáciu o podaní žiadosti o povolenie výnimky spolu s dokumentmi podľa prvej vety zverejní orgán štátnej vodnej správy na svojom webovom sídle a súčasne na webovom sídle ministerstva.

Podľa § 16a ods. 10 Vodného zákona orgán štátnej vodnej správy povolí výnimku, ak sú v súvislosti s činnosťou žiadateľa splnené podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b).

Vodný zákon ustanovuje v § 5 ods. 2 environmentálne ciele pre útvary povrchovej vody, medzi ktoré patrí najmä dosiahnutie dobrého ekologického stavu alebo dobrého ekologického potenciálu povrchovej vody a zabránenie zhoršeniu jeho stavu.

S cieľom umožniť nové rozvojové činnosti človeka však § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona ustanovuje možnosť odchyliť sa od týchto environmentálnych cieľov. Ak sa nedosiahne dobrý ekologický stav alebo dobrý ekologický potenciál povrchovej vody alebo sa zhorší jeho stav, neporušujú sa tým environmentálne ciele podľa § 5 ods. 2 Vodného zákona, ak je to spôsobené novými zmenami fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody. To však platí len vtedy, ak sú súčasne splnené všetky podmienky definované v § 16 ods. 6 písm. b) prvom až štvrtom bode Vodného zákona.

Ustanovenie § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona transponuje čl. 4 ods. 7 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (ďalej len „RSV“). Požiadavky článku 4 ods. 7 RSV sú preto vždy splnené, keď sú splnené požiadavky v § 16 ods. 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu Vodného zákona.

„Posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7 Rámcovej smernice o vode

Rámcová smernica o vode (RSV) určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015, resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď
- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Článok 4.7 RSV je do slovenskej legislatívy transponovaný v § 16 ods. 6 písm. b) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a jeho splnenie znamená nasledovné:

- a) uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav útvaru povrchovej vody alebo stav útvaru podzemnej vody;

- b) dôvody úprav alebo zmien útvaru povrchovej vody alebo útvaru podzemnej vody sú menovite uvedené a vysvetlené v pláne manažmentu povodia a environmentálne ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov;
- c) dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny vyplývajú z nadradeného verejného záujmu alebo prínosy z dosiahnutia cieľov podľa čl. 4.1 RSV (resp. §16 odseku (1) vodného zákona) pre životné prostredie a spoločnosť sú prevážené prínosmi nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľný rozvoj a
- d) očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou.

Na základe testovania podľa článku 4.7 sa určí, či možno udeliť povolenie pre navrhovaný projekt napriek tomu, že môže spôsobiť zhoršenie/ohroziť dosiahnutie dobrého stavu/potenciálu.

Projekt sa môže schváliť len v tom prípade, ak budú splnené podmienky (všetky 4 testy) uvedené v článku 4.7 písm. a) až d). Ak dané podmienky nie sú splnené a výsledok testovania podľa článku 4.7 je neuspokojivý, projekt nemožno schváliť podľa RSV.

V prvom rade žiadateľ musí preukázať, že tieto podmienky splnil, t. j. predloží správu o splnení týchto podmienok (viď §16a odsek (7) vodného zákona), aby mohol dostať výnimku z environmentálnych cieľov podľa článku 4.7 RSV na dotknutý vodný útvar/útvary a predmetnú činnosť zrealizovať. Celú procesnú stránku popisuje §16a vodného zákona.

Podľa *metodického usmernenia č. 36 „Výnimky z environmentálnych cieľov podľa článku 4.7 RSV“¹* postup posudzovania navrhovanej činnosti/nových infraštruktúrnych projektov podľa článku 4.7 RSV pozostáva z dvoch krokov:

1. *Posúdenie uplatniteľnosti článku 4.7 RSV – zisťovacie konanie* (pôvodne primárne/predbežné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu – podľa metodického usmernenia č. 36 krok 1), ktoré má posúdiť, či by navrhovaná činnosť/projekt nejakým spôsobom mohol ovplyvniť

¹ Metodické usmernenie č. 36:

Krok 1: zisťovanie potenciálnych vplyvov je súčasťou posudzovania uplatniteľnosti článku 4.7 RSV (skríningu) a vykonáva sa pre všetky posudzované navrhované činnosti/projekty.

Krok 2: určenie rozsahu budúcich skúmaní sa uplatňuje vtedy, ak sa zistí, že vo vodnom útvere existuje jeden alebo viac potenciálnych mechanizmov príčiny a účinku/následku a ak sú potrebné ďalšie údaje a hodnotenia na určenie významnosti účinkov/vplyvov na ukazovatele kvality. V takom prípade sa určí, ktoré prvky podľa RSV treba preskúmať (napr. rôzne biologické a hydromorfologické prvky kvality, chemické a fyzikálnochemické prvky kvality, kritériá určujúce kvantitatívny stav podzemnej vody, atď.).

Potrebné údaje je možné zozbierať aj ako súčasť hodnotenia účinkov/vplyvov na inú legislatívu Spoločenstva v oblasti životného prostredia, napríklad Hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA) alebo hodnotenia na základe smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín alebo naopak, čím sa využije príležitosť získať prínos zo synergií.

Krok 3: zber a posúdenie údajov - v rámci kroku 3 sa vykoná zber a posúdenie potrebných údajov podľa určenia v Kroku 2. Účelom tohto kroku je určiť účinok/vplyv, ktorý môže mať projekt (vrátane zmierňujúcich opatrení) na stav alebo potenciál dotknutých vodných útvarov na úrovni prvkov kvality (t. j. zhoršenie alebo ohrozenie predpokladaného zlepšenia).

Posúdenie si môže napríklad vyžiadať skúmanie zo strany odborníkov a/alebo modelovania za účelom stanovenia účinkov na ukazovatele kvality.

V kroku 3 sa využije potenciál na synergie pre spoločné/koordinované zbieranie a posudzovanie údajov s ďalšou legislatívou v oblasti životného prostredia (napr. Smernica EIA alebo Smernica o biotopoch).

Krok 4: Testovanie podľa článku 4.7 sa vykoná vtedy, ak projekt môže spôsobiť zhoršenie/ohroziť dosiahnutie dobrého stavu/potenciálu dotknutých vodných útvarov.

stav/potenciál dotknutých vodných útvarov. Výstupom tohto posúdenia (zistovacieho konania) je určenie, či je potrebné vykonať aj druhý krok, t. j. posúdenie podľa článku 4.7 RSV;

2. *Posúdenie podľa článku 4.7 RSV* (pôvodne následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu – podľa metodického usmernenia č. 36 kroky 2 až 4):
 - Stanovenie rozsahu hodnotenia určenia rozsahu budúcich skúmaní (CIS);
 - Ďalší zber údajov alebo skúmanie, zber a posúdenie údajov (CIS);
 - Testovania podľa článku 4.7 (posúdenie splnenia podmienok uvedených v článku 4.7 písm. a) až d).

Posúdeniu podľa článku 4.7 RSV (kroky 2 až 4 metodického usmernenia č. 36) podliehajú tie navrhované činnosti/projekty, u ktorých sa zistila existencia potenciálneho mechanizmu príčiny a následku/účinku na ekologický stav/potenciál dotknutých útvarov povrchovej vody a/alebo stav dotknutých útvarov podzemnej vody a zistený účinok je trvalý, merateľný (významný v kontexte vodného útvaru) a prípadne môže mať spolu s už existujúcimi zmenami fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík/modifikácií útvarov povrchovej vody alebo zmenami hladiny útvarov podzemnej vody kumulatívne účinky na stav dotknutých vodných útvarov.

Záverečné zhodnotenie musí obsahovať odôvodnenie pre uplatnenie výnimky z dosiahnutia environmentálnych cieľov v dotknutých vodných útvaroch v súlade s vyššie uvedenými požiadavkami čl. 4.7 RSV. Jeho súčasťou/prílohou bude aj formulár obsahujúci informácie do plánu manažmentu povodia v súlade s čl. 4.7 RSV, bod b).

Výskumný ústav vodného hospodárstva, ako vedecko - výskumné pracovisko vykonáva posúdenie v súlade s § 16a ods. 3 Vodného zákona, v rozsahu poverenia ministrom životného prostredia SR, ktoré zodpovedá posúdeniu uplatniteľnosti článku 4.7 RSV - kroku 1: Zisťovanie potenciálnych vplyvov.

Posúdenie podľa čl. 4.7 RSV predstavuje kroky 2 - 4 (krok 2: Určenie rozsahu budúcich skúmaní, krok 3: Zber a posúdenie údajov a krok 4: Testovanie podľa čl. 4.7).

Procesný postup vo vzťahu k aplikácii § 16 ods. 6 písm. b) upravuje Vodný zákon v ustanoveniach § 16a. Každý, kto plánuje realizovať činnosť, ktorá môže spôsobiť nové zmeny fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody, zmeny úrovne hladiny útvarov podzemnej vody alebo spôsobiť zhoršenie stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý stav, je povinný požiadať orgán štátnej vodnej správy o vydanie záväzného stanoviska podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka (podľa právnej úpravy Vodného zákona účinnej od 01.01.2022 sa nevydáva rozhodnutie, ale záväzné stanovisko podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona). Orgán štátnej vodnej správy v zmysle § 16a ods. 1 vodného zákona posúdi možnosť zhoršenia či nedosiahnutia dobrého stavu alebo dobrého ekologického potenciálu navrhovanou činnosťou dotknutého útvaru povrchovej alebo podzemnej vody, podkladom ktorého je odborné stanovisko poverenej osoby. Ak sa preukáže, že navrhovaná činnosť môže spôsobiť zhoršenie, alebo ohrozenie dosiahnutia dobrého stavu/potenciálu, okresný úrad v sídle kraja vydá záväzné stanovisko v ktorom uvedie, že ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona. Takú činnosť možno realizovať len vtedy, ak sa v konaní podľa § 16a ods. 7 až 12 Vodného zákona preukáže splnenie podmienok uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) prvom až štvrtom bode Vodného zákona (testovanie podľa článku 4.7 RSV). Splnenie podmienok preukazuje žiadateľ na podklade správy o splnení podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu Vodného zákona. Bez vydania takéhoto rozhodnutia nesmie povoľujúci orgán vydať rozhodnutie, ktorým sa činnosť povolí.

Predpokladom pre uplatnenie výnimky na základe § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona je ovplyvnenie ekologického stavu v dôsledku nových modifikácií fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody. Navrhovaná činnosť „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ uvedené kritériá spĺňa, čo je preukázané právoplatným rozhodnutím č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22.05.2020, ktorým tunajší úrad na základe odborného posúdenia, podľa ktorého vzhľadom na pomerne zložité hydrogeologické pomery záujmového územia výstavby navrhovaných tunelov Korbeľka a Havran, ako aj na základe v súčasnosti dostupných údajov, vplyv razby tunelov Korbeľka a Havran na kvantitatívny stav útvarov podzemnej vody SK200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier a SK2002100P Medzizimné podzemné vody Turčianskej kotliny nemožno vylúčiť. Vzhľadom na skutočnosť, že akékoľvek zníženie voľnej hladiny podzemnej vody možno považovať za významný vplyv, ktorý môže byť príčinou nedosiahnutia environmentálnych cieľov v tomto vodnom útvare rozhodol tak, že navrhovaná činnosť je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu Vodného zákona. Je tak potrebné a relevantné uplatniť posúdenie splnenia podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu Vodného zákona.

Jednou z podmienok na udelenie výnimky na základe § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona je, že sa uskutočnia všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav útvaru povrchovej vody alebo stav útvaru podzemnej vody (§16 ods. 6 písm. b) prvý bod Vodného zákona). Rozhodujúcim faktorom je obmedzenie (zníženie) nepriaznivých účinkov na stav vodného útvaru, nevyžaduje sa úplná kompenzácia (zabránenie, vyváženie) nepriaznivých dopadov. Zmierňujúce opatrenia sa zameriavajú predovšetkým na predchádzanie a minimalizáciu nepriaznivých účinkov na stav priamo dotknutého vodného útvaru a mali by tvoriť neoddeliteľnú súčasť projektu. Prijímanie všetkých realizovateľných krokov predpokladá, že zmierňujúce opatrenia by mali byť technicky realizovateľné, nie neprimerané z hľadiska nákladov a kompatibilné s navrhovanou modifikáciou. Možné zmierňujúce opatrenia sú obvykle stanovené v usmerňujúcich dokumentoch používaných v procese schvaľovania alebo katalógoch opatrení vypracovaných na vnútroštátnej úrovni, ktoré obsahujú a popisujú najmodernejšie opatrenia a technológiu/najlepšiu dostupnú technológiu/povinné minimálne požiadavky pre rôzne typy modifikácií (Usmernenie č. 36 k výnimkám z environmentálnych cieľov podľa článku 4.7, vypracované v rámci procesu Spoločnej stratégie implementácie RSV, str. 54 [ďalej len „Usmernenie č. 36“]).

Podľa ustanovenia § 16a ods. 10 Vodného zákona, orgán štátnej vodnej správy povolí výnimku, ak sú v súvislosti s činnosťou žiadateľa splnené podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona.

Podľa ustanovenia § 16a ods. 12 Vodného zákona, orgán povoľujúci činnosť nesmie takúto činnosť povoliť bez povolenia výnimky orgánom štátnej vodnej správy podľa odseku 10.

Diaľnica D1 v úseku Turany – Hubová je súčasťou diaľničného ťahu D1 štátna hranica ČR/SR – Trenčín – Žilina – Liptovský Mikuláš – Poprad – Prešov – Košice – štátna hranica SR/Ukrajina. Hlavný dopravný a urbanistický koridor osi Bratislava – Trnava - Trenčín – Žilina – Ružomberok – Poprad – Prešov – Košice je v celej svojej dĺžke súčasťou vetvy „A“ transeurópskeho dopravného koridoru č. V. Trasa diaľnice D1 v navrhovaných variantoch je dlhodobou stabilizovaná v územnoplánovacej dokumentácii Žilinského kraja.

Cieľom navrhovanej činnosti je výstavba dopravne komfortnej a kapacitnej komunikácie, ktorá po vybudovaní preberie vysoký podiel dopravy zo súbežnej cesty I/18. Odľahčením súbežnej cesty sa výrazne zlepši životné prostredie obyvateľov dotknutých obcí. Výstavbou diaľnice D1 v úseku Turany – Hubová sa zvýši bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a skráti sa prepravné časy.

Predmetná Dokumentácia na územné rozhodnutie (DÚR) je vypracovaná v jednom variante.

Východiskovým podkladom pre jej vypracovanie bola Porovnávacia štúdia „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ z roku 2013, Doplnok porovnávej štúdie z roku 2016 a Záverečné stanovisko MŽP SR č.1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.5.2017.

Porovnávacia štúdia „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ z roku 2013 zahŕňala 3 varianty V1, V1o a V2. V roku 2015 na pokyn NDS bol dopracovaný štvrtý variant s označením V1or (odklon rašelinisko).

V rámci všetkých variantov bola vypracovaná alternatívna úprava východného portálu tunela Havran tak, aby bol zachovaný prírodný útvar Zbojnícka diera (Zbojnícka jaskyňa) pri Švošove. V rámci variantu V2 boli vypracované alternatívne riešenia so širšími ekoduktmi ponad diaľnicu D1 aj ponad cestu I/18 pri Turanoch, alternatívy odsávania v tuneli Korbeľka (vetracia šachta, alebo západný portál tunela), alternatívy vedenia nivelety v tuneli Korbeľka (nad a pod zistenou hladinou podzemnej vody), a tiež alternatívne riešenie bez SSÚD Turany so všetkými súvislosťami (t. j. fixácia základnej polohy SSÚD vo Švošove, pri križovatke Hubová).

Na základe výsledkov hodnotenia správy o hodnotení odporúča s ohľadom na mieru vplyvov výstavby a prevádzky diaľnice D1 v úseku Turany-Hubová na životné prostredie, realizovať trasu vo variante V2:

- s ekoduktami v alternatíve 2 (objekt 202-00 - ekodukt nad diaľnicou D1 šírky 25 m a objekt 216-02 - ekodukt nad cestou I/18 šírky 250 m),
- s lokalizáciou strediska správy a údržby diaľnice v alt. 2 SSÚD Švošov,
- vetranie tunela v alt.1 vetranie cez vetraciu šachtu, alebo alt.2 odsávanie zo západného portálu tunela,
- s niveletou diaľnice v tuneli Korbeľka v alt.2 niveleta nad hladinou podzemnej vody.

Záverečné stanovisko MŽP SR č.1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.5.2017 nadobudlo právoplatnosť dňa 9.2.2018.

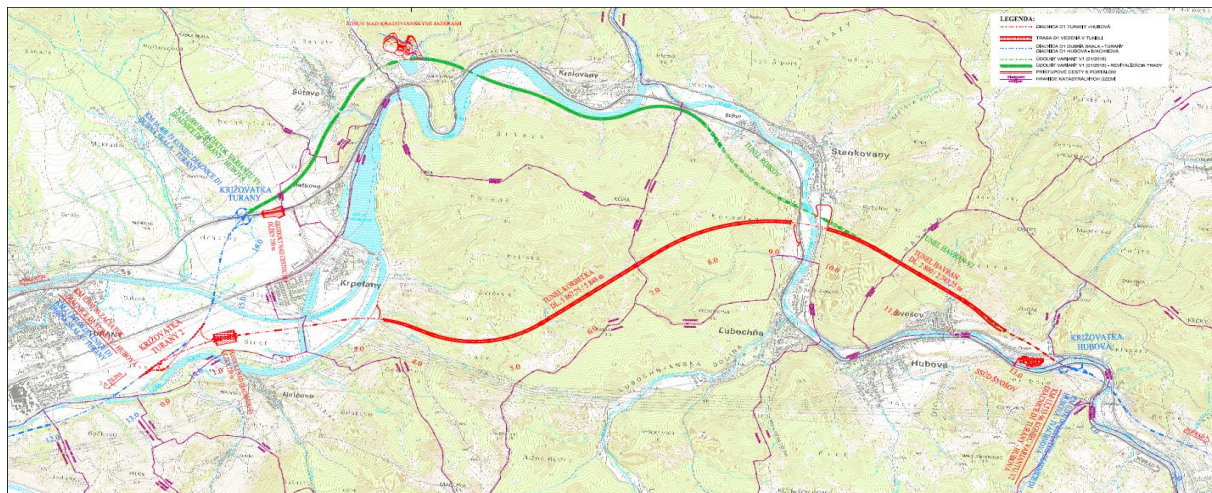
Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva posúdenie podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie je postačujúce a navrhovaná činnosť/stavba „**Diaľnica D1 Turany - Hubová**“ musela byť posúdená aj z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Riešený úsek Diaľnice D1 Turany - Hubová začína v údolnej nive riekky Váh v katastrálnom území mesta Turany na úseku prevádzkovej diaľnice D1 Dubná Skala – Turany v križovatke „Turany 2“. Začiatok úseku je situovaný na pravom brehu riekky Váh oproti záhradkárskej osade a jestvujúcej lávke pre peších ponad riekku Váh.

Zostávajúci cca 3 km úsek diaľnice D1 Dubná Skala – Turany bude plniť funkciu privádzača a bude preradený do siete ciest I. triedy.

Trasa diaľnice D1 pokračuje údolím Váhu po poľnohospodárskych pozemkoch medzi starým korytom Váhu a Krpeľanským kanálom v katastrálnych územiach mesta Turany a obce Krpeľany. V danej oblasti je významný migračný koridor pre zver medzi Malou Fatrou a Veľkou Fatrou, preto sa v danom území vybudujú dva ekodukty, jeden nad diaľnicou D1 a druhý nad cestou I/18. Pri obci Krpeľany sa trasa diaľnice D1 najviac prikláňa ku Krpeľanskému kanálu, kde križuje štrkovisko Bôr a následne križuje aj koryto riekky Váh a jestvujúcu cestu III/2131 do Nolčova. Potom z údolia Váhu vchádza trasa diaľnice D1 do dvoch za sebou idúcich tunelov Korbeľka a Havran. Tunel Korbeľka je vedený popod masív Kopy a tunel Havran popod rovnomenný masív. Medzi uvedenými tunelmi je krátky úsek diaľnice nad údolím Váhu v katastri obce Stankovany (medzi Stankovanmi a Ľubochňou), prevažne na mostoch. V danej časti trasy sú navrhnuté prístupové cesty z jestvujúcej cesty I/18 k portálom tunelov pre záchranné zložky a mimoriadne situácie v tuneloch. Na jednej prístupovej ceste je aj nový most ponad riekku Váh. Tunel Havran je vyústený za juhovýchodným

okrajom obce Švošov, kde je časť diaľnice vedená po poľnohospodárskych pozemkoch. Diaľnica D1 potom tretíkrát križuje koridor rieky Váh a napája sa na nadväzujúci úsek D1 Hubová - Ivachnová v križovatke Hubová. V koncovom úseku diaľnice D1 Turany – Hubová je v dostupnej vzdialenosti od križovatky Hubová navrhnuté Stredisko správy a údržby Švošov, sprístupnené novým mostom ponad rieku Váh.



Obr.1 (Zdroj: „Diaľnica D1 Turany – Hubová, DÚR 2018“ (DOPRAVOPROJEKT, a. s., december 2018)

Konštrukčné a technologické riešenie tunelov Korbelka a Havran sú rovnaké. Obidva tunely sú navrhované v kategórii 2T-8,0 na návrhovú rýchlosť 100 km/h. Ľavá (severná) tunelová rúra tunela Korbelka má dĺžku razeného úseku 5 830,25 m a pravá (južná) 5 823,00 m. Ľavá (severná) tunelová rúra tunela Havran má dĺžku razeného úseku 2750,00 m a pravá (južná) 2704,75 m. Konštrukcia razenej tunelovej rúry je tvorená dvojrstvovým ostením (primárnym a sekundárnym) s medzilahlou drenážnou a ochrannou vrstvou a plošnou hydroizoláciou. Razenie tunelových rúr je navrhnuté v zásadách NRTM – cyklické razenie. Razenie bude prebiehať z oboch portálov. Výrub bude horizontálne členený na kalotu, stupeň a spodnú klenbu. Vzhľadom na predpokladané geologické pomery sa uvažuje s dvomi spôsobmi razenia a to: vrtnotravinové razenie a razenie pomocou tunel bagra.

Súčasťou projektu je aj Stredisko správy údržby diaľnic (SSÚD) Švošov v blízkosti obce Švošov, ktoré pozostáva z areálu slúžiaceho potrebám diaľničného oddelenia policajného zboru (DO PZ) a hasičského a záchranného zboru (HaZZ). V dispozícii strediska sa nachádza prevádzková budova SSÚD, prístrešky, garáže, sklady a údržba vozidiel, silá na soľ a sklad posypového materiálu. Dopravné napojenie SSÚD Švošov a príslušných areálov na cestu I/18 bude zabezpečené prostredníctvom prístupovej komunikácie k SSÚD Švošov (SO 133-00), ktorá križuje rieku Váh (mostným objektom SO 219-00) a následne formou stykovej úrovňovej križovatky sa pripája na predmetnú cestu I. triedy. Na nadradený komunikačný systém budú vozidlá ďalej pokračovať krátkym úsekom po ceste I/18 (cca 500 m) do oblasti mimoúrovňovej križovatky Hubová.

Stavba diaľnice D1 Turany - Hubová je rozdelená podľa stavebno-technického riešenia a majetko-právneho usporiadania na stavebné objekty a prevádzkové súbory - spolu 822.

Navrhovaná činnosť/stavba „**Diaľnica D1 Turany - Hubová**“ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa štyroch vodných útvarov, a to jedného útvaru povrchovej vody SKV0006 Váh (tabuľka č. 1) a troch útvarov podzemnej vody, a to jedného útvaru podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu

a jeho prítokov a dvoch útvarov podzemnej vody predkvartérnych hornín SK200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny (tabuľka č. 2).

a) útvary povrchovej vody

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ/ typ	rkm		Dĺžka VÚ (km)	Druh VÚ	Ekologický stav/ potenciál	Chemický stav
			od	do				
Váh	SKV0006	Váh/ V1(K3V)	333,10	264,50	68,60	prirodzený	priemerný (3)	dobry

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

b) útvary podzemnej vody

tabuľka č. 2

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váh	SK1000500P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov (útvary kvartérnych sedimentov)	1069,302	dobry	dobry
Váh	SK200270KF	Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier (útvary predkvartérnych hornín)	1006,513	zly	dobry
Váh	SK2002100P	Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny	438,588	dobry	dobry

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvarov povrchovej vody alebo zmenu hladiny útvarov podzemnej vody bol špecifikovaný v stanovisku VÚVH zo dňa 31.01.2020, ktoré slúžilo ako jeden z podkladov rozhodovacej činnosti v konaní podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona. V procese tzv. primárneho posúdenia podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona, OÚ Žilina rozhodnutím číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, právoplatným dňa 29.05.2020, rozhodol podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 14 vodného zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2020.

VÚVH na základe odborného posúdenia navrhovanej činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ v stanovisku zo dňa 04.02.2020 uviedol nasledovné závery:

„Za časti navrhovanej činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany - Hubová“, ktoré môžu spôsobiť zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík dotknutého útvaru povrchovej vody SKV0006 Váh lebo zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov, SK200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny možno považovať tie časti stavby (stavebné objekty), ktoré budú realizované priamo v týchto vodných útvaroch a/alebo v priamom dotyku s týmito vodnými útvarmi, prípadne v drobných vodných tokoch, ktoré sú do nich zaústené. Ide predovšetkým o stavebné zásahy súvisiace s výstavbou mostov, úpravou vodných tokov a stavebné zásahy súvisiace s výstavbou tunela.

Stavebné objekty navrhovanej činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany - Hubová“, ktoré môžu spôsobiť:

a) zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík dotknutého útvaru povrchovej vody sú:

220-00 Dočasný most cez Váh k tunelu Korbeľka v Krpeľanoch
232-00 Rekonštrukcia oporného múru na ceste I/18 pri moste na SSÚD Švošov
501-01 Kanalizácia diaľnice – úsek č.1 v km 0,000 - 3,240 D1
501-02 Kanalizácia diaľnice – úsek č.2 v km 9,280 - 9,673 D1
501-03 Kanalizácia diaľnice – úsek č.3 v km 12,520 - 13,510 D1
502-00 ORL na ceste I/18 pri moste na SSUD Švošov
561-00 Úprava rieky Váh pri dočasnom moste 220-00
406-20 Drenážne odvodnenie tunela
456-20 Drenážne odvodnenie tunela

b) zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody sú:

101-00 Diaľnica D1 (*zemné teleso*)

Mosty:

202-00 Ekodukt nad diaľnicou v km 1,267
204-00 Most na diaľnici nad Váhom v km 3,076
212-00 Most „Stankovany“ na diaľnici v km 9,475
216-02 Ekodukt nad cestou I/18
218-00 Most cez Váh na prístupovej ceste v Stankovanoch
219-00 Most cez Váh na prístupovej ceste k SSÚD Švošov

Tunel Korbeľka

401-10 Západný portál
401-11 Východný portál
401-20 Hĺbený ľavý - pravý tunel, západný portál
401-21 Hĺbený ľavý - pravý tunel, východný portál
401-30 Razený tunel - ľavá tunelová rúra
401-31 Razený tunel - pravá tunelová rúra
401-32 Priečne prepojenia
406-20 Drenážne odvodnenie tunela

Tunel Havran

451-10 Západný portál
451-11 Východný portál
451-20 Hĺbený ľavý - pravý tunel, západný portál
451-21 Hĺbený ľavý - pravý tunel, východný portál
451-30 Razený tunel - ľavá tunelová rúra
451-31 Razený tunel - pravá tunelová rúra
451-32 Priečne prepojenia
456-20 Drenážne odvodnenie tunela“

V závere stanoviska VÚVH zo dňa 31.01.2020 bolo konštatované, že „na základe odborného posúdenia predloženej projektovej dokumentácie navrhovanej činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany - Hubová“, v rámci ktorého boli identifikované predpokladané zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0006 Váh alebo zmeny hladiny v útvaroch podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov, SK200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej

Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny spôsobené realizáciou navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany - Hubová“, ako aj na základe posúdenia kumulatívneho dopadu súčasných a predpokladaných novo vzniknutých zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík dotknutého útvaru povrchovej vody SKV0006 Váh po realizácii navrhovanej činnosti možno predpokladať, že očakávané identifikované zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV0006 Váh z hľadiska možného ovplyvnenia jeho ekologického stavu nebudú významné a nebudú brániť dosiahnutiu environmentálnych cieľov v tomto útvare povrchovej vody.

Ovplyvnenie obehu a režimu podzemných vôd v útvare podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov ako celku sa nepredpokladá.

Vzhľadom na pomerne zložité hydrogeologické pomery záujmového územia výstavby navrhovaných tunelov Korbelka a Havran, ako aj na základe v súčasnosti dostupných údajov, vplyv razby tunelov Korbelka a Havran na kvantitatívny stav útvarov podzemnej vody SK200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny nemožno vylúčiť.

Útvar podzemnej vody SK200270FK Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier bol na základe hodnotenia zmien režimu podzemnej vody klasifikovaný v zlom kvantitatívnom stave a z hľadiska hodnotenia rizikovosti útvarov podzemných vôd patrí medzi rizikové útvary dosiahnuť dobrý kvantitatívny stav do roku 2021. Vzhľadom na túto skutočnosť, akékoľvek zníženie voľnej hladiny podzemnej vody možno považovať za významný vplyv, ktorý môže byť príčinou nedosiahnutia environmentálnych cieľov v tomto vodnom útvare.“

Na podklade odborného posúdenia VÚVH (stanovisko zo dňa 31.01.2020) v ktorom bol špecifikovaný vplyv realizácie navrhovanej činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ na fyzikálne (hydromorfologické) charakteristiky útvarov povrchovej vody alebo zmenu hladiny útvarov podzemnej vody bolo v procese tzv. primárneho posúdenia podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona, OÚ Žilina rozhodnutím číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, právoplatným dňa 29.05.2020, rozhodnuté podľa ustanovenia § 16a ods.1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa §16a ods. 14 vodného zákona.

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava, ktorý oslovil tunajší úrad ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva za účelom vypracovania odborného posudku pred vydaním rozhodnutia podľa § 16 ods. 10 vodného zákona k navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany – Hubová“, spracoval podrobne a v dostatočnom rozsahu pre predmetné konanie odborné stanovisko zo dňa 09.05.2023, doručené dňa 15.05.2023 a to nasledovne (uvedené v skrátrenom znení):

„Výskumný ústav vodného hospodárstva, ako vedecko – výskumné pracovisko vykonáva posúdenie v súlade s § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov vodného zákona, v rozsahu poverenia ministrom životného prostredia SR, ktoré zodpovedá posúdeniu uplatniteľnosti článku 4.7 RSV - kroku 1: Zisťovanie potenciálnych vplyvov.

V procese prípravy stavby v úseku D1 Turany – Hubová v etape dokumentácie pre územné rozhodnutie (etapa DÚR) Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušný orgán štátnej vodnej správy v Žiline vydal rozhodnutie OU-ZA-OSZP2/Z/2019/042742/Mac zo dňa 27.9.2019, v ktorom rozhodol, že navrhovaná činnosť/stavba Diaľnica D1 Turany – Hubová je činnosťou podľa § 16 ods.

6 písm. b) vodného zákona č. 364/2004 Z. z. v platnom znení, ktorý je transpozíciou čl. 4.7. Rámcovej smernice o vode a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 10 vodného zákona.

Posúdenie podľa čl. 4.7 RSV predstavuje kroky 2 – 4 (krok 2: Určenie rozsahu budúcich skúmaní, krok 3: Zber a posúdenie údajov a krok 4: Testovanie podľa čl. 4.7.

Na základe odborného posúdenia predloženej dokumentácie (<https://www.minzp.sk/uradna-tabula/vody/dialnica-d1-turany-hubova-3.html>) môžeme konštatovať, že podľa čl. 4.7 RSV boli vykonané krok 2: Určenie rozsahu budúcich skúmaní a krok 3: Zber a posúdenie údajov.

Krok 2: určenie rozsahu budúcich skúmaní

Boli zozbierané potrebné ďalšie údaje a hodnotenia na určenie významnosti účinkov/vplyvov na ukazovatele kvality, ako súčasť hodnotenia účinkov/vplyvov na inú legislatívu Spoločenstva v oblasti životného prostredia, napríklad Hodnotenia vplyvov na životné prostredie (EIA) alebo hodnotenia na základe smernice 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, čím sa využil prínos zo synergií smerníc.

Krok 3: zber a posúdenie údajov

Správa obsahuje rešerš vykonaných prieskumov a zhrnutie posudzovania EIA dotknutej stavby Dialnica D1 Turany – Hubová, ktoré poskytli nové údaje o stave a možnom vplyve činnosti na podzemnú vodu v útvaroch SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov a pod ním sa nachádzajúcich predkvartérnych útvaroch SK200270KF Dominantné krasovo – puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a západných Tatier a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny (obrázok č.1)².

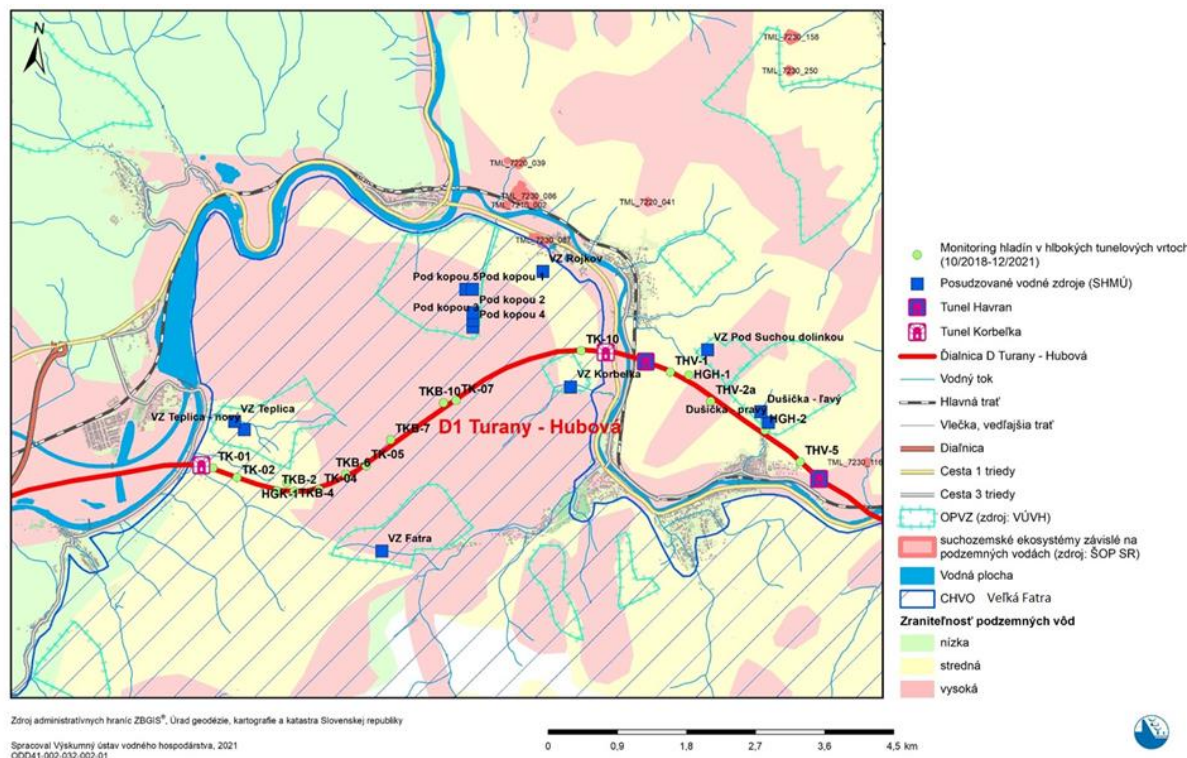
Bol predložený aj hydraulický model prúdenia podzemných vôd za účelom stanovenia účinkov a vplyvov predmetnej stavby Dialnica D1 Turany – Hubová na režim podzemnej vody.

Trasa D1 v úseku tunela Korbeľka prechádza chránenou vodohospodárskou oblasťou (CHVO Veľká Fatra), ktorá bola určená na ochranu významných akumulácií podzemných vôd v hydrogeologických štruktúrach triasových karbonátov mezozoika (obrázok č. 2).

Územie prechádza najmä mezozoickým súvrstvím tvoreným dolomitmi, dolomitickými vápencami a vápencami (obrázok č. 3). Tunel Korbeľka bude pri východnom portáli prechádzať vápencami, slieňmi a slieňovcami mráznického súvrstvia a karbonátovými brekciami, zlepenkami a pieskovecami borovského súvrstvia. Horninové prostredie v centrálnej časti tunela je tvorené prevažne wettersteinskými dolomitmi a gaderskými svetlými krinoidovými vápencami. Pri východnom portáli tunela sú prítomné deluviálne sedimenty vo forme svahovín a suťín.

² Sklenárová D., marec 2022, Dialnica D1 Turany – Hubová, Spracovanie posúdenia podľa článku 4.7 smernice európskeho parlamentu a rady 2000/60/ES (následné posúdenie), DPP Žilina

Obrázok č. 2 Mapa dokumentačných bodov a zraniteľnosti územia



Vysvetlivky: OPVZ – Ochranné pásmo vodárenského zdroja, CHVO – Chránená vodohospodárska oblasť

Západný portál tunela Havran prechádza prevažne ramsauskými dolomitmi, ktoré približne od polovice tunela prechádzajú do slienitých vápencov, slieňov a slienitých bridlíc mráznického súvrstvia (zdroj: Geologická mapa Slovenska M 1:50 000 [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2013. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/gm50js>). Podzemná voda je viazaná predovšetkým na zložitý systém puklín s veľmi variabilným koeficientom priepustnosti, lokálne až s otvoreným systémom puklín a môže prúdiť v závislosti na puklinovo-krasovom prostredí rôznymi smermi.

V okolí navrhovanej činnosti Diaľnica D1 Turany – Hubová (tunely Korbelka a Havran) sa v území nachádzajú viaceré vodárenské zdroje a ich ochranné pásma, ktoré sú v správe Turčianskej a Oravskej vodárenskej spoločnosti a Vodárenskej spoločnosti Ružomberok (obrázok č. 2) a sú využívané pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Vplyvom realizácie tunela Havran môže potenciálne dôjsť k ovplyvneniu niektorých vodných zdrojov a to jednak znížením ich terajšej výdatnosti alebo v extrémnom prípade aj k ich úplnému vyschnutiu. Preto bolo nevyhnutné posúdiť a kvantifikovať mieru vplyvu navrhovanej činnosti nielen na celkový režim podzemnej vody ale aj na tieto využívané vodné zdroje.

Modelovanie režimu podzemných vôd

Za účelom posúdenia vplyvu výstavby tunelov v úseku D1 Turany-Hubová bol spracovaný hydraulický model, ktorý simuloval režim podzemnej vody pre súčasný (pôvodný) stav a stavbou (tunelom) ovplyvnený stav³.

Modelovanie bolo poskytnuté už pre účely zisťovacieho konania v záverečnej správe Grenčíková A., september 2019, Záverečná správa Diaľnica D1 Turany – Hubová, podrobný inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum, DPP Žilina poskytnutej elektronicky pre tento účel.

V tejto správe je spracované modelovanie pre tunely Korbeľka a Havran v 2 scenároch:

1. Scenár 0 – pôvodný stav
2. Scenár 1 – ovplyvnený stav po realizácii tunelov.

Pre účel následného posúdenia (ako súčasť balíka dokumentov „Z dokumentácie na následné posúdenie.docx“ zverejnené na úradnej tabuli MŽP SR) bolo poskytnuté nové modelovanie. Hydraulické modely sú popísané v správe Sklenárová, D., marec 2022, Diaľnica D1 Turany – Hubová – Spracovanie posúdenia podľa článku 4.7 smernice európskeho parlamentu a rady 2000/60/ES (následné posúdenie), DPP Žilina, ale aj v Sklenárová D., marec 2022, Záverečná správa D1 – Turany – Hubová- Monitoring povrchových a podzemných vôd do 12/2021, DPP Žilina.

V týchto dvoch správach je spracované modelovanie pre tunely Korbeľka a Havran v 3 scenároch:

1. Scenár 0 – neovplyvnený stav
2. Scenár 1 – stav po realizácii tunela bez opatrení
3. Scenár 2 – stav po realizácii tunela s opatreniami

Scenár 1- ovplyvnený stav po realizácii tunelov a scenár 1 – realizácia tunela bez opatrení sú rovnaké, avšak vzhľadom na mierne odlišné výsledky zrejme došlo k aktualizácii údajov vstupujúcich do modelu. V rámci následného hodnotenia (v následnom posúdení) bol doplnený scenár 2, ktorým bola navyše oproti prvej etape realizovaná simulácia režimu podzemných vôd po realizácii tunela aj s navrhovanými opatreniami na zníženie vplyvu a dopadu.

Zhrnutie a porovnanie hydraulických modelov

Porovnaním dokumentácie³, ktorá bola využitá pri spracovaní stanoviska VÚVH pre zisťovacie konanie, ktorého výsledkom bola potreba ďalšieho posúdenia predkladanej činnosti/stavby a dokumentácie² pre následné hodnotenie možno konštatovať nasledovné:

- A. Bol realizovaný ďalší monitoring, ktorého cieľom bolo sledovať základný stav hladiny podzemných vôd v hydrogeologickej štruktúre Kopa a Havran.
- B. Následne bol spracovaný spresnený hydraulický model pre obe hydrogeologické štruktúry (Kopa a Havran) pre tunel Korbeľka a tunel Havran, tak ako to bolo aj v zisťovacom konaní, t. j. pre scenár prirodzeného stavu v horninovom masíve bez realizovaného tunela a scenár s realizovaným tunelom bez dodatočných opatrení na zvýšenú ochranu podzemných vôd. Model bol doplnený aj simuláciou (scenár 2 a to s vplyvom realizácie tunela s opatreniami), kde boli do modelu zahrnuté technické opatrenia na zníženie potenciálneho negatívneho vplyvu razby tunelov na podzemnú vodu.“

³ Grenčíková, A., 2019, Záverečná správa Diaľnica D1 Turany – Hubová, DPP Žilina

Odborné posúdenie VÚVH ďalej obsahuje sumarizáciu a porovnanie jednotlivých modelov pre tunel Korbeľka (stanovisko VÚVH zo dňa 09.05.2023 tabuľka č. 1, str. 10) a pre tunel Havran (stanovisko VÚVH zo dňa 09.05.2023, str. 11).

V odbornom posúdení VÚVH ďalej uvádza:

„Tunel Korbeľka

Zraniteľnosť podzemných vôd v tomto území je vysoká (obrázok č. 2).

Tunel bude budovaný s betónovým ostením hrúbky 300 mm a drenážou na päte ostenia tvorenou zbernými potrubiami a obsypom, pričom v úseku tvorenom skrasovatenými vápencami sa navrhuje vybudovať ostenie s protiklenbou, ktorá má výrazne obmedziť prítok zo spodnej časti tunelovej rúry. Navyše sa však v exponovaných miestach uvažuje s betónovým ostením hrúbky 300 mm, celoplošnou hydroizoláciou a utesneným okolím oboch tunelových rúr (nepriepustný tunel).

V oblasti je evidovaných 10 prameňov, využívaných ako obecné zdroje (vodárenské zdroje pre zásobovanie obcí), ktoré sú situované v oblasti potenciálneho vplyvu plánovaného tunela Korbeľka (obrázok č. 2). Tabuľka dokumentuje, že využiteľné množstvo schválené v kategórii B na základe §41 - §45 vyhlášky MŽP SR č. 51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon, z týchto vodárenských zdrojov (ďalej len VZ) – prameňov predstavuje $33,56 \text{ l.s}^{-1}$ a odber dosahoval $4,63 \text{ l.s}^{-1}$ (priemerný ročný odber v období 2013 – 2017). V roku 2020 bol sumárny odber z VZ mierne nižší ($4,34 \text{ l.s}^{-1}$). S výnimkou prameňa Rojkov na ktorom bol v roku 2020 odber vyšší o $0,26 \text{ l.s}^{-1}$. V jednotlivých prameňoch bolo využívaných od 2,4% (VZ Kraľovany – Pod Kopou 4) do max 22,2% (VZ Rojkov – prameň) z využiteľného množstva. Väčšinou sa nejedná o veľké zdroje, s výnimkou prameňa Teplica, pre ktorý je ešte dokumentované neschválené využiteľné množstvo 30 l.s^{-1} v kategórii I., čo spolu s využiteľným množstvom v kategórii B 19 l.s^{-1} predstavuje spolu 49 l.s^{-1} .

Vzhľadom na prioritné určenie týchto zdrojov (ako zdroj pitnej vody) je ich treba chrániť a v prípade ovplyvnenia nahradiť, vrátane celkového zdokumentovaného využiteľného množstva potrebného pre ďalší rozvoj (prognózne zdroje), ale aj vo vzťahu k potenciálnym klimatickým zmenám a zvýšeným nárokom na zabezpečenie dostatku kvalitnej pitnej vody v predmetnej oblasti.

Z dostupných údajov možno konštatovať, že odber podzemnej vody z uvedených vodných zdrojov za rok 2022 zodpovedá dlhodobému vývoju využívania podzemnej vody v oblasti.

Vplyvom realizácie tunela Korbeľka môže potenciálne dôjsť k ovplyvneniu niektorých VZ, a to jednak znížením ich terajšej výdatnosti alebo v extrémnom prípade aj k ich úplnému vyschnutiu. V takomto prípade je investor povinný na vlastné náklady zabezpečiť náhradný zdroj pitnej vody pre poškodenú obec/obce.

Keďže tunel má navrhnutý strechovitý pozdĺžny profil, niveleta tunela v mieste západného portálu je na úrovni cca 425,7 m n. m., v mieste východného portálu je to približne 470 m n. m. a maximálna niveleta 498 m n. m. je navrhnutá v km 7310,44. Všetky pramene v oblasti Kopy využívané ako vodárenské zdroje vyvierajú vo väčšej nadmorskej výške ako je niveleta tunela (t. j. od cca 41 m nad niveletou v prípade prameňa Rojkov, do približne 106 m nad niveletou v prípade prameňa Pod kopou 5), okrem významného prameňa Teplica, ktorý podľa správy⁴ ale nebude kvantitatívne ovplyvnený, vzhľadom na „výškové“ pomery, keďže sa nachádza pod niveletou tunela. Z uvedeného možno

⁴ Jakubis I., 2018, Diaľnica D1 Turany – Hubová Tunel Korbeľka, Dokumentácia vstupných údajov pre projekt trhacích prác, technická správa, Dopravoprojekt, Bratislava

usudzovať, že razbou tunela môžu byť potenciálne narušené komunikačné cesty v prípade všetkých posudzovaných vodárenských zdrojov, okrem VZ Teplica. Správa⁵ predpokladá čiastočné ovplyvnenie výdatnosti VZ Fatra, VZ Kraľovany Pod kopou 1 – 5 môže byť drénovaný výstavbou tunela a v prípade VZ Korbeľka sa predpokladá jeho úplný zánik.

Tabuľka č. 3 Odbery podzemnej vody z vodárenských zdrojov / prameňov v okolí tunela Korbeľka (zdroj: SHMÚ, 2020)

Vodný zdroj	Prameň	Využitelné množstvo v kategórii B podľa Vyhlášky č. 51/2008 Z.z. (l/s)	Využitelné množstvo v kategórii I. (l/s)	Odber v roku 2020 (SHMÚ)		Odber z využiteľného množstva v roku 2020 (SHMÚ) (%)	Priemerný odber v rokoch 2013 - 2017 (l/s)*	Priemerný odber v rokoch 2013 - 2017 (%)*	Typ prameňa	Nadmorská výška (m n.m.)
				l/s	m3					
Teplica		19	30	1,53	48500	8,1	1,92	10,1	kontaktný	449,91
Teplica nový				0	0					445,87
Kraľovany	Pod kopou 1	3,47		0,14	4516	4	0,14	4	kontaktný	
Kraľovany	Pod kopou 2	2,87		0,13	4105	4,5	0,12	4,2	kontaktný	
Kraľovany	Pod kopou 3	1,34		0,13	4075	9,7	0,12	9	kontaktný	
Kraľovany	Pod kopou 4	2,09		0,05	1713	2,4	0,19	9,1	kontaktný	
Kraľovany	Pod kopou 5			0	0				kontaktný	593,23
Rojkov		4,36		0,97	30718	22,2	0,71	16,3		515,35
Korbeľka		0,43		0,03	904	7	0,03	7	sutinový	538,12
Fatra				1,36	43164		1,4		kontaktný - tektonický	568
Spolu		33,56		4,34	137695		4,63			

* Sklenárová D, 2021 Záverečná správa Diaľnica D1 Turany - Hubová - Monitoring povrchových a podzemných vôd do 12/2021, DPP Žilina

Hydraulický model – tunel Korbeľka

Vzhľadom na veľmi zložitú a premenlivú geologickú stavbu a hydrogeologické pomery model vykazuje priemernú chybu 29,1%. Najlepšia zhoda bola dosiahnutá pri prameňoch Pod kopou (chyba 24,4% - podhodnotenie výdatnosti prameňa) a naopak najväčšia chyba v prípade prameňa Korbeľka (chyba 322,4% - nadhodnotenie výdatnosti prameňa).

Na základe modelovania pre zisťovacie konanie³ bola simulovaná zmena priemernej výdatnosti vplyvom vybudovania tunela Korbeľka bez opatrení. Model predpokladá zníženie priemernej výdatnosti prameňov v oblasti celkovo o 8,83 l.s⁻¹, čo predstavuje 16,95% a priemerná výdatnosť by tak klesla z 52,08 na 43,25 l.s⁻¹ (tabuľka č. 4).

Tabuľka č. 4 Prehľad ovplyvnenia vodných zdrojov³

Vodný zdroj	Priemerná výdatnosť (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 0 (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 1 (l/s)	Pokles výdatnosti o (%)	Pokles priemernej výdatnosti (l/s)	Chyba medzi priemernou a simulovanou výdatnosťou pre Scenár 0 (%)
Teplica	26,04	38,79	32,16	17,1	4,45	49,0
Fatra	5,79	2,85	2,77	2,7	0,16	-50,8
Korbeľka	0,49	2,07	1,42	31,5	0,15	322,4
Rojkov	4,73	12,15	11,56	4,9	0,23	156,9
Pod kopou	15,03	11,37	8,48	25,5	3,83	-24,4
Spolu	52,08	67,23	56,39		8,83	

⁵ Jakubis I., 11/2018, Diaľnica D1 Turany – Hubová Tunel Korbeľka Geotechnický monitoring tunela Korbeľka, technická správa, Geoconsult Bratislava

Pre účel následného posudzovania (krok 2)² bolo modelovanie uvedené v správe spresnené a priemerná chyba modelu je 22,2 (zlepšenie presnosti o 6,9%), pričom najlepšia zhoda bola dosiahnutá opäť pri Prameňoch Pod kopou (27,5% podhodnotenie výdatnosti prameňa) a najväčšia chyba opäť v prípade prameňa Korbeľka (412,2% nadhodnotenie výdatnosti prameňa).

Modelovanie dokumentuje predpokladaný pokles priemernej výdatnosti vplyvom vybudovania tunela bez opatrení (scenár 1) na 8,03 l.s⁻¹ (to je o 0,8 l.s⁻¹ menej ako v modeli v zisťovacom konaní), čo predstavuje 15,42% a priemerná výdatnosť prameňov by tak klesla z 52,08 na 44,05 l.s⁻¹. Pri simulácii tunela s opatreniami (scenár 2) bolo dokumentované zmiernenie dopadu vplyvu tunela – pokles priemernej výdatnosti celkovo predstavoval 5,52 l.s⁻¹, čo je 10,6% a priemerná výdatnosť by tak klesla z 52,08 na 46,56 l.s⁻¹ (tabuľka č. 5)

Tabuľka č. 5 Prehľad ovplyvnenia vodných zdrojov²

Vodný zdroj	Priemerná výdatnosť (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 0 (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 1 (l/s)	Pokles výdatnosti o (l/s)	Pokles výdatnosti o (%)	Chyba medzi priemernou a simulovanou výdatnosťou pre Scenár 0 (%)	Pokles priemernej výdatnosti - scenár 1 (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 2 (l/s)	Pokles výdatnosti - scenár 2 (%)	Pokles priemernej výdatnosti - scenár 2 (l/s)
Teplica	26,04	35,24	30,19	5,05	14,3	35,3	3,72	32,1	8,9	2,32
Fatra	5,79	2,65	2,52	0,13	4,9	-54,2	0,28	2,57	3,2	0,19
Korbeľka	0,49	2,51	1,58	0,93	37,1	412,2	0,18	1,73	31,1	0,15
Rojkov	4,73	12,34	11,82	0,52	4,2	160,9	0,20	11,99	2,8	0,13
Pod kopou	15,03	10,89	8,25	2,64	24,2	-27,5	3,64	8,91	18,2	2,74
Spolu	52,08	63,63	54,36	9,27			8,03	57,3		5,52

Z hľadiska vplyvu tunela Korbeľka za najviac ovplyvnený (ohrozený) prameň možno považovať prameň Korbeľka (pokles výdatnosti o 31% dokonca v prípade realizácie opatrení). Tento prameň vyviera na kontakte triasových vápencov a deluviálnych sedimentov a nachádza sa veľmi blízko trasy tunela Korbeľka, vzhľadom na jeho nízku výdatnosť a smer prúdenia podzemnej vody hrozí riziko drénovania vôd v jeho infiltračnej oblasti.

Vzhľadom na chybu modelu však tieto hodnoty kvantifikujúce predpokladanú zmenu po realizácii tunela môžu byť aj o 22% vyššie.

Tunel Havran

Tunel Havran prechádza vcelku jednotným geologickým prostredím tvoreným slieňitými vápencami, slieňmi, slieňovcami a bridlicami mráznického súvrstvia. Zraniteľnosť podzemných vôd v tomto území je stredná (obrázok č.2).

V prípade tunela Havran je niveleta tunela (od cca 470 do cca 488 m n.m.) v celom profile pod hladinou podzemnej vody, avšak tunel je zväčša situovaný v menej priepustnom horninovom prostredí slieňitých vápencov, slieňov, slieňovcov a bridlíc kriedy a je charakterizované ako stredne zraniteľné.

V oblasti sú evidované 3 pramene (tabuľka č. 6), ktoré sú využívané ako vodárenské zdroje (pre zásobovanie obcí v oblasti potenciálneho vplyvu plánovaného tunela Havran (obrázok č.2). Jedná sa o pramene Pod Suchou dolinkou a pramene Dušička 1 a 2 v Švošove. Správa⁴ uvádza, že prameň Pod Suchou dolinou na základe pozície voči nivelete tunela nebude ovplyvnený. V prípade prameňov Dušička – ľavý a pravý riziko ovplyvnenia ich výdatnosti je nízke, ale nemožno ho úplne vylúčiť.

Tabuľka 4 dokumentuje, že priemerná výdatnosť týchto prameňov za roky 2018-2021 predstavuje 10,21 l.s⁻¹ a sumárny odber z nich dosahoval v roku 2020 2,64 l.s⁻¹, t. j. od 16,7% (VZ Švošov – Dušička ľavý) do 30,1% (VZ Pod Suchou dolinkou) priemernej výdatnosti²

Tabuľka č. 6 Odbery podzemnej vody z vodárenských zdrojov/prameňov v okolí tunela Havran (zdroj SHMÚ)

Vodný zdroj	Prameň	Využitelné množstvo v kategórii B ** (l/s)	Priemerná výdatnosť za roky 2018-2021 (l/s)*	Odber v roku 2020 (SHMÚ)		Odber v roku 2020 z priemernej výdatnosti za roky 2018-2021 (SHMÚ) (%)	Typ prameňa	Nadmorská výška (m n.m.)
				l/s	m3			
Pod Suchou dolinkou			6,71	2,02	63875	30,1	kontaktný	643,94
Švošov	Dušička - ľavý	3,39	2,21	0,37	11814	16,7	kontaktný	569,01
Švošov	Dušička - pravý		1,29	0,25	8040	19,4	kontaktný	569,8
Spolu			10,21	2,64	83729			

*priemerná výdatnosť² (údaje o využitelnom množstve neboli pre jednotlivé pramene k dispozícii v uvedenej správe)

**Vodohospodárska bilancia množstva podzemnej vody za rok 2020

Hydraulický model – tunel Havran

Vzhľadom na výrazne jednoduchšiu geologickú stavbu a hydrogeologické pomery územia v okolí navrhovaného tunela Havran model vykazuje väčšiu presnosť ako v prípade tunela Korbeľka. Priemerná chyba modelu je 18,4%, v tomto prípade však je model podhodnotený vo vzťahu k skutočnému stavu. Najlepšia zhoda bola dosiahnutá pri prameni Dušička ľavý 27,4% a naopak najväčšia chyba v prípade prameňa Pod Suchou Dolinkou 30,3% (tabuľka č.7).

Na základe modelovania pre zisťovacie konanie³ bola simulovaná zmena priemernej výdatnosti vplyvom vybudovania tunela Havran bez opatrení. Model (v porovnaní s tunelom Korbeľka, kde nadhodnotili celkovú skutočnú priemernú výdatnosť) celkovo podhodnotil skutočnú priemernú výdatnosť dvoch z troch prameňov a aj celkovú simulovanú výdatnosť pre neovplyvnený stav. Model predpokladá zníženie priemernej výdatnosti prameňov dôsledkom realizovania tunela celkovo o 1,73 l.s⁻¹, čo predstavuje 15,47% a priemerná výdatnosť by tak klesla z 11,18 na 9,45 l.s⁻¹ (tabuľka č. 7).

Tabuľka č. 7 Prehľad ovplyvnenia vodných zdrojov³

Vodný zdroj	Priemerná výdatnosť (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 0 (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 1 (l/s)	Pokles výdatnosti o (l/s)	Pokles výdatnosti o (%)	Pokles priemernej výdatnosti - scenár 1 (l/s)	Chyba medzi priemernou a simulovanou výdatnosťou pre Scenár 0 (%)
Pod Suchou dolinkou	7,81	5,44	4,83	0,61	14,16	1,11	-30,3
Dušička - ľavý	1,06	0,77	0,64	0,13	17,22	0,18	-27,4
Dušička - pravý	2,31	2,91	2,36	0,55	19,01	0,44	26,0
Spolu	11,18	9,12	7,83			1,73	

Vysvetlivky: Scenár 0: model prirodzeného stavu, Scenár 1: model ovplyvneného stavu – tunel bez opatrení

Poznámka: Rozdielne informácie o priemernej výdatnosti prameňov v tabuľke 6 a 7 sú pravdepodobne spôsobené rôznym časovým obdobím. Zatiaľ čo v tabuľke č. 6 je špecifikované, že ide o priemernú výdatnosť za roky 2018-2021, v tabuľke č. 7 je uvedená priemerná výdatnosť bez špecifikácie časového obdobia. Na základe toho sa môžeme len domnievať, že ide o spresnený údaj z dlhodobého monitoringu.

Pre účel následného posudzovania (krok 2)² bolo modelovanie spresnené a priemerná chyba modelu je 8,75 % (zlepšenie presnosti o 10%). Pričom najlepšia zhoda bola dosiahnutá pri prameni Dušička - pravý (9,5%) a najväčšia chyba v prípade prameňa Dušička – ľavý (14,2%) (tabuľka č. 8).

Modelovanie dokumentuje predpokladaný pokles priemernej výdatnosti vplyvom vybudovania tunela bez opatrení na 1,78 l.s⁻¹, čo predstavuje 15,92% a priemerná výdatnosť by tak klesla z 11,18 na 9,40 l.s⁻¹ (tabuľka č. 8).

Doplnená simulácia modelovania pre realizáciu tunela s opatreniami predpokladá nižší pokles priemernej výdatnosti, celkovo o 1,32 l.s⁻¹, čo predstavuje 11,8% a priemerná výdatnosť by tak klesla z 11,18 na 9,86 l.s⁻¹ (tabuľka č. 8).

Tabuľka č. 8 Prehľad ovplyvnenia vodných zdrojov²

Vodný zdroj	Priemerná výdatnosť (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 0 (l/s)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 1 (l/s)	Pokles výdatnosti o (l/s)	Pokles výdatnosti o (%)	Pokles priemernej výdatnosti - scenár 1 (l/s)	Chyba medzi priemernou a simulovanou výdatnosťou pre Scenár 0 (%)	Simulovaná výdatnosť - Scenár 2 (l/s)	Pokles výdatnosti - scenár 2 (%)	Pokles priemernej výdatnosti - scenár 2 (l/s)
Pod Suchou dolinkou	7,81	8,72	7,37	1,35	15,41	1,20	11,7	7,62	12,58	0,98
Dušička - ľavý	1,06	0,91	0,76	0,17	16,58	0,18	-14,2	0,82	9,66	0,10
Dušička - pravý	2,31	2,53	2,09	0,4	17,24	0,40	9,5	2,27	10,2	0,24
Spolu	11,18	12,16	10,22			1,78		10,71		1,32

Vysvetlivky: Scenár 0: model prirodzeného stavu, Scenár 1: model ovplyvneného stavu – tunel bez opatrení, Scenár 2: model ovplyvneného stavu – tunel s opatreniami

Vplyvom realizácie tunela Havran môže potenciálne dôjsť k ovplyvneniu VZ a to jednak znížením ich terajšej výdatnosti alebo v extrémnom prípade aj k ich úplnému zániku (vyschnutiu). Na základe modelu je konštatované aj riziko priesaku celého prietoku bezmenného povrchového toku do tunela Havran².

Záver z posúdenia zmeny režimu podzemnej vody

Cestný diaľničný tunel je rozmerná a líniová stavba, ktorá môže v závislosti od polohy v horninovom masíve, geologickej stavby naraziť zvodnený kolektor a ovplyvniť prúdenie podzemných vôd. Hydrogeologické pomery v predmetnej oblasti realizácie tunelov Korbeľka a Havran sú tvorené prevažne dolomiticko-vápencovými horninami. Jedná sa o puklinovo-krasové prostredie v ktorom je podzemná voda viazaná na systém poprepájaných puklín rôznej veľkosti, ktoré slúžia na akumuláciu a pohyb podzemnej vody a je odvodňované prameňmi, ktoré sú často pre svoju výdatnosť a vhodnú kvalitu vodárensky zachytené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. V prípade takéhoto významného zásahu do horninového prostredia, akým je výstavba tunelov sa očakáva, že dôjde k určitému ovplyvneniu hydrogeologických pomerov. Často ani s najpodrobnejším hydrogeologickým prieskumom nie je možné jednoznačne kvantifikovať potenciálne ovplyvnenie jednotlivých vodných zdrojov.

Preto realizovaný podrobný inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum, ktorý mapuje horninové prostredie v trase tunelov Korbeľka a Havran ako aj širšieho územia, hoci dáva dobrú predstavu o obeh a režime podzemných vôd zrejme v tak heterogénnom a anizotropnom prostredí nezachytil a neidentifikoval všetky pukliny a preferenčný tok podzemnej vody v nich. Z tohto dôvodu nie je možné stopercentne stanoviť a kvantifikovať aký významný bude vplyv navrhovanej stavby razenia tunelových rúr na režim podzemných vôd, resp. pomery vodných zdrojov.

Tunel Korbeľka

V tabuľke č. 1 je zobrazené porovnanie zistení jednotlivých modelov vychádzajúcich z dokumentácie pre primárne³ ako aj následné (sekundárne)² posúdenie. Pre scenáre 0, t. j. prirodzený stav bez tunela je uvedené, že bola preukázaná dobrá zhoda simulovanej piezometrickej výšky s nameranými hladinami podzemnej vody vo vrtoch, čo znamená, že model by mal odrážať reálne prírodné pomery. Modelom overený priemerný pokles hladiny podzemnej vody pri scenári 1, t. j. pri realizácii tunela bez opatrení sa v oboch prípadoch pohybuje približne na rovnakých hodnotách, t. j. 47,5 m, resp. 45,8 m. V rámci následného posúdenia bol realizovaný aj model pre scenár 2, t. j. realizácia tunela s opatreniami, kedy bolo overené menšie ovplyvnenie hladiny podzemnej vody ako pri modeli bez opatrení, t. j. zníženie hladiny o 17,6 m. Podľa uvedeného modelu klesne riziko ohrozenia VZ Teplica, ktorý je významným vodným zdrojom vzhľadom na jeho vysokú výdatnosť. Aj v prípade realizácie tunela s opatreniami je prameň Korbeľka stále v riziku a to vzhľadom na jeho nízku a premenlivú výdatnosť ako aj jeho polohu v blízkosti tunela (cca 500 m) a teda v prípade odvedenia vôd napájajúcich tento prameň je nevyhnutné zabezpečiť náhradný vodný zdroj pre dotknutú obec.

Na základe modelovania pre zisťovacie konanie³ model predpokladá zníženie priemernej výdatnosti prameňov v oblasti celkovo o $8,83 \text{ l.s}^{-1}$, a teda priemerná výdatnosť by tak klesla z $52,08$ na $43,25 \text{ l.s}^{-1}$ (tabuľka č. 4).

Pre účel následného posudzovania (krok 2)² bolo modelovanie spresnené a dokumentovalo predpokladaný pokles priemernej výdatnosti vplyvom vybudovania tunela bez opatrení (scenár 1) na $8,03 \text{ l.s}^{-1}$ (t. j. o $0,8 \text{ l.s}^{-1}$ menej ako v modeli v zisťovacom konaní) a priemerná výdatnosť prameňov by tak klesla z $52,08$ na $44,05 \text{ l.s}^{-1}$. Pri simulácii tunela s opatreniami (scenár 2) bolo dokumentované zmiernenie dopadu vplyvu tunela – pokles priemernej výdatnosti celkovo predstavoval $5,52 \text{ l.s}^{-1}$ a priemerná výdatnosť by tak klesla o 10,6% z $52,08$ na $46,56 \text{ l.s}^{-1}$ (tabuľka č. 5). Z vyššie uvedeného vyplýva, že navrhované opatrenia znížia viac ako o 62% ovplyvnenie prameňov v okolí tunela, avšak ich ovplyvnenie nebude úplne eliminované.

Tunel Havran

V tabuľke č. 2 je zobrazené porovnanie zistení jednotlivých modelov vychádzajúcich z dokumentácie pre primárne³ ako aj následné (sekundárne)² posúdenie. Pre scenáre 0, t. j. prirodzený stav bez tunela je uvedené, že bola preukázaná dobrá zhoda simulovanej piezometrickej výšky s nameranými hladinami podzemnej vody vo vrtoch, čo znamená, že model by mal odrážať reálne prírodné pomery. Modelom overený priemerný pokles hladiny podzemnej vody pri scenári 1, t. j. pri realizácii tunela bez opatrení sa opäť ako v prípade tunela Korbeľka v oboch prípadoch pohybuje približne na rovnakých hodnotách, t. j. 15,4 m, resp. 18,6 m. V rámci následného posúdenia bol realizovaný aj model pre scenár 2, t. j. realizácia tunela s opatreniami, kedy bolo overené výrazne menšie ovplyvnenie hladiny podzemnej vody, t. j. zníženie hladiny o 6,4 m. Podľa uvedeného modelu zmeny výdatnosti vodárenských zdrojov budú menšie. Podľa modelu správne opatrenia pri realizácii tunela môžu znížiť vplyv drenážneho účinku na VZ Dušička a Pod Suchou dolinkou tak, že bude zanedbateľný.

Ovplyvnenie režimu a hladiny podzemnej vody, resp. výdatnosti prameňov je v prípade tunela Havran výrazne nižšie. Na základe modelovania pre zisťovacie konanie³ model predpokladá zníženie priemernej výdatnosti prameňov dôsledkom realizovania tunela celkovo o $1,73 \text{ l.s}^{-1}$ a priemerná výdatnosť by tak klesla z $11,18$ na $9,45 \text{ l.s}^{-1}$ (tabuľka č. 7).

Pre účel následného posudzovania (krok 2)² bolo modelovanie spresnené a dokumentuje predpokladaný pokles priemernej výdatnosti vplyvom vybudovania tunela bez opatrení (Scenár 1) na 1,78 l.s⁻¹, (t. j. o 0,05 l.s⁻¹ viac ako v modeli v zisťovacom konaní) a priemerná výdatnosť by tak klesla z 11,18 na 9,40 l.s⁻¹ (tabuľka č. 8). Doplnená simulácia modelovania pre realizáciu tunela s opatreniami (Scenár 2) predpokladá nižší pokles priemernej výdatnosti, celkovo o 1,32 l.s⁻¹, čo predstavuje 11,8 % a priemerná výdatnosť by tak klesla z 11,18 na 9,86 l.s⁻¹ (tabuľka č. 8).

Možno konštatovať, že hydraulické modely tak pri tuneli Korbeľka ako aj Havran v prípade realizácie tunela s opatreniami poukazujú na nižšie ovplyvnenie režimu prúdenia podzemných vôd ako aj ovplyvnenie vodárenských prameňov. S tým samozrejme možno súhlasiť. Navrhované technické opatrenia preukázateľne znížia riziko ohrozenia vodárenských zdrojov.

Rovnako možno konštatovať, že spracované hydraulické modely vykazujú určité nepresnosti. Najmä v prípade tunela Korbeľka je väčšia nepresnosť zapríčinená heterogenitou a zložitou geologickej stavby záujmového územia, prítomnosťou krasových hornín a súvisiacich hydrogeologických pomerov, ktoré sú naozaj komplikované. Simulovaný neovplyvnený stav sa nestotožňuje s reálnym stavom režimu podzemných vôd (rozdiel vo výdatnosti vodných zdrojov) – chyba do 30 %. V prípade tunela Havran je chyba do 10 %, čo poukazuje na dobrú zhodu modelu.

Najmä pri tuneli Korbeľka, prakticky v celej dĺžke profilu vápencovo-dolomitického komplexu môže dôjsť k zachyteniu významnej cesty prúdenia podzemných vôd, t. j. existuje vysoké riziko, resp. možnosť prítokov podzemnej vody po predisponovaných privilegovaných cestách. Vzhľadom na vysokú priepustnosť karbonátového masívu v jeho centrálnej časti, výstavbou tunela Korbeľka – v prípade, že nebudú realizované vhodné technické opatrenia – môže dôjsť k zmene režimu a ovplyvneniu dotknutých vodných zdrojov až do 16 % (\pm chyba do 30 %).

V prípade tunela Havran, ktorý je situovaný v menej zvodnenom horninovom prostredí tvorenom vápencovo, ílovcovo - bridlicovými typmi hornín, je vplyv na podzemné vody z tohto hľadiska menší.

Z výsledkov modelovania vyplýva, že k nižšiemu ovplyvneniu vodných zdrojov (cca o 3 až 5 %) dôjde v prípade realizácie tunelov s technickými opatreniami (technické opatrenia na tesnenie tunela) a ďalšími opatreniami, ktoré by výraznou mierou prispeli k tomu, aby bol vybudovaný tunel ako čo najmenej priepustný – zamedzenie odtoku z hydrogeologických štruktúr prostredníctvom tunelovej stavby.

Najväčšie riziko, ktoré predstavuje razba tunelov, je ohrozenie vodných zdrojov. Jednotlivé modely ukazujú rozličné ovplyvnenie režimu podzemných vôd. V prípade realizácie tunelov s opatreniami na zabránenie negatívneho ovplyvnenia podzemných vôd pri oboch tuneloch bolo preukázané najmenšie ovplyvnenie. Riziko však spočíva v možnom prerušení prívodných ciest podzemnej vody horninovým prostredím z kolektora do výveru. Ak dôjde k čiastočnému prerušeniu týchto ciest, môže dôjsť k zníženiu výdatnosti prameňov. Ak dôjde k ich úplnému prerušeniu, výsledkom bude vyschnutie daného prameňa.

Opatrenia na ochranu podzemných vôd a vodárenských zdrojov

Súčasťou dodanej dokumentácie (tak pre zisťovacie konanie/primárne ako aj pre následné posúdenie/sekundárne) je aj návrh opatrení na zabránenie alebo minimalizáciu negatívnych vplyvov tunelov Korbeľka a Havran na podzemné vody v oblasti.

V správe³, ktorá bola podkladom pre primárne posúdenie činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ sú v závere uvedené opatrenia hlavne na zlepšenie podmienok razenia tunelov. Čo sa týka ochrany podzemných vôd možno zosumarizovať nasledovne:

- v zónach s dominanciou skrasovatených vápencov je možné sústredenú prítoku podzemnej vody zachytávať a odvádzať separátnym potrubím, ktoré v definitívnom vyhotovení by malo spĺňať hygienické požiadavky na potrubia pre pitnú vodu;
- v prípade, že bude požiadavka na zredukovanie prítokov podzemnej vody do tunela a zachovanie hydrogeologického režimu v úsekoch skrasovatených vápencov, je potrebné systematicky využívať chemickú injektáž na znižovanie prítokov do tunela;
- pre zamedzenie rizika zavlečenia znečistenia do okolitých vodných zdrojov je potrebné v zónach skrasovatených vápencov uplatniť celoplošnú hydroizoláciu a počas výstavby dôsledne dodržiavať používanie ekologicky odbúrateľných mazív;
- chemicky nebezpečné látky sa nesmú skladovať v medziskladoch v tuneli;
- voda odvádzaná z tunela musí byť zbavená všetkých nečistôt v zmysle platných hygienických predpisov;
- limitné hodnoty pre nakladanie s vodami pre povolené čerpané množstvo horninových vôd určených na technologické účely, a limitné hodnoty pre povolené množstvo vôd odvádzaných do recipientu, budú pravidelne monitorované, čím bude preukázaná maximálna účinnosť navrhovaných technických opatrení (injektáž počas razby tunelov), čím sa dokáže, že výstavbou diaľnice nedôjde ku ovplyvneniu kvalitatívneho a kvantitatívneho stavu a režimu podzemných a povrchových vôd

V správe², ktorá je podkladom pre sekundárne posúdenie činnosti/stavby „Diaľnica D1 Turany – Hubová“, sú opatrenia rozdelené v tabuľkovej forme.

Tieto opatrenia sú spracované v Tabuľke č. 9, ktorá porovnáva navrhnuté opatrenia zo správy³ pre zisťovacie konanie a správy² pre následné posúdenie.

Možno konštatovať, že všetky opatrenia na zmiernenie vplyvu razby tunelov na podzemnú vodu sa viac menej zhodujú. V rámci následného (sekundárneho) posúdenia neboli navrhnuté ďalšie opatrenia v porovnaní s primárnym posudzovaním.

V rámci následného (sekundárneho) posúdenia modelovania bol však spracovaný aktualizovaný hydrogeologický model, ktorý zahŕňal aj simuláciu pre uvedené opatrenia, čím demonštroval zmiernenie negatívneho vplyvu na podzemnú vodu širšieho okolia plánovanej výstavby.

Tabuľka č. 9 Porovnanie opatrení na ochranu podzemných vôd v rámci primárneho a sekundárneho posudzovania

	Sekundárne posúdenie	Primárne posúdenie (zdroj: mapa vplyvov a opatrení 09/2019)
Vplyv na vodný útvar	Opatrenia na zmiernenie vplyvu	
Dočasné ovplyvnenie režimu hladín podzemných vôd a výdatnosť vodných zdrojov vplyvom ražby tunela	V miestach lokálne zvodnených zón a porúch realizovať utesnenie injektážou.	V miestach lokálne zvodnených zón a porúch realizovať utesnenie injektážou + izolácia
	Injektážne zmesi budú použité na ekologickej báze, aby neovplyvnili kvalitu vody	použitie ekologickej a v kontakte s pitnou vodou nezávadných injektážnych zmesí
	selektívne zachytenie vystupujúcich prameňov a ich zvedenie do recipientu mimo portálovú oblasť (najmä pri východnom portáli).	selektívne zachytenie vystupujúcich prameňov a ich zvedenie do recipientu mimo portálovú oblasť (najmä pri východnom portáli).
	V kritických miestach s intenzívnym prítokom podzemnej vody do tunelových rúr, v miestach s očakávaním vplyvu na vodné zdroje – realizácia nepriepustného tunela (uzatvorený hydroizolačný systém - celoizolovaný profil) bez bočnej drenáže, tunelový zberač má iba transportnú funkciu.	opatrenia na zníženie drenážneho účinku tunela. , aplikácia celoobvodovej hydroizolácie, prípadne injektáž,
	Utesnenie masívu pred samotným razením (pregrouting) na základe prieskumných predvrtov v miestach predpokladaných tektonicky porušených zón, použitie tesniacich a výplňových injektáží, ako utesnenie masívu v miestach, kde sa opäť objaví výskyt prítokov vody cez vybudované primárne ostenie do tunela (postgrouting).	realizácia predvrtov
Injektážne zmesi budú použité na ekologickej báze, aby neovplyvnili kvalitu vody.	použitie ekologickej a v kontakte s pitnou vodou nezávadných injektážnych zmesí	
odvodnenie tunela počas výstavby	Dočasnú odvodňovaciu sústavu ktorej úlohou je odvádzať vodu zo staveniska počas razenia tunela je potrebné upravovať tak, aby pri vypúšťaní bola zbavená všetkých nečistôt v zmysle platných hygienických predpisov.	Dočasnú odvodňovaciu sústavu ktorej úlohou je odvádzať vodu zo staveniska počas razenia tunela je potrebné upravovať tak, aby pri vypúšťaní bola zbavená všetkých nečistôt v zmysle platných hygienických predpisov.
Bez vplyvu na vodný útvar – niveleta tunela nad hladinou podzemnej vody	V miestach lokálne zvodnených zón a porúch realizovať utesnenie injektážou.	v prípade výskytu lokálne zvodnených zón a porúch realizovať utesnenie tunela (injektáž,...)

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava v odbornom stanovisku zo dňa 09.05.2023 ďalej uviedol (uvedené v skrátenom znení):

„Suchozemské ekosystémy závislé na podzemných vodách

Posúdeniu vplyvu na suchozemské ekosystémy závislé na podzemných vodách (SEZPzV) sa venuje správa². V dotknutej oblasti sa nachádzajú viaceré identifikované SEZPzV (Tabuľka č. 10). Ide o trvalo monitorovacie lokality (TML) a biotopy európskeho významu (Natura 2000).

Tabuľka č. 10 Vytipované SEZPzV v blízkosti stavby D1 Turany – Hubová²

Identifikátor TML	Názov TML	Výmera TML (m ²)	Typ biotopu	Stav	Útvar podzemnej vody	Útvar podzemnej vody - vrstva
TML_7210_002	Močiar	11 352,38	Ra5	Dobry	SK200270KF	predkvartér
TML_7230_086	Močiar	29 840,51	Ra6	Dobry	SK200270KF	predkvartér
TML_7230_087	Rojkov	13609,22	Ra6	Zly	SK200270KF	predkvartér
TML_7230_116	Komjatnianska dolina, ústie	1 805,38	Ra6	Zly	SK200270KF	predkvartér
TML_7230_314	Rojkov	1 809,19	Ra6	Zly	SK100500P	kvartér

Typ biotopu - Ra6/ Kód Natura 2000 – 7230 (Komjatnianska dolina): Rašeliniska a slatiny/Slatiny s vysokým obsahom báz.

Typ biotopu Ra5/ Kód Natura 2000 – 7210 (Močiar): – Rašeliniska a slatiny/ Vápnité slatiny s marciou pílkatou a druhmi zväzu Caricion davallianae.

Okrem zoznamu lokalít, v správe chýba akýkoľvek popis lokalít Močiar a Komjatnianska dolina ako aj hodnotenie možných dopadov vplyvu stavby tunelov na tieto ekosystémy. Hlbšie sa správa k spracovaniu posúdenia vplyvu D1 Turany – Hubová podľa článku 4.7 RSV² venuje len lokalite Rojkovského rašeliniska.

Rojkovské rašelinisko

Správa² detailne popisuje Rojkovské rašelinisko ako prírodnú rezerváciu (PR), ktorá je súčasťou územia európskeho významu SKÚVEV 0238 Veľká Fatra, patriaca do územia NATURA 2000. Ide o živé slatinné rašelinisko s výskytom vzácnej fauny. Rašelinisko sa nachádza na kontakte aluviálnej nivy Váhu a vápencov masívu Kopa. Na s. 102 sa uvádza: „Špecifikom územia Rojkovského rašeliniska je prítomnosť prameňov studenej minerálnej vody s obsahom CO₂, ovplyvňujúceho pH okolitého prostredia... Na vodný režim a fyzikálno-chemické vlastnosti vôd v rašelinisku je viazaný výskyt mokradnej fauny a flóry, ktorá je na území prírodnej rezervácie.“ V správe bolo ďalej z databázy minerálnych vôd zhrnutých 14 prameňov na území PR Rojkov. Priamo v rašelinisku sú registrované vývery s označením LM-114 Pramene v rašeline. V tejto časti sa vyskytuje biotop dystrofných stojatých vôd a biotop rašelinových brezín. Vo vonkajšej JV časti hranice rezervácie sú registrované pramene s označením LM-113 „Pramene pri kyselke“ ako aj zachytený minerálny prameň v skruži LM-112 „Kyselka“. Minerálne vody, boli tiež zistené vo vrtoch v SV časti rašeliniska a aj vo viacerých vrtoch v okolí PR Rojkov. Autori ďalej píše na s.102 „Minerálne vody sú podmienené aktivitou zlomovej línie V-Z smeru a systému priečných zlomových línií (Bezák a kol.,2004 in Grenčíková a kol., 2009)“. Ďalej boli v správe k problematike rašeliniska Rojkov prezentované výsledky monitoringu hladiny a teploty podzemnej vody vo vrtoch VZ -1 až VZ – 5 a P-1 až P-4. Týchto 9 vrtoch je situovaných na okraji rašeliniska. S grafickým vyjadrením pre vrty P-4 (s najvyššou hladinou PzV) a P-3 (s najnižšou hladinou PzV a zároveň najvyšším rozkyvom). Následne na s.104 nasleduje tvrdenie: „Záverom možno konštatovať, že z hľadiska vplyvu výstavby diaľnice D1 na režim minerálnych vôd v Rojkovskom rašelinisku, vzhľadom na obehové a výstupné cesty nebudú minerálne vody výstavbou diaľnice ovplyvnené. Minerálna voda vystupuje po hlboko založených zlomoch v údolí Váhu. Trasa projektovanej diaľnice nezasahuje do ochranného pásma prírodnej rezervácie Rojkovské rašelinisko“. Autori však predpokladajú možný vplyv klimatickej zmeny na rašelinisko.

V správe² je ďalej teoreticky zhrnutá problematika minerálnych vôd nasledovne (s. 8): „Širšia záujmová oblasť je na výskyt minerálnych vôd veľmi bohatá... Všeobecne sú minerálne vody záujmovej oblasti vyššie mineralizované karbonátogénne nevýrazného Ca(Mg)-HCO₃ typu spolu

s geneticky príbuznými prechodnými karbonáto-sulfátogénnymi až sulfátogénnymi vodami. Podzemné vody sa formujú v podmienkach hlbšieho obehu zrážkových vôd infiltrujúcich do karbonatických komplexov križňanskej jednotky. Okrem rozpúšťania karbonátov sa podzemné vody mineralizujú aj rozpúšťaním sádrovca. Hlbinný obeh dokumentuje aj ich zvýšená teplota. Podzemná voda pramení na križovaní pozdĺžnych a priečnych zlomov.“

Ďalej vo svojom odbornom posúdení VÚVH uviedol, čo je potrebné doplniť, resp. upresniť k hodnoteniu ekosystémov závislých na podzemných vodách na základe posúdenia vplyvu na suchozemské ekosystémy závislé na podzemnej vode.

Na základe výzvy tunajšieho úradu (výzva OÚ Žilina č.OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 6 bod 3.) spracovateľ do Dokumentácie pre následné posúdenie doplnil mapové znázornenie oblasti PR Rojkov aj s dokumentačnými vrtmi (kapitola 4.5.2.1 časť Rojkovské rašelinisko) a grafické vyjadrenie hladín podzemnej vody a jej teploty vo všetkých vrtoch za monitorovacie obdobie (kapitola 4.5.2.1 časť Rojkovské rašelinisko). Taktiež spracovateľ odôvodnil neakceptovanie požiadavky na úpravu mierky osi znázorňujúcu teplotu, vysvetlil pôvod výverov minerálnej vody v oblasti Rojkov, doplnil popis a vysvetlenie režimu hladín podzemnej vody vo všetkých monitorovacích objektoch PR Rojkov, vrátane analýzy trendov vývoja hladín, doplnil informácie ohľadne výskytu stopovacích látok detegovaný aj vo vrtoch PR Rojkov. Objasnil, ako ovplyvní možný pokles hladiny vody (súvisiac i so stavbou tunela Korbelka) v karbonátoch masívu Kopa samotné Rašelinisko (kapitola 4.5.2.1 časť Rojkovské rašelinisko) a doplnil aj koncepčný model PzV pre oblasť PR Rojkov, vrátane identifikácie infiltračnej oblasti pre minerálne vody, ktoré sú kľúčové pre zachovanie biodiverzity PR Rojkov. S prihliadnutím na skutočnosť, že ide o biotopy európskeho významu, ktorých poškodenie môže viesť k nezvratným zmenám, zhodnotil priamy vplyv DI Turany - Hubová (najmä tunelov) na vytypované SEZPzV, najmä vo vzťahu k výške hladiny PzV v PR Rojkov, ako aj dopad na chemizmus podzemnej vody pri nožnej zmene režimu PzV súvisiacej so stavbou tunelov.

V prípade, že sa preukáže možný dopad stavby na SEZPzV dôrazne odporúčame prehodnotenie vplyvu na biotopy kompetentným orgánom v súlade s článkom 6.3 smernice o ochrane biotopov⁶.

CIS usmernenia 36 uvádza (s. 15): „Každý projekt, ktorý môže poškodiť lokalitu zaradenú do Natura 2000 musí byť hodnotený na základe článku 6.3 smernice o ochrane biotopov a môže byť autorizovaný iba vtedy, ak sa nepoškodí integrita lokality, alebo sa spĺňajú podmienky pre výnimku podľa článku 6.4 smernice“.

VÚVH vo svojom odbornom posúdení zo dňa 09.05.2023 ďalej uviedol, že je potrebné doplniť popis a charakterizáciu prírodných rezervácií Močiar (územie s nachádza na pravom brehu Váhu v k. ú. Stankovany, ktoré je charakteristické výverom minerálnych vôd a plochými štítkovými travertínovými útvarmi⁷) a Komjatnianska dolina (ústie sa nachádza v k. ú. Švošov, v blízkosti vyústenia tunela Havran). Spracovateľ požiadavku akceptoval a v rámci popisu a charakterizácia lokalít Močiar a Komjatnianska dolina do Dokumentácie pre následné posúdenie doplnil aj ďalšie požadované údaje a porovnania stanovené vo výzve tunajšieho úradu OÚ Žilina č.OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 6 bod 3, prvá odrážka).

V dokumentácii objasnil vplyv realizácie tunela na výšku hladiny podzemných vôd vo vytypovaných lokalitách suchozemské ekosystémy závislé na podzemných vodách.

⁶ SMERNICA RADY 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín

⁷ Stanová V. (ed.) 2000. Rašeliniská Slovenska. Daphne – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 194s.

Na základe výsledkov získaných prieskumnými prácami je možné zhodnotiť, že trasa Diaľnice D1 Turany – Hubová nebude vplývať na uvedené biotopy nakoľko trasa diaľnice D1 Turany – Hubová je trasovaná mimo územia týchto biotopov. Je však možný vplyv dlhodobého poklesu hladiny podzemnej vody v hydrogeologickej štruktúre v dôsledku klimatických zmien, dlhodobého sucha, nedostatok zrážok. Na základe hydraulického modelu podzemných vôd s opatreniami navrhnutými v kapitole 4.6 hlavne realizácia nepriepustného tunela, bol namodelovaný priemerný pokles hladiny podzemnej vody v masíve Kopa nad tunelom o 28,2 m v porovnaní s variantom bez opatrení a v tuneli Havran nad tunelom o 12,2 m. Ide o pokles hladín podzemných vôd, ktorý neovplyvní existenciu biotopov závislých na výške hladiny podzemnej vody. Scénar bez akýchkoľvek opatrení sa nebude realizovať. (kapitola 4.4.1, 4.4.2).

Ďalej VÚVH v odbornom posúdení uviedol:

„Pre obmedzenie nepriaznivého dopadu na vodné útvary sú navrhnuté nasledujúce opatrenia², ktoré budú zahrnuté v rámci dokumentácie na stavebné povolenie - DSP (t. j. vo vyššom stupni dokumentácie)

- realizovať doplnkový IGHP v zmysle odporúčení pIGHP, 2019 (kapitola 4.2)
- rozpracovať navrhnuté opatrenia v dokumentácii, stupeň DSP, na zabránenie drenážneho účinku tunela Korbeľka a Havran použitím troch typov opatrení, resp. ich kombináciou nepriepustný tunel (uzatvorený hydroizolačný systém - celoizolovaný profil), použitie celoplášťovej izolácie bez bočných drenáží, hlavný tunelový zberač má iba transportnú funkciu, použitie v kritických miestach s intenzívnym prítokom podzemnej vody do tunelových rúr, v miestach s očakávaním vplyvu na vodné zdroje polopriepustný tunel (pre-grouting a post-grouting - injektáž) - utesnenie masívu pred samotným razením (pregrouting) na základe prieskumných predvrtov v miestach predpokladaných tektonicky porušených zón, použitie tesniacich a výplňových injektáží, ako utesnenie masívu v miestach, kde sa opäť objaví výskyt prítokov vody cez vybudované primárne ostenie do tunela (postgrouting).
- plynule pokračovať pred výstavbou diaľnice v monitoringu vybratých objektov do výstavby diela, realizovať počas výstavby a počas prevádzky monitoring kvality a kvantity podzemných a povrchových vôd, vodných zdrojov. Návrh monitoringu spracovať samostatným dokumentom.

Možno ale konštatovať, že tieto navrhnuté opatrenia na ochranu kvality a kvantity podzemných vôd sú modernými technickými riešeniami, ktoré sa štandardne využívajú pri výstavbe tunelov v podobnom horninovom prostredí a ich odbornou realizáciou dôjde k zmenšeniu vplyvu výstavby na podzemnú vodu v oblasti.

Realizáciou vhodne zvolených opatrení môže byť vplyv na podzemnú vodu nižší, a preto za účelom zabránenia významného ovplyvnenia podzemných vôd je nevyhnutné využitie všetkých najlepších možných techník a technológií (BEST PRACTICE) na zamedzenie úniku vôd z hydrogeologickej štruktúry ktorými trasa D1 v úseku Turany-Hubová prechádza vo forme tunelov.“

Na základe posúdenia uvedených opatrení VÚVH vo svojom odbornom posúdení navrhol nasledovné doplnujúce opatrenia:

- ✓ Zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou z iného zdroja (vybudovanie a financovanie nového záchyty na inom mieste vrátane vynútenej zmeny vybudovania siete vodovodu) v prípade, ak ich existujúci vodárenský zdroj bude ovplyvnený, resp. znehodnotený. Podrobne zdokumentovať a riešiť každý zistený prítok do tunela nad $0,1 \text{ l.s}^{-1}$.

- ✓ V rámci technicko-stavebného riešenia stavbu tunela upraviť tak, aby umožnilo tunelom zachytenú/odvedenú podzemnú vodu v množstve nad 0,5 l.s⁻¹ zachytávať a odvádzať separátnym potrubím, ktoré v definitívnom vyhotovení by malo spĺňať hygienické požiadavky na potrubia pre pitnú vodu, aby bola perspektívne pripravená pre následné vodárenské využitie.
- ✓ Počas výstavby zabezpečiť vysoko efektívne čistenie odvedenej podzemnej vody prostredníctvom profesionálneho stavebného zariadenia na čistenie vody do takej miery, aby nedošlo k šíreniu sa znečistenia.
- ✓ Taktiež je potrebné použiť v maximálnej možnej miere také technologické postupy, ktoré budú eliminovať možný únik znečistenia do podzemnej vody pri realizácii a prevádzke tunelov.
- ✓ Počas výstavby ako aj počas prevádzky diaľnice je potrebné monitorovať kvantitu a kvalitu podzemnej vody. Je nutné zabezpečiť projekt / program monitorovania vôd v súlade s ktorým sa bude vykonávať meranie hladín podzemnej vody a výdatnosti zdrojov podzemných vôd, meranie teploty vody, ako aj odbery vzoriek podzemnej vody na stanovenie jej chemického zloženia za účelom sledovania jeho možných zmien.

Vyššie uvedené opatrenia boli na základe výzvy tunajšieho úradu (výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 5 bod 2.) požadované zapracovať do Dokumentácie pre následné posúdenie. Spracovateľ požiadavku akceptoval a opatrenia na ochranu podzemných vôd doplnil v požadovanom rozsahu (kapitola 4.5.2.1 a 4.5.2.2, kapitola 4.6).

Ďalej VÚVH vo svojom odbornom stanovisku podrobne popisuje nezrovnalosti v Dokumentácii pre následné posúdenie ako aj ďalšie informácie a opatrenia, ktoré by mali byť do dokumentácie zapracované, nakoľko by ich mala obsahovať.

V závere odborného posúdenia VÚVH bolo konštatované nasledovné:

„V rámci následného posúdenia bola dokumentácia doplnená o výsledky monitoringu podzemných a povrchových vôd do konca roka 2021. Bol taktiež spracovaný spresnený hydraulický model aj so zapracovanými opatreniami na ochranu podzemných vôd.

Z posúdenia predloženej dokumentácie (<https://www.minzp.sk/uradna-tabula/vody/dialnica-d1-turany-hubova-3.html>) vyplýva, že aj keď sa počas budovania diaľnice D1 Turany-Hubová budú realizovať opatrenia na zabránenie drenážneho účinku tunela Korbelka a Havran, významný negatívny vplyv na režim a hladinu podzemnej vody ako aj vodárenské zdroje Krpel'any – Teplička, Kral'ovany – Pod Kopou, Rojkov – prameň, Ľubochňa – Korbelka a Ľubochňa - Fatra (vodné zdroje tunel Korbelka) ani Švošov – Dušička a Stankovany – Pod Suchou Dolinkou (vodné zdroje tunel Havran) a na útvare SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier ako celok nie je vylúčený, ale je pravdepodobný. V dôsledku toho je pravdepodobný aj dopad na suchozemské ekosystémy závislé na podzemných vodách.

Výstavba tunelov Korbelka a Havran významne ovplyvní režim podzemných vôd hlavne v útvare SK200270KF (v prípade tunela Korbelka priemerný pokles hladiny podzemnej vody je 45,8 m pri realizácii tunela bez opatrení a 17,6 m pri realizácii tunela s opatreniami, pri tuneli Havran priemerný pokles hladiny podzemnej vody je 18,6 m pri realizácii tunela bez opatrení a 6,4 m pri realizácii tunela s opatreniami). Ovplyvnenie výstavbou diaľnice D1 Turany – Hubová bude menšie v útvaroch SK2002100P a SK1000500P. Najväčší vplyv razby tunelov na podzemnú vodu bude hlavne v čase výstavby. Hoci v prípade realizovania navrhnutých opatrení bolo hydraulickým modelom preukázané zníženie vplyvu (v prípade vodných zdrojov v okolí tunela Korbelka o 4,82 % a v okolí tunela Havran o 4,12 %), vzhľadom na hydrogeologicky zložitú

prostredie môže dôjsť k takým zmenám hladiny podzemnej vody na väčšej ploche útvaru, ktoré by zmenili kvantitatívny stav vodného útvaru ako celku.

Je potrebné aby podzemná voda, ktorá bude pri výstavbe narazená a odvedená bola v maximálnej miere pripravená pre využitie na vodárenské účely.

Nakoľko práve útvar SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier je klasifikovaný v zlom kvantitatívnom stave predpokladáme, že aj realizácia navrhovanej činnosti diaľnica D1 Turany-Hubová v dôsledku významného vplyvu na zmenu hladiny podzemnej vody prispeje k nedosiahnutiu cieľov stanovených v čl. 4.1 RSV. Na útvar SK200270KF sa uplatňuje výnimka z dosiahnutia dobrého kvantitatívneho stavu do roku 2027 na základe bilančného hodnotenia a zhoršenia stavu suchozemských ekosystémov závislých na podzemných vodách. Pre tento útvar bola už v predchádzajúcom 2. PMP uplatnená časová výnimka 4(4) RSV do roku 2021, avšak vzhľadom na aktualizované hodnotenie a výsledok bilančného testu bolo preukázané, že účinnosť doterajších opatrení sa zatiaľ výraznejšie neprejavila a nie je tento pôvodný termín vzhľadom na potrebu ďalších prác a ich technickú náročnosť a časovú vykonateľnosť zabezpečenia náhradných zdrojov reálny. Navyše dosiahnuť dobrý kvantitatívny stav útvaru do roku 2027 z pohľadu vyhodnoteného antropogénneho vplyvu kvantity podzemných vôd na nevyhovujúci stav suchozemského ekosystému závislého od podzemných vôd ešte zvyšuje túto technickú náročnosť prác a časovú vykonateľnosť. Preto bolo potrebné uplatnenie výnimky 4(5) RSV – menej prísne ciele.

Stavba/činnosť D1 Turany – Hubová neznemožní dosiahnutie cieľov stanovených v čl. 4.1 RSV v iných vodných útvaroch a to SKV0006 Váh, SKV0472 Váh, SKV0417 Komjatná, SKV0146 Krpeliánsky kanál, SKV0135 Lubochnianka, SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny a SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov, nakoľko stavba/činnosť neovplyvní ich stav ekologický a chemický (útvary povrchových vôd) a kvantitatívny a chemický stav (útvar podzemných vôd).

Nesúhlasíme so závermi uvedenými v predloženej „Správe“, ktorá uvádza, že na základe doteraz vykonaných prieskumov, štúdií, monitoringov a modelovania bolo konštatované, že stav vodných útvarov sa nezhorší, a teda nedôjde k nedosiahnutiu environmentálnych cieľov, a preto dokazovanie splnenia podmienok pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov je irelevantné, keďže výnimka z environmentálnych cieľov sa udeľuje iba v prípade preukázaného dopadu stavby na stav vodných útvarov, ktorý má za následok nedosiahnutie environmentálnych cieľov.

Na základe nášho odborného posúdenia predloženej dokumentácie (<https://www.minzp.sk/uradna-tabula/vody/dialnica-d1-turany-hubova-3.html>) bolo zistené, že výstavba tunelov Korbeľka a Havran by mohla významne ovplyvniť režim podzemných vôd, a to predovšetkým v útvare SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier, čo môže spôsobiť zhoršenie stavu dotknutého vodného útvaru a mohlo viesť k nedosiahnutiu environmentálnych cieľov.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre predmetnú stavbu/činnosť „Dialnica D1 Turany – Hubová“ bude potrebné udelenie výnimky z environmentálnych cieľov uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Považujeme preto za potrebné predloženú „Správu“ dopracovať tak, aby zodpovedala Kroku 4 podľa metodologickej príručky 36 - Testovanie podľa článku 4.7 RSV a bolo preukázané splnenie podmienok podľa § 16 ods. 6 písmeno b) prvého až štvrtého bodu vodného zákona.

Zároveň je potrebné do „Správy“ doplniť opatrenia navrhnuté v tomto odbornom posudku, aby bolo možné pre predmetnú stavbu/činnosť povoliť výnimku z environmentálnych cieľov uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.“

Nakoľko na základe odborného posúdenia predloženej dokumentácie (<https://www.minzp.sk/uradna-tabula/vody/dialnica-d1-turany-hubova-3.html>) bolo zistené, že výstavba tunelov Korbeľka a Havran by mohla významne ovplyvniť režim podzemných vôd, a to predovšetkým v útvare SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier, čo môže spôsobiť zhoršenie stavu dotknutého vodného útvaru a mohlo viesť k nedosiahnutiu environmentálnych cieľov, pre predmetnú stavbu/činnosť „Dialnica D1 Turany - Hubová“ je potrebné udelenie výnimky z environmentálnych cieľov uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Vzhľadom k tomu, že nie je možné vylúčiť významný negatívny vplyv stavby diaľnice D1 v úseku Turany - Hubová predovšetkým na podzemnú vodu, na základe posúdenia zverejnenej dokumentácie (<https://www.minzp.sk/uradna-tabula/vody/dialnica-d1-turany-hubova-3.html>) možno konštatovať, že väčšina pripomienok verejnosti je opodstatnená a je potrebné ich vziať do úvahy, vypracovať a zhodnotiť. Na základe skutočností uvedených v stanovisku Výskumného ústavu vodného hospodárstva č. RD 1294/2023 zo dňa 09.05.2023 bol žiadateľ OÚ Žilina vyzvaný o dopracovanie predloženej dokumentácie „Dokumentácia následného posúdenia (DNP)“ v zmysle pripomienok VÚVH a účastníkov konania, ktoré tunajším úradom požadoval akceptovať a konanie v predmetnej veci rozhodnutím č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-021 zo dňa 23.05.2023 prerušil do doloženie dokladov stanovených vo výzve č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-020 zo dňa 23.05.2023.

Dňa 16.11.2023 žiadateľ predložil na OÚ Žilina dopracovanú Dokumentáciu o pripomienky účastníkov predmetného konania v zmysle výzvy tunajšieho úradu č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-020 zo dňa 23.05.2023. Tunajší úrad považuje dopracovanú Dokumentáciu pre následné posúdenie vypracovanú v dostatočnom rozsahu pre predmetné konanie. Predkladané Následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu D1 Turany – Hubová podľa čl. 4.7 RSV preukázalo splnenie všetkých podmienok stanovených v čl. 4.7 RSV zadaných v legislatíve SR v ustanovení § 16 ods. 6 písm. b)1. až 4) Vodného zákona

Následným posúdením nového infraštruktúrneho projektu bolo preukázané, že počas výstavby stavebného diela dôjde k zhoršeniu stavu vodných útvarov v kvartérnych náplavoch SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov a v útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny a SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier. Budú však vykonané všetky primerané technické opatrenia na zabránenie zhoršovaniu stavu vodných útvarov počas výstavby diela a následne počas prevádzky diela.

VYHODNOTENIE PRIPOMIENOK A NÁMIETOK

- I. Žilinská regionálna komora Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Háľkova 31, 010 01 Žilina, Sekcia dopravy SOPK, Trnavská RK SOPK Kapitulská 12, 917 01 Trnava – list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 23.11.2022**

[Pripomienky sú totožné s pripomienkami obce Krpeľany – list č. 2166/2022 zo dňa 22.11.2022, obce Ratkovo, OÚ Ratkovo 63, 038 54 Krpeľany - list zo dňa 22.11.2022, Elišky Sajdákovej, Osloboditeľov 162, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 22.11.2022, Mgr. Renáty Tvarožnej, Československej armády 255/40, 038 54 Krpeľany - list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 24.11.2022].

Pripomienka č. I/1 :

„Žiadame vysvetliť, čo je „následné posúdenie“, čo je jeho cieľom, a v ktorých právnych predpisoch bolo toto posúdenie upravené (európskych národných - Rámcová smernica o vode, vodný zákon). Súčasne žiadame doplniť metodické usmernenie, podľa ktorého bola správa vypracovaná a či je jeho obsahovaná náplň v súlade s metodickým usmernením č. 36 Výnimky z environmentálnych cieľov, odporúčané Európskou komisiou.“

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľa sa tunajší úrad stotožňuje:

„Ministerstvo životného prostredia SR, ktoré je v zmysle § 11 ods. 6 vodného zákona oprávneným orgánom pre vodohospodársky manažment povodí v Slovenskej republike v zmysle čl. 3.2 Rámцovej smernice o vode (RSV) upravuje podľa čl. 4.7 RSV (zdroj Postupy pre posudzovanie infraštruktúrnych projektov) postup posudzovania nových infraštruktúrnych projektov nasledovne:

I. Primárne (predbežné) posúdenie nového infraštruktúrneho projektu vykoná na žiadosť predkladateľa nového infraštruktúrneho projektu Ministerstvom životného prostredia SR poverená osoba; výstupom posúdenia je stanovisko poverenej osoby o tom, či je potrebné vykonať následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu podľa čl. 4.7 RSV, a to na základe významnosti vplyvu navrhovaného projektu na dosiahnutie environmentálnych cieľov podľa RSV.

II. Následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu podľa čl. 4.7 RSV a preukázanie splnenia všetkých podmienok stanovených v čl. 4.7 RSV - vykoná, resp. zabezpečí prostredníctvom inej osoby predkladateľ nového infraštruktúrneho projektu na základe stanoviska, ktoré vydá poverená osoba v rámci primárneho hodnotenia tohto projektu.

Postup následného posúdenia nového infraštruktúrneho projektu podľa čl. 4.7. RSV vykonaného na základe primárneho posúdenia by mal spĺňať požiadavky podľa schémy, ktorá je špecifikovaná v Usmernení č. 36, Výnimky z environmentálnych cieľov podľa článku 4.7 (2017), ktorý detailne rieši postup uplatnenia výnimiek podľa čl. 4.7 RSV. Uvedená smernica 2000/60/ES o vode bola implementovaná do slovenskej legislatívy cez príslušné ustanovenia zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách, predovšetkým § 16 a §16a.

Samotné Usmernenie č. 36 (Výnimky z environmentálnych cieľov podľa čl. 4.7 RSV), ktoré ako technický dokument má uľahčiť implementáciu smernice 2000/60/ES o vode, nie je však právne záväzné (akýkoľvek úradný výklad zákona má byť odvodzovaný len zo samotnej smernice 2000/60/ES a ďalších právnych textov alebo zásad).“

Pripomienka č. I/2:

„Žiadame vysvetliť, prečo sa predkladateľ správy odvoláva na rozhodnutie Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2019/042742/Mac zo dňa 27.09.2019 a nie na rozhodnutie OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2- 2020/005441-038/Mac zo dňa 22.05.2020. Obidve rozhodnutia boli vydané podľa § 16a ods. 1 vodného zákona (zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov).“

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľa sa tunajší úrad stotožňuje:

„Ide o neúmyselnú chybu v písaní. Miesto správneho údaju, spočívajúceho v odvolaní sa na rozhodnutie Okresného úradu Žilina, OSŽP, odd. ŠVS č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22.05.2020, ktorým bola určená potreba posúdenia stavby Diaľnica D1 Turany-Hubová podľa § 16a ods. 4 vodného zákona, je v „správe marec 2022“ nesprávne uvedené rozhodnutie OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2- 2019/042742-02/Mac zo dňa 27.09.2019 o prerušení konania resp. nesprávne uvedený list OU Zilina č. OU-ZA-OSZP2-2019/042742/Mac zo dňa 27.09.2019, ktorým OÚ Žilina požiadal Výskumný ústav vodného hospodárstva o vydanie odborného stanoviska. Za nesprávnosť v písaní sa ospravedlňujeme. Zároveň však konštatujeme, že uvedená nesprávnosť v písaní nemá žiadny dopad na obsah a závery „Správy“ (Správa, marec 2022).“

Pripomienka č. I/3:

„Sme toho názoru, že prebiehajúce správne konanie o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov by malo nadväzovať na správne konanie podľa § 16a ods. 1 vodného zákona a vydané rozhodnutie č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22.05.2020.“

V procese primárneho posúdenia podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona OÚ Žilina rozhodnutím číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, právoplatným dňa 29.05.2020, rozhodol podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 14 vodného zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2020. V predmetnom konaní preukazuje žiadateľ splnenie podmienok uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) bod 1až 4 Vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7. Rámcovej smernice o vode. Z uvedeného vyplýva, že konania nespochybniteľne a priamo na seba nadväzujú.

Pripomienka č. I/4:

„Ako účastníci konania podľa § 16a ods. 1 vodného zákona sme vzniesli zásadné pripomienky k tzv. „primárnemu hodnoteniu“ dopadu stavby na stav dotknutých vodných útvaroch podľa čl. 4.7 RSV. Tieto pripomienky v predloženej správe nie sú uvedené. Spracovateľ správy sa nimi nezaoberal. Žiadame správny orgán v súlade s vydaným rozhodnutím č. OÚ-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22.05.2020 urobil vyhodnotenie a odpočet plnenia pripomienok, vznesených v rámci správneho konania podľa § 16a ods. 1 vodného zákona. Ďalej žiadame, aby správny orgán nariadil spracovateľovi správy doplnenie tohto vyhodnotenia a zdôvodnenia neakceptovania pripomienok.“

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľa sa tunajší úrad stotožňuje:

„Pripomienky verejnosti vznesené v konaní podľa § 16a ods. 1 vodného zákona, tak ako aj odborné stanovisko v zmysle § 16a ods. 3 vodného zákona, sú záväzným podkladom a slúžia pre vydanie záväzného stanoviska orgánu štátnej vodnej správy v ktorom určí, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov. V tomto záväznom stanovisku (pozn.: v tom čase v zmysle platnej legislatívy Rozhodnutia č. OÚ-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac z 22.05.2020) neurčoval podmienky pre vypracovanie Správy podľa § 16a ods. 7 vodného zákona pre udelenie výnimky.

Pre dosiahnutie udelenia výnimky musia byť splnené podmienky § 16 ods. 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu vodného zákona a tie sú preukázané v Dokumentácii následné posúdenie (Správa, marec 2022 a jej prílohy), v Záverečnej správe - Monitoring povrchových a podzemných vôd do 12/2021 (Záverečná správa marec 2022 a jej Prílohy) a v Dokumentácii pre územné rozhodnutie (DÚR 2018), ktoré boli doložené k žiadosti zo dňa 27.10.2022 o výnimku z environmentálnych cieľov.“

Tunajší úrad pre úplnosť dodáva, že predmetné konanie, t. j. konanie o povolení výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 odseku 6 písm. b) Vodného zákona pre navrhovanú činnosť/stavbu „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ kat. územie: Turany, Krpeľany, Stankovany, Švošov, Hubová, Hrboltová, opustené úseky po zmene trasy D1 v kat. území: Ratkovo, Šútovo a Kral'ovany bolo začaté dňom doručenia žiadosti žiadateľa a to 28.10.2022. V zmysle ustanovenia § 16a ods. 8 Vodného zákona verejnosť doručí písomné stanovisko k správe v lehote do 15 dní od zverejnenia dokladov stanovených v § 16a ods. 7 Vodného zákona. Podľa ustanovenia §16a ods. 9 Vodného zákona sa verejnosť dorúčením písomného stanoviska stáva účastníkom konania o povolení výnimky. Z uvedeného vyplýva, že všetky pripomienky a námietky k predloženým dokumentom môže verejnosť uplatniť v písomnom stanovisku, ktoré doručí do 15 dní od zverejnenia požadovaných dokladov na webovom sídle príslušných úradov. Je na zvážení tunajšieho úradu, ktoré pripomienky účastníkov konania v predmetnom konaní budú akceptované a bude ich zapracovanie správny orgán požadovať.

Pripomienka č. I/5:

„Predkladateľ správy marec 2022 v predloženej dokumentácii uvádza značné množstvo údajov, ktoré však nie sú spracované pre účely vyhodnotenia dopadov na stav vodných útvarov podľa čl. 4.7 RSV. Sú to neprehľadné popisné údaje, ktoré neposkytujú vyhodnotenie a parametrické hodnoty východiskového stavu vodných útvarov (pred výstavbou) a ovplyvneného stavu (po výstavbe). V súlade s našimi pripomienkami, vznesenými v správnom konaní podľa § 16a ods. 1 vodného zákona (ktoré neboli akceptované, žiadame doplniť východiskové údaje v nasledovnom rozsahu:

- hĺbku a izolínie hladiny podzemnej vody a smer prúdenia v dotknutých útvaroch podzemnej vody podľa údajov režimových meraní SHMÚ (max., min. priemerný stav v mapovom zobrazení),
- využiteľné zdroje podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody (podľa § 2 písm. x) VZ),
- izolínie minimálnej hladiny podzemnej vody pri využívaní využiteľných zdrojov podzemnej vody,
- vyhodnotenie dlhodobého trendu úrovne hladiny podzemnej vody v jednotlivých monitorovacích objektoch štátnej monitorovacej siete SHMÚ v dotknutých útvaroch podzemnej vody,
- zoznam odberov podzemnej vody vo využívaných vodárenských zdrojoch a vyhodnotenie dlhodobých trendov zmien hladiny podzemnej vody a výdatnosti vodárenských zdrojov.

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 nasledovne:

„Kapitola 4.5 „Popis predpokladaných vplyvov na dotknuté vodné útvary a ich príčiny“ (Správa, marec 2022, str. 74 a nasl.) popisuje stav vodných útvarov pred, počas a po výstavbe, sú tu použité všetky dostupné údaje z monitoringu podzemných/povrchových vôd na presnejšiu charakterizáciu vodných útvarov:

- definované sú hladiny podzemných vôd monitorovacích objektov ako aj objektov SHMÚ,
- popísané sú to vodné zdroje v podkapitole 4.5.2.1 Tunel Korbeľka (Správa, marec 2022, str. 77-107) a 4.5.2.2 Tunel Havran (Správa, marec 2022, str. 107-127),
- nakoľko sa jedná o líniovú stavbu nie je možné zostaviť mapu izolínií,

- dáta z najbližších objektov- monitorovacích vrtov SHMÚ sú vyhodnotené v kapitole 4.5,
- dáta z vodárenských zdrojov sú uvedené v podkapitole 4.5.2.1 Tunel Korbeľka (Správa, marec 2022, str. 77-107) a 4.5.2.2. Tunel Havran (Správa, marec 2022, str. 107-127).“

Tunajší úrad požadoval pripomienku akceptovať (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 7 bod 4.) a spracovateľ uvedenú požiadavku v dostupnom rozsahu zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitola 4.5.2.1 a 4.5.2.2).

Pripomienka č. I/6:

„V správe sú uvedené údaje o nivelete tunela Korbeľka, z ktorých plynie, že časť trasy D1 bude vraj vedená pod hladinou podzemnej vody. Poskytnuté údaje sú nedostatočné. Žiadame doplniť podrobné údaje o výškovom vedení diaľnice s osobitným dôrazom na tunelové úseky Korbeľka, spolu s konkrétnymi údajmi o hladine podzemnej vody (v tabelárnom a mapovom zobrazení).“

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 nasledovne:

„Trasa diaľnice a údaje o výškach hladiny podzemnej vody sú uvedené na obr. č. 19 - Úroveň hladiny podzemnej vody v pozdĺžnom profile tunela Korbeľka, mierka 1:5 000 (Správa, marec 2022, samostatný výkres č. 19 na konci Správy) a na obr. č. 25 - Úroveň hladiny podzemnej vody v pozdĺžnom profile tunela Havran, mierka 1:5 000 (Správa, marec 2022, samostatný výkres č. 25 na konci Správy). Podrobné údaje o nivelete diaľnice D1, primerané danému stupňu dokumentácie (po 100 m), sú uvedené v DÚR 2018, v časti D.5 prílohách č. 1 Pozdĺžny profil, č.2.1 Pozdĺžne profily v severných tunelových rúrach a č.2.2 Pozdĺžne profily v južných tunelových rúrach. Pozdĺžny rez, aj pozdĺžny geotechnický rez je súčasťou grafickej časti DÚR 2018 tunelov Korbeľka (časť D.8.1) a Havran (časť D.8.1).“

Tunajší úrad požadoval pripomienku akceptovať (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 7 bod 5.) a spracovateľ uvedenú požiadavku v dostupnom rozsahu zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitola 4.6).

Pripomienka č. I/7:

„Žiadame vyhodnotiť dopad stavby na:

- *využiteľné zdroje podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody,*
- *hladinu podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody,*
- *výdatnosť prameňov v dotknutom území*
- *suchozemské ekosystémy - územia Natura 2000 závislé od útvarov podzemnej vody.*
- *využiteľné množstvá podzemnej vody vo využívaných vodárenských zdrojoch.“*

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 nasledovne:

„Uvedené požiadavky sú zahrnuté v kapitole 4.5 „Popis predpokladaných vplyvov na dotknuté vodné útvary a ich príčiny“ (Správa, marec 2022, str. 74 a nasl.) a v podkapitolách 4.5.2.1 Tunel Korbeľka (Správa, marec 2022, str. 77-107) a 4.5.2.2 Tunel Havran (Správa, marec 2022, str. 107-127).“

Pripomienka 7 týkajúca sa dopadov výstavby na využiteľné množstvo, hladinu podzemnej vody a výdatnosť prameňov nie je opodstatnená, nakoľko tieto informácie správa poskytuje v rámci modelovania, analýz a štatistických výpočtov. Vyhodnotenie dopadov na suchozemské ekosystémy

bolo na základe pripomienok účastníkov konania do Dokumentácie pre následné posúdenie dopracované (kapitola 4.4.1).

Pripomienka č. I/8:

„Zásadne odmietame závery správy, že nedôjde k zhoršeniu stavu dotknutých vodných útvarov. Ide o nepodložené tvrdenia, vychádzajúce z účelovo spracovaných modelov s použitím nereálnych predpokladov (hydraulický odpor bol znížený na úroveň 30 % hodnoty v miestach realizácie opatrení). Ide o zavádzajúce tvrdenie, ktoré je v zásadnom rozpore s údajmi, ktoré sú uvedené v správe z posudzovania stavby na životné prostredie (v rámci procesu EIA), ako aj v rozhodnutí OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2- 2020/005441-038/Mac z 22.05.2020.“

S uvedenou pripomienkou tunajší úrad čiastočne súhlasí, nakoľko k zhoršeniu stavu nedôjde pre útvary povrchových vôd a niektoré útvary podzemných vôd. Následným posúdením nového infraštruktúrneho projektu bolo preukázané, že počas výstavby predmetnej stavby dôjde k zhoršeniu stavu vodných útvarov v kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov a v útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny. Na základe tejto pripomienky boli uvedené závery v dopracovanej Dokumentácii pre následné posúdenie opravené. Pripomienka bola akceptovaná.

Pripomienka č. I/9:

„Žiadame vykonať posúdenie dopadov všetkých štyroch variantov stavby, posudzovaných v procese EIA na stav útvarov podzemnej vody. Žiadame, aby na základe výsledkov posúdenia bol vybraný optimálny variant z hľadiska ochrany vodných zdrojov podzemnej vody, ako aj z hľadiska ochrany prírody. Požiadavka je opodstatnená, pretože sa ukázalo, že vybraný variant V2 v alternatíve nad hladinou podzemnej vody, zrejme nie je realizovateľný.“

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľ sa tunajší úrad stotožňuje:

„V kapitole 2 Preukázanie (zdôvodnenie) neexistencie iného alternatívneho variantu (Správa, marec 2022, str. 10-34) je prehľad navrhovaných riešení stavby Diaľnice DI Turany- Hubová od roku 1997 až do roku 2016, pričom MŽP SR vo svojom rozhodnutí č. 1294/2017-1.7/ml (Záverečné stanovisko) zo dňa 18.5.2017 s prihliadnutím na dodržanie smernice rady 92/43/EHS rozhodlo o jednom variante trasy, a to o variante V2 s tunelom Korbeľka a Havran, spracovaného a vyhodnoteného v Správe o posudzovaní vplyvov so Strediskom správy a údržby (SSUD) v alternatíve 2 (Švošov), s ekoduktami v oboch šírkových alternatívach, v oboch alternatívnych vetraniach (cez vetráciu šachtu aj odsávaním zo západného tunela) a s niveletou tunela v alternatíve nad hladinou podzemnej vody. Preto v následnom posúdení je zhodnotený vplyv na vodné útvary práve tohoto rozhodnutím MŽP SR zo dňa 18.05.2017 (Záverečné stanovisko) určeného variantu V2, ktorý je podrobnejšie rozpracovaný v priloženej dokumentácii k územnému rozhodnutiu (DUR 2018), pri zohľadnení podmienok Záverečného stanoviska zo dňa 18.05.2017 v rámci technickej realizovateľnosti a preukázania nemožnosti dosiahnuť očakávané prínosy podstatne lepšej environmentálnej voľby inými prostriedkami z dôvodu neprimeraných nákladov (podmienka č. 4 § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona).

Zmena trasovania stavby Diaľnica DI Turany - Hubová bola ako navrhovaná činnosť riadne posúdená v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, a to na základe spracovanej Správy o hodnotení vplyvov (Longa, J, a kol., 2016). Na jej podklade

a na základe vykonaného správneho konania bolo vydané rozhodnutie MŽP SR č.1294/2017-1.7/ml (Záverečné stanovisko) zo dňa 18.5.2017, potvrdené v konaní o rozklade rozhodnutím ministra životného prostredia SR č. 8769/2017- 1.7.1 (41/2017- rozkl.) zo dňa 15.12.2017.

Implementácia smerníc ES do národných legislatív nie je v kompetencii navrhovateľa (NOS, a. s.) ani Okresného úradu Žilina. Pri príprave stavby navrhovateľ postupoval výlučne podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných v Slovenskej republike a v zmysle ich ustanovení získaval postupne v jednotlivých procesoch rozhodnutia tak, ako to ukladá zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení, zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) a iné právne predpisy.“

K vyššie uvedenej pripomienke tunajší úrad uvádza, že predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ na životné prostredie bolo určenie a odsúhlasenie variantného riešenia navrhovanej činnosti ako najvhodnejšieho z hľadiska významnosti vplyvov riešených v rámci konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA). Variant V2 s tunelom Korbeľka a Havran bol odporúčaný na realizáciu v Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.5.2017 (právoplatnosť nadobudlo dňa 9.2.2018). Predmetom prebiehajúceho posudzovania podľa čl. 4.7 RSV je iba tento odsúhlasený variant. V konaniach podľa § 16a vodného zákona nie je úlohou orgánu štátnej vodnej správy posudzovať variantnosť riešenia navrhovanej činnosti predloženej v rámci konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z.. Uvedené sa vzťahuje aj na podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4 Vodného zákona z hľadiska posúdenia, či nie je možné posudzovanú činnosť uskutočniť z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou. Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) bolo tiež jednoznačné určenie, že ďalšie varianty riešenia budú mať významný negatívny vplyv na integritu Územia európskeho významu Veľká Fatra, Územia európskeho významu Malá Fatra alebo všeobecne na integritu území európskej sústavy chránených území (Natura 2000), preto sa s nimi v ďalšom povoľovaní a posudzovaní činnosti nepočíta. Predmetom konaní podľa § 16a Vodného zákona je posúdenie navrhovanej činnosti z hľadiska toho, či a za akých okolností môže byť činnosť realizovaná v súlade s dosahovaním environmentálnych cieľov podľa Vodného zákona.

Pripomienka č. I/10:

„Žiadame správny orgán, aby v súlade s odôvodnením rozhodnutia č. OU-ZA-OSZP2/005441-038/Mac z 22.05.2020 zabezpečil posúdenie podľa čl. 4. 7 RSV, súčasťou ktorého sú kroky 2 až 4 podľa metodického usmernenia č. 36 a to:

- *určenie rozsahu budúcich skúmaní;*
- *zber a posúdenie údajov,*
- *testovanie podľa článku 4.7 RSV (posúdenie splnenia podmienok uvedených v čl. 4.7 RSV písm. a) až d). Pripomíname, že ide o prvé dva kroky sú povinné v rámci posúdenia uplatniteľnosti podľa čl. 4.7 RSV, ako nevyhnutný podklad pre testovanie podľa čl. 4.7. Ide o vyhodnotenie dopadov stavby na stav vodných útvarov. Ich uskutočnenie sme požadovali v rámci správneho konania podľa § 16a ods. 1 vodného zákona. Boli zamietnuté s tým, že budú súčasťou druhej časti testovania podľa čl. 4.7 RSV. Žiadame splnenie týchto krokov, t.j. zabezpečenie reálneho posúdenia dopadov na stav vodných útvarov na základe konkrétnych údajov, ako nevyhnutný podklad pre testovanie podľa čl. 4.7 RSV.“*

V procese primárneho posúdenia podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona OÚ Žilina rozhodnutím číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, právoplatným dňa 29.05.2020, rozhodol podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany

- Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 14 vodného zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2020. V predmetnom konaní preukazuje žiadateľ splnenie podmienok uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) bod 1až 4 Vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7. Rámцovej smernice o vode. V priebehu konania vyplynula požiadavka na zapracovanie niektorých pripomienok účastníkov konania, ktoré požadoval OÚ Žilina zapracovať do predloženej Dokumentácie pre následné posúdenie (viď výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-020 zo dňa 23.05.2023). Nakoľko žiadateľ v priebehu konania predložil tunajšiemu úradu všetky požadované doklady vypracované v potrebnom rozsahu pre posúdenie navrhovanej činnosti, OÚ Žilina rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Pripomienka č. I/11:

„Už 2. bod „Správy“ „Preukázanie neexistencie iného alternatívneho variantu“ ukazuje na nesprávny postup, prejedikovanie rozhodnutia a ukazuje, že to nie je Posúdenie vodných útvarov pri tuneli Korbeľka a pri ostatných variantoch úseku D1. To sú dva verejné záujmy. Nezhoršenie stavu podzemných vôd a D1. Správa uprednostňuje jeden verejný záujem pri postupujúcej klimatickej zmene. To nie je v súlade RSV EK, ktorá je pre SR záväzná.

Vyhodnotenie pripomienky je totožné ako k pripomienke I/8 a I/9.

Záver námietok a pripomienok I.:

„Vzhľadom na vyššie uvedené pripomienky nesúhlasíme, aby bez riadneho vyhodnotenia dopadov stavby „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ na stav vodných útvarov, na základe nepodložených a zavádzajúcich záverov správy, bola navrhovateľovi povolená výnimka z environmentálnych cieľov.“

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľa sa tunajší úrad stotožňuje:

„Bez uvedenia konkrétnych „nepodložených a zavádzajúcich“ záverov správy, nie je možné sa nám k predmetnému konštatovaniu vecne vyjadriť. Vyššie uvedené námietky a pripomienky nie sú argumentačne podložené žiadnymi odbornými podkladmi a dôkazmi, vychádzajú z nesprávnej interpretácie záväznosti usmernení a subjektívneho názoru na stavbu Diaľnica D1 Turany - Hubová. Dokumentácia pre následné posúdenie (Správa, marec 2022 a jej prílohy), Záverečná správa - Monitoring povrchových a podzemných vôd do 12/2021 (Záverečná správa a jej Prílohy) a Dokumentácia pre územné rozhodnutie (DÚR 2018), ktoré boli doložené k žiadosti zo dňa 27.10.2022 o výnimku z environmentálnych cieľov, boli spracované s odbornou starostlivosťou, podľa aktuálneho stavu poznania a podľa platných právnych predpisov. Sú v nej uvedené komplexné informácie a podstatné skutočnosti, na základe ktorých je preukázané splnenie podmienok § 16 ods. 6, písm. b), bod 1až 4 zákona o vodách k vydaniu rozhodnutia o výnimke z environmentálnych cieľov podľa § 16a ods. 10 zákona o vodách.“

II. Obec Krpeľany – list č. 2166/2022 zo dňa 22.11.2022, doručené poštou dňa 23.11.2022, elektronicky dňa 22.11.2022

Pripomienky a ich vyhodnotenie sú totožné s pripomienkami Žilinskej regionálnej komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory a Sekcie dopravy SOPK – list zo dňa 22.11.2022.

III. Obec Ratkovo – list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 24.11.2022

Pripomienky a ich vyhodnotenie sú totožné s pripomienkami Žilinskej regionálnej komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory a Sekcie dopravy SOPK – list zo dňa 22.11.2022.

IV. Eliška Sajdáková, Osloboditeľov 162, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 24.11.2022

Pripomienky a ich vyhodnotenie sú totožné s pripomienkami Žilinskej regionálnej komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory a Sekcie dopravy SOPK – list zo dňa 22.11.2022.

V. Mgr. Renáta Tvarožná, Československej armády 255/40, 038 54 Krpeľany - list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 24.11.2022

Pripomienky a ich vyhodnotenie sú totožné s pripomienkami Žilinskej regionálnej komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory a Sekcie dopravy SOPK – list zo dňa 22.11.2022.

VI. Stanovisko s pripomienkami, v ktorom v záhlaví listu sú uvedené nasledovné subjekty - Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava; Ing. Vladimír Mosný, PhD., Povraznícka 8, 811 05 Bratislava; Ing. Ján Plesník, A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava; podpísané RNDr. Elenou Fatulovou v mene uvedených subjektov - list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 24.11.2022

Pripomienka č. VI/1:

„Napriek tomu, že ide už o druhé správne konanie vo veci posudzovania stavby „Dial'nica D1 Turany - Hubová“ podľa čl. 4.7 Rámcovej smernice o vode (ďalej len „RSV“), a to konanie o udelenie výnimky z environmentálnych cieľov, doteraz nebolo vykonané vyhodnotenie dopadov na stav dotknutých útvarov a chránené územia. V súlade s § 16a ods. 1 - 6 vodného zákona v znení platnom do 31.12.2021 a metodického usmernenia č. 36 Výnimky z environmentálnych cieľov, toto vyhodnotenie malo byť uskutočnené v rámci prvého správneho konania. Rozhodnutím OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2020/005441-038/Mac z 22.05.2020 boli naše požiadavky zamietnuté s tým, že posúdenie dopadov na stav vodných útvarov bude vykonané v rámci druhého správneho konania o povolení výnimky z environmentálnych cieľov. Predložený dokument označený ako „správa“, resp. „následné posúdenie“, obsahuje iba popis nespracovaných údajov, ktoré môžu byť využité ako východiskový podklad pre vyhodnotenie. Vyhodnotenie dopadov na stav útvarov povrchovej a podzemnej vody a chránené územia podľa čl. 4.7 RSV nebolo doteraz vykonané. Závery o nezhoršení stavu vodných útvarov sú založené iba na nepodložených (popisných) tvrdeniach, bez akýchkoľvek parametrov vodných útvarov, ktoré sú východiskovým stavom pre stavebnú činnosť v danom úseku vodných útvarov. Ide o tendenčne spracovaný dokument s evidentným zámerom bez relevantných dôkazov zatajiť negatívne dopady výstavby dial'ničného úseku Turany - Hubová na stav podzemných a povrchových vôd a chránené územia. Ide súčasne o zmätočný dokument, dokazujúci, že spracovateľ „správy“ nemá dostatočné znalosti o čl. 4.7 RSV. V prípade, ak by preukázal, že stav vodných útvarov sa nezhorší nemôže súčasne žiadať o udelenie výnimky z environmentálnych cieľov. Ide o nepochopenie a zásadný rozpor s čl. 4.7 RSV. Z uvedených dôvodov žiadame, aby predložený dokument bol zamietnutý ako celok. Na podporu tejto požiadavky uvádzame jej podrobnejšie zdôvodnenie v pripomienkach k jednotlivým častiam „správy“.“

K vyššie uvedenému tunajší úrad uvádza, že informácia, že ide o druhé správne konanie vo veci posudzovania stavby „Dial'nica D1 Turany - Hubová“ podľa čl. 4.7 Rámcovej smernice o vode (ďalej len „RSV“) za nezakladá na pravde.

V procese primárneho posúdenia podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona OÚ Žilina rozhodnutím číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, právoplatným dňa 29.05.2020, rozhodol podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 14 vodného zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2020.

Až v predmetnom konaní, ktoré sa začalo dňa 28.10.2022 doručením žiadosti žiadateľa o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 odseku 6 písm. b) Vodného zákona pre navrhovanú činnosť/stavbu „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ kat. územie: Turany, Krpeľany, Stankovany, Švošov, Hubová, Hrboltová, opustené úseky po zmene trasy D1 v kat. území: Ratkovo, Šútovo a Kral'ovany, preukazuje žiadateľ splnenie podmienok uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) bod 1 až 4 Vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7. Rámcovej smernice o vode.

V zmysle Metodického usmernenia č. 36, je možné ako podklad počas posudzovania uplatniteľnosti podľa článku 4.7 RSV (1. krok) využiť aj iné existujúce odborné podklady (napr. hydrogeologickej štúdie, modelov a monitoringu) vypracované v procese prípravy stavby v súlade s platnou legislatívou, resp. využitie synergií s inými smernicami EÚ (napr. EIA, NATURA) a to práve pri využívaní už vypracovaných odborných podkladov (Správa EIA, Appropriate Assessment NATURA 2000).

V priebehu konania vyplynula požiadavka na zapracovanie niektorých pripomienok účastníkov konania, ktoré požadoval OÚ Žilina zapracovať do predloženej Dokumentácie pre následné posúdenie (viď výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-020 zo dňa 23.05.2023). Nakoľko žiadateľ v priebehu konania predložil tunajšiemu úradu všetky potrebné doklady vypracované v dostatočnom rozsahu pre posúdenie navrhovanej činnosti, OÚ Žilina rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Pripomienka č. VI/2:

„Žiadame, aby konanie o povolení výnimky z environmentálnych cieľov nadväzovalo na rozhodnutie vydané v správnom konaní podľa § 16a ods. 1 vodného zákona č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac z 22.05.2020. V úvode následného posúdenia sa uvádza že „V procese prípravy stavby v úseku D1 Turany - Hubová v etape dokumentácie pre územné rozhodnutie (etapa DUR) Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja ako príslušný orgán štátnej vodnej správy v Žiline vydal rozhodnutie OU-ZA-OSZP2/Z/2019/042742/Mac zo dňa 27.09.2019“. Žiadame vysvetliť, či ide o dve rozhodnutia vydané v jednej veci, alebo o chybu v predloženej „správe“. V prípade, ak ide o dve rozdielne rozhodnutia, žiadame sprístupnenie prvého rozhodnutia z 27.09.2019, ktorý nám ako účastníkom správneho konania nebol doručený. V každom prípade žiadame, aby konanie o povolení výnimky z environmentálnych cieľov nadväzovalo na rozhodnutie č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac z 22.05.2020.“

Vyhodnotenie pripomienky je totožné ako k pripomienke I/2 a I/3.

Rozhodnutie OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2-2019/042742-02/Mac zo dňa 27.09.2019 nebolo možné doručovať účastníkom konania, nakoľko správny orgán postupoval v tom čase platnými ustanoveniami 16a Vodného zákona a Správneho poriadku (Časová verzia Vodného zákona účinná od 02.01.2019 do 08.04.2020). Išlo o procesné rozhodnutie o prerušení správneho konania podľa § 16 ods. 3 Vodného zákona a to do doby vydania odborného stanoviska VÚVH.

Podľa § 16a ods.3 Vodného zákona (Časová verzia Vodného zákona účinná od 02.01.2019 do 08.04.2020), orgán štátnej vodnej správy písomne požiada do siedmich dní od doručenia žiadosti poverenú osobu o vydanie odborného stanoviska a konanie podľa odseku 1 preruší. Poverená osoba

vydá odborné stanovisko do 30 dní alebo v osobitne zložitých prípadoch do 60 dní od doručenia žiadosti orgánu štátnej vodnej správy.

Okruh účastníkov konania stanovil tunajší úrad až doručení písomného stanoviska k projektovej dokumentácii k navrhovanej činnosti alebo k odbornému stanovisku orgánu štátnej vodnej správy v lehote do desiatich dní od ich zverejnenia požadovaných dokumentov na webovom sídle orgánu štátnej vodnej správy a na webovom sídle ministerstva (postup tunajšieho úradu v súlade s ustanovením §16a ods. 7 Vodného zákona platného v čase vydania rozhodnutia). V konaní podľa §16a ods. 1 Vodného zákona dal tunajší úrad možnosť všetkým účastníkom konania oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia a mohli uplatniť všetky práva účastníkov konania. Súčasťou spisového materiálu bolo aj rozhodnutie OÚ Žilina o prerušení konania č. OU-ZA-OSZP2-2019/042742-02/Mac zo dňa 27.09.2019.

Verejnosť doručí písomné stanovisko k projektovej dokumentácii k navrhovanej činnosti alebo k odbornému stanovisku orgánu štátnej vodnej správy do desiatich dní od ich zverejnenia na webovom sídle orgánu štátnej vodnej správy a na webovom sídle ministerstva. Verejnosť sa dorúčením písomného stanoviska stáva účastníkom konania podľa odseku 1.

Pripomienka č. VI/3:

„Pripomienka k predloženej dokumentácii ako celku:

Proces povoľovania výnimiek z environmentálnych cieľov podľa čl. 4.7 Rámcovej smernice o vode (RSV), transponovaný v § 16 ods. 6 písm. b) a implementovaný v § 16a vodného zákona, upravuje metodické usmernenie EK č. 36 Výnimky z environmentálnych cieľov. Pojmy „primárne posúdenie“ a „následné posúdenie“ nie je definované ani v právnych predpisoch (RSV, vodný zákon), ani v metodickom usmernení č. 36. Predložená dokumentácia pre následné posúdenie nebola vypracovaná podľa tohto metodického usmernenia. Nie je ani vyhodnotením dopadov na stav vodných útvarov podľa čl. 4.7 RSV, ani správou vypracovanou v súlade s § 16a ods. 7 vodného zákona, dokazujúcou splnenie podmienok pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov. Následné posúdenie obsahuje iba rešerš vybraných štúdií porovnávajúcich rôzne varianty výstavby daného úseku diaľnice, navrhované od roku 1997, avšak bez vyhodnotenia ich dopadov na stav vodných útvarov. Namiesto vyhodnotenia východiskového stavu dotknutých vodných útvarov dokument obsahuje rešerš hydrogeologických prieskumov, ktoré navyše sú vyhodnotené v rozpore s RSV (hydrogeologické rajóny, využiteľné množstvá podzemnej vody, bilančné vyhodnotenie hydrogeologických rajónov namiesto vyhodnotenia kvantitatívneho stavu útvarov podzemnej vody), bez využitia dostupnej údajovej základne, tak ako je dané v RSV. Predložená dokumentácia obsahuje popis existujúcich nespracovaných údajov, ktoré sú k dispozícii pre posúdenie dopadov na stav vodných útvarov podľa čl. 4.7 RSV. Žiadame správny orgán, aby v správnom konaní o udelenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa čl. 4.7 RSV nadviazal na svoje rozhodnutie č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac z 22.05.2020 a predloženú „správu“ posudzoval a vyhodnotil podľa metodického usmernenia č. 36, ako to deklaroval v citovanom rozhodnutí z 22.05.2020. Súčasne žiadame, aby správny orgán v súlade s vydaným rozhodnutím č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac z 22.05.2020 urobil vyhodnotenie a odpočet plnenia pripomienok vznesených v rámci správneho konania podľa § 16a ods. 1 vodného zákona. Ďalej žiadame, aby správny orgán nariadil spracovateľovi správy doplnenie tohto vyhodnotenia a zdôvodnenie neakceptovania pripomienok vznesených v prvom správnom konaní podľa § 16a ods. 1 vodného zákona.“

Vyhodnotenie pripomienky je totožné ako k pripomienke I/1, I/2, I/3, I/4, I/8, I/9, I/10.

Pripomienka č. VI/4:

„Žiadame správny orgán, aby v súlade s odôvodnením rozhodnutia č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac z 22.05.2020 zabezpečil posúdenie podľa čl. 4.7 RSV, súčasťou ktorého sú kroky 2 až 4 podľa metodického usmernenia č. 36, a to:

- určenie rozsahu budúcich skúmaní,
- zber a posúdenie údajov,
- testovanie podľa článku 4.7 RSV (posúdenie splnenia podmienok uvedených v čl. 4. 7 RSV, písm. a) až d).

Pripomíname, že ide o prvé dva kroky, ktoré sa musia vykonať v rámci posúdenia uplatniteľnosti podľa metodického usmernenia č. 36, keďže ide o nevyhnutný podklad pre testovanie podľa čl. 4.7 RSV. Ide o vyhodnotenie dopadov stavby na stav vodných útvarov. Ich uskutočnenie sme požadovali v rámci správneho konania podľa § 16a ods. 1 vodného zákona. Boli zamietnuté s tým, že budú súčasťou druhej časti testovania podľa čl. 4. 7 RSV. Žiadame splnenie týchto krokov, t. j. zabezpečenie reálneho posúdenia dopadov na stav vodných útvarov na základe konkrétnych údajov, ako nevyhnutný podklad pre testovanie podľa čl. 4.7 RSV (splnenie podmienok pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov).“

V procese primárneho posúdenia podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona OÚ Žilina rozhodnutím číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, právoplatným dňa 29.05.2020, rozhodol podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 14 vodného zákona. V predmetnom konaní preukazuje žiadateľ splnenie podmienok uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) bod 1 až 4 Vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7. Rámcovej smernice o vode. V priebehu konania vyplynula požiadavka na zapracovanie niektorých pripomienok účastníkov konania, ktoré požadoval OÚ Žilina zapracovať do predloženej Dokumentácie pre následné posúdenie (viď výzva OÚ Žilina č. výzve č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-020 zo dňa 23.05.2023). Nakoľko žiadateľ v priebehu konania predložil tunajšiemu úradu všetky požadované doklady vypracované v potrebnom rozsahu pre posúdenie navrhovanej činnosti, OÚ Žilina rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Pripomienka č. VI/5:

Požiadavky na doplnenie východiskových podkladových údajov.

Predložená „správa“ neobsahuje východiskové podkladové údaje nevyhnutné pre vyhodnotenie dopadov na stav dotknutých vodných útvarov (súčasť posúdenia uplatniteľnosti čl. 4.7 RSV). V nadväznosti na pripomienku v bode 4, v súlade s metodickým usmernením č. 36, žiadame vyhodnotenie dopadov stavby na stav vodných útvarov doplniť nasledovné podkladové údaje, ktoré v „správe“ absentujú:

- podrobné informácie o navrhovanom projekte na účely predpovedania účinkov na stav/potenciál, najmä informácie o tých objektoch, ktoré pravdepodobne spôsobia zmenu fyzikálnych vlastností útvarov povrchovej vody (zmena hydrológie, morfológie) a objektoch, ktoré spôsobia zmenu hladiny podzemnej vody (vrátane akýchkoľvek informácií o uvažovaných alternatívach).
- technické údaje o stavebných objektoch podľa požiadaviek stavebného zákona, ktoré sú nevyhnutné pre posúdenie dopadu na stav vodných útvarov. Ide najmä o technické riešenie odtoku dažďových vôd v zmysle zákona o kanalizáciách a vodovodoch. V tejto časti absentuje hydrológia, hydraulika prúdenia povrchových vôd, a recipient, kde bude a v akom množstve a kvalite vypúšťaní odpadová voda, resp. voda z povrchového odtoku. Tiež nie je preukázaná prevádzková funkčnosť ORL.
- určenie všetkých potencionálne ovplyvnených útvarov povrchovej vody vrátane malých vodných útvarov - drobné vodné toky, ktoré sa nachádzajú po celom obvode masívu Kopy

a masívu Havran, odvodňujú ich a vlievajú sa do rieky Váh.

- *posúdenie vykonať pre novo vymedzené dva útvary povrchových vôd SKV0006 Váh a útvary SKV0472 Váh (pôvodne bol iba útvary povrchovej vody SKV0006 Váh).*
- *doplniť východiskové údaje o aktuálnom (východiskovom) ekologickom a chemickom stave dotknutých útvarov povrchovej vody SKV0006, SKV0472 Váh a malých vodných útvarov, ktoré odvodňujú masív Kopy a havran, s tvrdením konkrétnych hodnôt jednotlivých prvkov kvality, a to biologických, fyzikálno-chemických a hydromorfologických (morfológia a hydrológia vrátane stanovenia ekologického prietoku) a ich porovnanie s hraničnými hodnotami príslušnej triedy hodnotového stavu/potenciálu vodného útvaru. Žiadame doložiť konkrétne parametrické hodnoty jednotlivých prvkov aktuálneho stavu (podľa kritérií a hodnôt v nariadení vlády č. 269/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov), na základe ktorých boli dotknuté vodné útvary vyhodnotené v tretích plánoch manažmentu povodí. Žiadame doložiť vyhodnotenie aktuálneho stavu dotknutých útvarov povrchovej vody, t. j. zaradenie do triedy kvality podľa jednotlivých biologických, fyzikálno-chemických a hydromorfologických prvkov kvality vrátane jednotlivých parametrických hodnôt.*
- *environmentálne ciele pre dotknuté útvary povrchovej vody.*
- *popis aktuálneho (východiskového) kvantitatívneho a chemického stavu troch dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného toku Váhu a jeho prítokov, SK2000270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier (v zlom kvantitatívnom stave!) a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny, vrátane hraníc útvarov a ich charakterizácie - úvodný a ďalší popis útvaru s informáciami o vplyvoch, ktorým sú tieto útvary vystavané (difúzne zdroje znečistenia, bodové zdroje znečistenia, odbery vody - príloha II ods. 2 Rámcovej smernice o vode transponovaná v prílohe 4 vyhlášky č. 418/2010 Z. z.). Ďalej žiadame doplniť vyhodnotenie dlhodobého hladinového režimu dotknutých útvarov podzemnej vody, vyhodnotenie smerov prúdenia a odhad množstva vody*
- *výmena vody medzi útvarmi povrchovej a podzemnej vody, prepojenie so suchozemskými ekosystémami, využiteľné zdroje podzemnej vody a odpovedajúcu úroveň minimálnej hladiny podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody.*
- *podrobnejšie vyhodnotenie dlhodobého hladinového režimu povrchovej a podzemnej vody v mieste navrhovanej stavby na základe údajov z najbližších pozorovacích objektov SHMÚ. Popis stavu vodných útvarov podzemných a povrchových vôd má vychádzať zo všetkých dostupných údajov (údaje pozorovacej siete, terénne pozorovania, matematicko-štatistické hodnotenie a prípadné modelovanie skutkového stavu) a to hlavne hydrológie povodia a správne popísaného zrážkovo-odtokového procesu v povodí,*
- *zásadne nesúhlasíme s použitím výsledkov „vyhodnotenia kvantitatívneho stavu útvarov podzemnej vody, ktoré bolo založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd a dokumentovaných odberov podzemnej vody v útvare podzemnej vody“ na posudzovanie dopadu stavby na kvantitatívny stav útvaru/útvarov podzemnej vody podľa článku 4. 7 RSV. Ide o nezákonný postup, ktorý je v rozpore s Rámcovou smernicou o vode a s usmernením č. 36. Podľa platných predpisov a citovaného usmernenia č. 36, pre hodnotenie kvantitatívneho stavu musia byť splnené nasledovné kritériá:*
 - *využiteľný zdroj podzemnej vody (nie využiteľné množstvo!) nie je prekročený dlhodobým primeraným ročným odberom,*
 - *ozmeny hladiny podzemnej vody vyvolané antropogénnou činnosťou nespôsobia zhoršenie ekologického stavu súvisiaceho útvaru povrchovej vody,*
 - *zmeny hladiny podzemnej vody vyvolané antropogénnou činnosťou nespôsobia žiadne významné poškodenie suchozemských ekosystémov závislých na podzemnej vode (napr. mokrade),*

- zmeny hladiny podzemnej vody vyvolané antropogénnou činnosťou nespôsobia zmenu smeru prúdenia, ktorá by mala za následok vnikanie znečisťujúcich látok do podzemnej vody.

Podľa prílohy V ods. 2 Rámcovej smernice o vode, bod 2.1.1 a 2.1.2 ukazovateľom pre klasifikáciu kvantitatívneho stavu je hladina podzemnej vody. V súlade s citovanými ustanoveniami RSV žiadame doplniť:

- v celej trase diaľničného úseku uviesť hladinu podzemnej vody (maximálny, minimálny stav) spolu s výškovým vedením trasy diaľnice v celom úseku, najmä niveleta diaľnice v kritických úsekoch tunelov Korbelka a Havran (údaje v správe sú nedostatočné),
- hĺbku a izolínie hladiny podzemnej vody a smer prúdenia v dotknutých troch útvaroch podzemnej vody, údaje o hladinovom režime podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody z režimových meraní SHMÚ a vlastných meraní, ich vyhodnotenie - zoznam objektov štátnej monitorovacej siete a vlastných objektov, v ktorých sa meria hladina podzemnej vody, resp. výdatnosť prameňov, ich lokalizácia v mape, izolínie hladín podzemnej vody pri maximálnom, minimálnom, priemernom stave (mapové zobrazenie),
- využiteľné zdroje podzemnej vody v troch dotknutých útvaroch podzemnej vody (v zmysle definície v § 2 písm. x) vodného zákona). Nezamieňať využiteľné zdroje podzemnej vody za využiteľné množstvá.
- izolínie minimálnej hladiny podzemnej vody pri využívaní využiteľných zdrojov podzemnej vody,
- vyhodnotenie dlhodobého trendu úrovne hladiny podzemnej vody v jednotlivých monitorovacích objektoch štátnej monitorovacej siete SHMÚ a vlastných pozorovacích objektoch v dotknutých útvaroch podzemnej vody,
- zoznam odberov podzemnej vody (využívané vodárenské zdroje s údajmi o odberných množstvách a hladinách podzemnej vody) a vyhodnotenie dlhodobých trendov zmien hladiny podzemnej vody a výdatnosti vodárenských zdrojov,
- súpis a lokalizáciu pridružených ekosystémov povrchových vôd a suchozemských ekosystémov závislých od útvarov podzemnej vody s osobitným dôrazom na územia Natura 2000. Na základe vyhodnotenia z monitoringu hladiny podzemnej vody, povrchovej vody a podzemnej vody v chránených územiach ich prepojenie.
- environmentálne ciele pre útvary podzemnej vody a chránené územia. “

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľa sa tunajší úrad čiastočne stotožňuje, resp. niektoré pripomienky požadoval tunajší úrad akceptovať a doplniť do Dokumentácie následného posúdenia (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 7, 8, 9, bod 6 – 16).

Žiadateľ k pripomienkam uvádza nasledovné:

„Všetky požiadavky sú uvedené v kapitole 4.5 Popis predpokladaných vplyvov na dotknuté vodné útvary a ich príčiny (Správa, marec 2022, str. 74 a nasl.), v kapitole 4.6 Popis navrhovaných zmierňujúcich opatrení v rámci doterajšej projektovej prípravy a návrh prípadných ďalších zmierňujúcich opatrení (Správa, marec 2022, str. 127 a nasl.) a v kapitole S Vylúčenie rizika ovplyvnenia ďalších VÚ v povodí (Správa, marec 2022, str. 136 a nasl.). Pre úplnosť vyjadrenia uvádzame, že pri líniovej stavbe, akou stavba Dialnica DI Turany- Hubová je, nie je možné zostaviť mapu izolínii.

Trasa diaľnice a údaje o výškach hladine podzemnej vody sú uvedené na obr. č. 19 - Úroveň hladiny podzemnej vody v pozdĺžnom profile tunela Korbelka, mierka 1:5 000 (Správa, marec

2022, samostatný výkres č. 19 na konci Správy) a na obr. č. 25 - Úroveň hladiny podzemnej vody v pozdĺžnom profile tunela Havran, mierka 1:5 000 (Správa, marec 2022, samostatný výkres č. 25 na konci Správy). Podrobné údaje o nivelete diaľnice DI, primerané danému stupňu dokumentácie (po 100 m), sú uvedené v DÚR 2018, v časti D.5 prílohách č. 1 Pozdĺžny profil, č. 2.1 Pozdĺžne profily v severných tunelových rúrach a č.2.2 Pozdĺžne profily v južných tunelových rúrach. Pozdĺžny rez, aj pozdĺžny geotechnický rez je súčasťou grafickej časti DÚR 2018 tunelov Korbeľka (časť D.8.1) a Havran (časť D.8.1).“

Odrážka č. 3 až 7 bola akceptovaná a tunajší úrad požadoval údaje doplniť (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 7 bod 6, 7). Spracovateľ požiadavku doplniť posúdenie, či realizácia činnosti/stavby „Diaľnica DI Turany-Hubová“ nespôsobí zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík drobných vodných tokov, s plochou povodia pod 10 km², ktoré neboli vymedzené ako samostatné vodné útvary zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitola 4.3.2). Požiadavku aktualizovať údaje v súlade s v súčasnosti platným Vodným plánom Slovenska na roky 2022-2027 a Plánom manažmentu správneho územia povodia Dunaja (2022), link: <https://www.tinzp.sk/voda/vodny-plan-slovenska/> spracovateľ neakceptoval s odôvodnením, že Dokumentácia následného posúdenia už bola vypracovaná na základe tretieho plánovacieho cyklu, ktorý v súčasnosti prebieha, rok 2021 s realizáciou programu opatrení na zabezpečenie dosiahnutia environmentálnych cieľov v roku 2022 až 2024 a s vyhodnotením ich účinnosti do roku 2027, čo tunajší úrad rešpektuje.

Odrážka č. 8 a 9 bola tunajším úradom akceptovaná čiastočne (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 7, 8 bod 8, 9) a spracovateľ uvedenú požiadavku zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitoly 4.5.1, 4.5.2.1 a 4.5.2.2). Tunajší úrad sa stotožňuje s názorom VÚVH, že opis charakterizácie dotknutých útvarov podzemných vôd (najmä z hľadiska chemického stavu a zdrojov znečistenia) nie je nevyhnutný pre daný účel. Odhad množstva vody - výmena vody medzi útvarmi povrchovej a podzemnej vody, nie je potrebný vzhľadom na skutočnosť, že niveleta tunelov je výrazne vyššie ako úroveň povrchového toku.

Odrážke č. 10 – Tunajší úrad sa stotožňuje s názorom VÚVH, že vyhodnotenie kvantitatívneho stavu útvarov podzemnej vody založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd a dokumentovaných odberov podzemnej vody v útvare podzemnej vody je jedným z možných spôsobov vyhodnotenia dopadu stavby na kvantitatívny stav útvaru/útvarov podzemnej vody podľa článku 4.7 RSV a je dobrým ukazovateľom vplyvu. Konštatovania ohľadom postupu hodnotenia kvantitatívneho stavu podľa RSV sú irelevantné, vzhľadom na skutočnosť, že predložená dokumentácia nemá hodnotiť stav, ale slúži pre posudzovanie vplyvu (Správa nie je realizovaná za účelom hodnotenia stavu útvarov).

Odrážka č. 11 - Tunajší úrad sa stotožňuje s názorom VÚVH, že nakoľko tunely prechádzajú puklinovo-krasovým prostredím, hladina podzemnej vody nevytvára súvislú hladinu a preto požiadavka v celej trase tunelov diaľničného úseku uviesť hladinu podzemnej vody (maximálny, minimálny stav) je bezpredmetná. Informácie o hladine podzemnej vody v mieste realizovaných prieskumných vrtov sú v správe uvedené a je aj simulovaná hladina izolínami v rámci modelu. Rovnako správa obsahuje vo forme technických výkresov informácie o výškovom vedení trasy diaľnice v celom úseku a aj niveletu úsekov tunelov Korbeľka a Havran.

Odrážka č. 12 - Tunajší úrad sa stotožňuje s názorom VÚVH, že vzhľadom k tomu, že v oblasti, ktorou prechádzajú tunely Korbeľka a Havran nie sú žiadne monitorovacie sondy SHMÚ, nie je možné získať požadované dlhodobé údaje o hladine podzemnej vody pri maximálnom, minimálnom

a priemernom stave. Údaje z existujúcich monitorovacích objektov SHMÚ č. 444, 445 (nachádzajúcich sa len v útvare SK1000500P, ktoré sú situované približne 800 - 1200 m od začiatku posudzovaného úseku DI Turany-Hubová, t. j. vyše 4 km od predmetného úseku tunelovej trasy) sú v správe uvedené. Správa obsahuje údaje o hladinách podzemnej vody (minimum, maximum, priemer) zistené v rámci prieskumu a monitoringu na novozrealizovaných alebo existujúcich objektoch.

Odrážka č. 13 - Opakovaná pripomienka.

Odrážka č. 14 - Zdroje podzemných vôd v horských oblastiach (najmä krasovo puklinových) sú najlepšie dokumentované výdatnosťou prameňov. Nakoľko v tejto oblasti sa nenachádzajú žiadne pozorovacie objekty SHMÚ, nie je tu možné vyhodnotiť dlhodobú hladinu podzemnej vody, t. j. ani minimálnu hladinu. Výdatnosť prameňov bola vyhodnotená, avšak nakoľko tieto pramene nie sú pozorované, boli v správe použité údaje sledované v rámci využívania prameňov. Hladina vody zistená prieskumnými prácami je vyhodnotená a využitá aj v rámci modelovania.

Odrážka č. 15 – pripomienka ohľadne doplnenia vyhodnotenia dlhodobého trendu úrovne hladiny podzemnej vody v jednotlivých monitorovacích objektoch štátnej monitorovacej siete SHMÚ a vlastných pozorovacích objektoch v dotknutých útvaroch podzemnej vody bola akceptovaná (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 8 bod 10) a spracovateľ uvedenú požiadavku zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitola 4.5.1).

Odrážka č. 16 – Pripomienku ohľadom zoznamu odberov podzemnej vody z využívaných vodárenských zdrojov v dotknutých útvaroch podzemnej vody a vyhodnotenie dlhodobých trendov zmien hladiny podzemnej vody a výdatnosti vodárenských zdrojov nebola tunajším úradom akceptovaná, nakoľko je irelevantné vyhodnocovať využívanie v celých útvaroch na veľkej ploche a v iných hydrogeologických štruktúrach, mimo možného dosahu potenciálneho vplyvu tunelov DI Turany-Hubová. Správa vyhodnotila tie využívané zdroje, ktoré môžu byť výstavbou tunelov ovplyvnené.

Odrážka č. 17 - Pripomienka bola akceptovaná (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 8 bod 11) a spracovateľ doplnil do Dokumentácie pre následné posúdenie súpis a lokalizáciu pridružených ekosystémov povrchových vôd a suchozemských ekosystémov závislých od útvarov podzemnej vody s osobitným dôrazom na územie Natura 2000 na základe vyhodnotenia údajov z monitoringu hladiny podzemnej vody, povrchovej vody a podzemnej vody v chránených územiach a ich prepojenie (kapitola 4.4.1).

Odrážka č. 18 - požiadavku na doplnenie environmentálnych cieľov pre útvary podzemnej vody a chránené územia nepožadoval tunajší úrad doplniť, nakoľko to nebolo z pohľadu OÚ Žilina pre posúdenie vplyvu predmetnej stavby nevyhnutné.

Pripomienka č. VI/6:

„Pripomienky k vyhodnoteniu dopadov na stav vodných útvarov a chránené územia.

Na základe porovnania parametrických hodnôt východiskového stavu vodných útvarov pred výstavbou a po výstavbe žiadame vyhodnotiť dopad stavby Dialnice DI Turany- Hubová na:

- morfológiu a hydrológiu dotknutých útvarov povrchovej vody a konkretizovať zmeny fyzikálnych vlastností dotknutých vodných útvarov,*
- jednotlivé prvky a parametrické hodnoty ekologického stavu dotknutých útvarov povrchovej*

- vody - biologické, fyzikálne - chemické, hydromorfologické,
- na základe predpokladaných zmien fyzikálnych vlastností vodných útvarov a zmien jednotlivých prvkov ekologickej kvality vyhodnotiť dopad na ekologický stav dotknutých útvarov povrchovej vody (vrátane malých vodných útvarov),
 - hladinu podzemnej vody v troch dotknutých útvaroch podzemnej vody - konkretizovať zmenu režimu podzemnej vody v dotknutých útvaroch podzemnej vody (nie podľa hydrogeologických rajónov - nesúladiť s RSV). Predpokladané zmeny doložiť izolínami hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody pred výstavbou a po výstavbe v dvoch alternatívach (bez nápravných opatrení a s nápravnými opatreniami),
 - výdatnosť prameňov v dotknutom území. Výpočet „simulovaného“ ovplyvnenia vodných zdrojov v oblasti masívu Kopy a masívu Havran na základe konzervatívneho odborného odhadu 30 % zníženia hodnoty hydraulického, nie je ničím odôvodnená. Žiadame dokladovať, či použitie tejto hodnoty je reálne a charakteristické pre krasovo - puklinové prostredie. Žiadame doložiť konkrétny príklad dokazujúci reálnosť a spoľahlivosť použitia konzervatívneho odhadu (napr. pri stavbe tunela Višňové),
 - využiteľné zdroje podzemnej vody v troch dotknutých vodných útvaroch,
 - využiteľné množstvo vodnej vody v dotknutých vodných útvaroch,
 - využiteľné množstvo podzemnej vody vo využívaných vodárenských zdrojoch,
 - kvantitatívny stav troch dotknutých útvarov podzemnej vody, z ktorých jeden je vyhodnotený ako útvary v zlom stave,
 - suchozemské ekosystémy závislé na vode s dôrazom na územia Natura 2000,
 - dopad na kvantitatívny stav dotknutých útvarov podzemnej vody (nie bilančný stav!). “

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľa sa tunajší úrad čiastočne stotožňuje, resp. niektoré pripomienky požadoval tunajší úrad akceptovať a doplniť do Dokumentácie následného posúdenia (viď. výzva OÚ Žilina č.OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 8, 9, bod 12 – 15).

Žiadateľ k pripomienkam uvádza nasledovné:

„Všetky požiadavky sú uvedené v kapitole 4.5 Popis predpokladaných vplyvov na dotknuté vodné útvary a ich príčiny (Správa, marec 2022, str. 74 a nasl.), v kapitole 4.6 Popis navrhovaných zmierňujúcich opatrení v rámci doterajšej projektovej prípravy a návrh prípadných ďalších zmierňujúcich opatrení (Správa, marec 2022, str. 127 a nasl.) a v kapitole S Vylúčenie rizika ovplyvnenia ďalších VÚ v povodí (Správa, marec 2022, str. 136 a nasl.). Pre úplnosť vyjadrenia uvádzame, že pri líniovej stavbe, akou stavba Diaľnica D1 Turany- Hubová je, nie je možné zostaviť mapu izolínií.“

Odrážka č. 1 až 3 – Pripomienky boli akceptované a tunajší úrad požadoval údaje doplniť (viď. výzva OÚ Žilina č.OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 8 bod 12). Spracovateľ požiadavku doplniť posúdenie, či realizácia činnosti/stavby “Diaľnica D1 Turany-Hubová“ nespôsobí zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík drobných vodných tokov, s plochou povodia pod 10 km², ktoré neboli vymedzené ako samostatné vodné útvary zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitola 4.3.2).

Odrážka č. 4 – požadované informácie sú súčasťou modelov a výstupov z modelovania.

Odrážka č. 5 – OÚ Žilina sa stotožňuje s názorom VÚVH, že forma opatrenia celoizolovaný profil predstavuje 100 % odpor pre prienik podzemnej vody, odhad zníženia o 30 % považuje z hľadiska konzervatívneho prístupu za adekvátne pre výpočet. Príklad z doterajšej praxe riešených tunelov

na podloženie odborného odhadu bol spracovateľom doplnený v kapitole 4.6.

Odrážka č. 6 až 8 - tieto všeobecné údaje pre celé útvary nie sú nevyhnutné pre daný účel vplyvu výstavby diaľnice/tunelov.

Deviata odrážka – Pripomienka bola akceptovaná a tunajší úrad požadoval údaje doplniť (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 8 bod 14). Spracovateľ požadované údaje zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitoly 4.5.1, 4.5.2.1 a 4.5.2.2).

Odrážka č. 10 - Pripomienka bola akceptovaná a tunajší úrad požadoval údaje doplniť (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 8 bod 15). Spracovateľ požadované údaje zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitoly 4.4.1).

Odrážka č. 11 – S uvedenou pripomienkou tunajší úrad čiastočne súhlasí, nakoľko k zhoršeniu stavu nedôjde pre útvary povrchových vôd a niektoré útvary podzemných vôd. Následným posúdením nového infraštruktúrneho projektu bolo preukázané, že počas výstavby predmetnej stavby dôjde k zhoršeniu stavu vodných útvarov v kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov a v útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny. Na základe tejto pripomienky boli uvedené závery v dopracovanej Dokumentácii pre následné posúdenie opravené. Pripomienka bola akceptovaná.

Pripomienka č. VI/7:

„Žiadame zabezpečiť vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov stavby diaľničného úseku Turany - Hubová a susedných diaľničných úsekov Hubová - Ivachnová, Dubná Skala - Turany s tunelom Višňové na stav dotknutých útvarov podzemnej vody, povrchovej vody a chránených území.“

Pripomienka bola akceptovaná a tunajší úrad požadoval údaje doplniť (viď. výzva OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, str. 8, 9 bod 16). Spracovateľ požadované údaje zapracoval do Dokumentácie pre následného posúdenia (kapitoly 4.5).

Pripomienka č. VI/8:

„Spracovateľ „správy“ odôvodňuje neexistenciu iného variantu výstavby diaľničného úseku Turany - Hubová záverečným stanoviskom MŽP SR č. 1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.05.2017 z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov (EIA). Z posudzovaných štyroch variantov riešenia úseku diaľnice D1 Turany - Hubová bol odsúhlasený variant V2 s tunelom Korbeľka a Havran s niveletou nad hladinou podzemnej vody. Konštatujeme, že variant posudzovaný podľa čl. 4.7 RSV je v rozpore so záverečným stanoviskom z procesu EIA, pretože časť trasy tunelových úsekov (doteraz nebola presne stanovená) bude viesť pod hladinou podzemnej vody. V súlade so smernicou 2014/52/EÚ žiadame, aby bol zabezpečený koordinovaný postup posúdenia podľa § 16a vodného zákona (čl. 4.7 RSV) s procesom EIA, s cieľom vyriešiť nerešpektovanie záverečného stanoviska z procesu EIA. Na túto skutočnosť sme priamo upozornili v expertnej skupine, vytvorenej Ministerstvom dopravy a výstavby SR na základe a nominácie členov starostami dotknutej oblasti.“

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľa sa tunajší úrad stotožňuje:

„V kapitole 2 Preukázanie (zdôvodnenie) neexistencie iného alternatívneho variantu (Správa, marec 2022, str. 10- 34) je prehľad navrhovaných riešení stavby Dialnice D1 Turany- Hubová od roku 1997 až do roku 2016, pričom MŽP SR vo svojom rozhodnutí č. 1294/2017-1.7/ml (Záverečné stanovisko) zo dňa 18.5.2017 s prihladením na dodržanie smernice rady 92/43/EHS rozhodlo o jednom variante trasy, a to o variante V2 s tunelom Korbeľka a Havran, spracovaného a vyhodnoteného v Správe o posudzovaní vplyvov so Strediskom správy a údržby (SSUD) v alternatíve 2 (Švošov), s ekoduktami v oboch šírkových alternatívach, v oboch alternatívnych vetraniach (cez vetráciu šachtu aj odsávaním zo západného tunela) a s niveletou tunela v alternatíve nad hladinou podzemnej vody. Preto v následnom posúdení je zhodnotený vplyv na vodné útvary práve tohoto rozhodnutím MŽP SR zo dňa 18.05.2017 (Záverečné stanovisko) určeného variantu V2, ktorý je podrobnejšie rozpracovaný v priloženej dokumentácii k územnému rozhodnutiu (DUR 2018), pri zohľadnení podmienok Záverečného stanoviska zo dňa 18.05.2017 v rámci technickej realizateľnosti a preukázania nemožnosti dosiahnuť očakávané prínosy podstatne lepšej environmentálnej voľby inými prostriedkami z dôvodu neprímeraných nákladov dosiahnuť (podmienka č. 4 § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona).

Zmena trasovania stavby Dialnica D1 Turany - Hubová bola ako navrhovaná činnosť riadne posúdená v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, a to na základe spracovanej Správy o hodnotení vplyvov (Longa, J, a kol., 2016). Na jej podklade a na základe vykonaného správneho konania bolo vydané rozhodnutie MŽP SR č.1294/2017-1.7 /ml (Záverečné stanovisko) zo dňa 18.5.2017, potvrdené v konaní o rozklade rozhodnutím ministra MŽP SR č. 8769/2017-1.7.1 (41/2017- rozkl.) zo dňa 15.12.2017.

Implementácia smerníc ES do národných legislatív nie je v kompetencii navrhovateľa (NDS, a. s.) ani Okresného úradu Žilina. Pri príprave stavby navrhovateľ postupoval výlučne podľa všeobecne záväzných právnych predpisov platných v Slovenskej republike a v zmysle ich ustanovení získaval postupne v jednotlivých procesoch rozhodnutia tak, ako to ukladá zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení, zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách, zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) a iné právne predpisy.“

K vyššie uvedenej pripomienke tunajší úrad uvádza, že predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Dialnica D1 Turany - Hubová“ na životné prostredie bolo určenie a odsúhlasenie variantného riešenia navrhovanej činnosti ako najvhodnejšieho z hľadiska významnosti vplyvov riešených v rámci konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA). Variant V2 s tunelom Korbeľka a Havran s niveletou tunela nad hladinou podzemnej vody bol odporúčaný na realizáciu v Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.5.2017 (právoplatnosť nadobudlo dňa 9.2.2018). Predmetom prebiehajúceho posudzovania podľa čl. 4.7 RSV je iba tento odsúhlasený variant. V konaniach podľa § 16a vodného zákona nie je úlohou orgánu štátnej vodnej správy posudzovať variantnosť riešenia navrhovanej činnosti predloženej v rámci konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z.. Uvedené sa vzťahuje aj na podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4 Vodného zákona z hľadiska posúdenia, či nie je možné posudzovanú činnosť uskutočniť z dôvodov technickej realizateľnosti alebo neprímeraných nákladov inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou. Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) bolo tiež jednoznačné určenie, že ďalšie varianty riešenia budú mať významný negatívny vplyv na integritu Územia európskeho významu Veľká Fatra, Územia európskeho významu Malá Fatra alebo všeobecne na integritu území európskej sústavy chránených území (Natura 2000), preto sa s nimi v ďalšom povoľovaní a posudzovaní činnosti nepočíta. Predmetom konaní podľa § 16a Vodného zákona je posúdenie navrhovanej činnosti z hľadiska toho, či a za akých okolností môže byť činnosť realizovaná v súlade s dosahovaním environmentálnych cieľov podľa Vodného zákona.

Pripomienka č.VI/9:

„Dokazovanie splnenia podmienok pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov je irelevantné. Výnimka sa udeľuje iba v prípade preukázaného dopadu stavby na stav vodných útvarov, ktorý má za následok nesplnenie environmentálnych cieľov. Keďže spracovateľ tvrdí, že stav vodného útvaru nebude zhoršený nemôže mu byť udelená výnimka z environmentálnych cieľov. V prípade prepracovania posúdenia podľa čl. 4. 7 RSV k preukázaniu splnenia podmienok pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov máme nasledovné pripomienky:

- podmienkou v bode 1 § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona je uskutočniť všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav útvaru povrchovej vody alebo stav útvaru podzemnej vody. Navrhované opatrenia na zabránenie drenážneho účinku tunelových rúr v krasovom prostredí nie je možné považovať za reálne.
- pre splnenie podmienky v bode 2 § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona formulár v prílohe 2 je nepoužiteľný. Do plánu manažmentu povodí je potrebné zdôvodniť udelenie výnimky z environmentálnych cieľov a stanoviť alternatívne ciele, ktoré sa budú prehodnocovať každých 6 rokov.
- pre splnenie podmienky v bode 3 § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona je potrebné aby pri určovaní nadradeného verejného záujmu bola za verejný záujem považovaná aj ochrana povrchovej, podzemnej a pitnej vody. Je potrebné vyhodnotiť prínosy a dopady. Nadradený verejný záujem by mal určovať orgán, ktorý prevezme na seba zodpovednosť za negatívne dôsledky stavby (strata pitnej vody).
- pre splnenie podmienky v bode 4 § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona je potrebné preukázať najlepšiu environmentálnu voľbu vykonaním komplexného posúdenia možných variantov výstavby (štyri varianty posudzované v procese EIA prípadne ďalšie) a to z hľadiska ochrany prírody ako aj ochrany vody.“

K pripomienke sa žiadateľ vyjadril listom č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022 a s nasledovným vyjadrením žiadateľa sa tunajší úrad čiastočne stotožňuje:

„Účastník konania uvádza len svoje konštatovania a vágne formulácie, ako napr. „zabránenie drenážneho účinku tunelových rúr v krasovom prostredí nie je možné považovať za reálne“ (prvý odsek) či „formulár v prílohe 2 je nepoužiteľný“ (druhý odsek) či „nadradený verejný záujem by mal určovať orgán“ (tretí odsek) bez akejkoľvek argumentácie či poukázania nedostatkov navrhovaných technologických postupov výstavby a pod.

V prípade pripomienky č.VI/9, štvrtý odsek účastník uvádza len strohé konštatovanie povinností, ktoré vyplývajú z § 16 ods. 6, písm. b), bod 4 vodného zákona, bez konkrétneho rozporovania údajov a hodnotení, zhrnutých predovšetkým v Závere správy Splnenie podmienok RSV článkov 4.7, 4.8 a 4.9, resp. § 16 ods. 6 písm. b) a § 16 ods. 9 vodného zákona je preukázané postupom podľa uvedenej schémy (MŽP SR, 2015) v kapitole 1, obr. č. 1.. Odpovede na predmetné konštatovania sú uvedené v kapitole č. 8 Záver.

Správnosť a dôslednosť posúdenia a vyhodnotenia všetkých podkladov a dôkazov konania v ich vzájomných súvislostiach, presné a úplné zistenie stavu veci je v kompetencii správneho orgánu (OU Žilina, OSZP, ŠSV), ktorý po vykonaní správneho konania rozhodne, či je alebo nie je možné udeliť výnimku z environmentálnych cieľov.“

Dokumentácia pre následné posúdenie bola v zmysle akceptovaných pripomienok žiadateľom v požadovanom rozsahu prepracovaná. Následným posúdením nového infraštruktúrneho projektu bolo preukázané, že počas výstavby predmetnej stavby dôjde k zhoršeniu stavu vodných útvarov v kvartérnych sedimentov SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov a v útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách

SK200270KF Dominantné krasovo - puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier a SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny. Budú však vykonané všetky primerané technické opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu vodných útvarov počas výstavby a prevádzky diela.

V závere pisateľa uvádzajú:

„Na základe vyššie uvedených pripomienok v bodoch 1 - 9 k „správe“ žiadame príslušný správny orgán aby na stavbu diaľničného úseku „D1 Turany - Hubová“ neudelil výnimku z environmentálnych cieľov. Ďalej žiadame aby navrhovateľovi uložil povinnosť vyhodnotiť dopad stavby na stav útvarov povrchovej vody podzemnej vody a chránených území podľa čl. 4.7 Rámcovej smernice o vode a metodického usmernenia č. 36 Výnimky z environmentálnych cieľov.“

Dopracovaná Dokumentácia pre následné posúdenie výstavby D1 Turany-Hubová obsahuje hodnotenie predpokladaných dopadov stavby na vodné zdroje aj suchozemské ekosystémy závisle na vodách a rovnako aj návrh opatrení na minimalizovanie vplyvov. Po dopracovaní v zmysle pripomienok spĺňa všetky požiadavky dané európskou aj národnou legislatívou.

Práve cieľom posúdenia je minimalizovať dopady, ktoré akákoľvek činnosť spôsobí na podzemné vody. Dopady tunelového variantu na vodné zdroje sú detailne rozpracované v správach navrhovateľa a aj v stanoviskách VÚVH (či už stanovisko k primárnemu a následnému posúdeniu). Pre očakávaný dopad na výdatnosť vodných zdrojov sú plánované opatrenia záchytu sústredených bodových prítokov pitnej vody do tunelových rúr tunela Havran a Korbeľka a ich následnou redistribúciou do vodovodnej siete, čo zabezpečí zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou v dotknutých obciach. Ostatné opatrenia zahŕňajú izolovanie tunela ako aj opatrenia počas razenia pre minimalizovanie odvodnenia a následného dopadu na vodné zdroje. Tieto opatrenia sú podrobne rozobrané v predloženej správe (Dopravoprojekt Žilina, 2022).

VII. Mgr. Katarína Birčeková, Vážska 37/21, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 22.11.2022, doručený dňa 25.11.2022.

Vo svojom liste okrem iného uviedla: *„Diaľnica D1 Turany - Hubová je jeden nepodarený projekt a tunel Korbeľka je absolútny vrchol arogancie moci tohoto štátu.“*

K uvedenému tunajší úrad uvádza, že ide o subjektívny názor pisateľa.

„Ministerstvo životného prostredia vydaním záverečného stanoviska bez posúdenia vodných zdrojov v zmysle smernice EÚ prerazila úplné dno a berie si na zodpovednosť stratu vodného zdroja. Urobili ste neospravedliteľnú chybu a teraz žiadate o environmentálnu výnimku z posúdenia na vodné zdroje.“

V rámci procesu EIA boli posudzované štyri varianty riešenia úseku diaľnice D1 Turany - Hubová. Variant V2 predmetnej navrhovanej činnosti bol odporúčaný na realizáciu v Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.5.2017 (právoplatnosť nadobudlo dňa 9.2.2018). Tunajší úrad nie je oprávnený toto záverečné stanovisko spochybňovať. Nakoľko vyššie uvedená námietka je smerovaná voči postupu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) v procese EIA, tunajší úrad odporúča obrátiť sa na MŽP SR ako sa vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy.

„Vzhľadom na klimatické zmeny sú vodné zdroje v ohrození a vy sa chystáte zničiť zásoby podzemnej pitnej vody pod národným parkom. Nezastavíte sa pred ničím a nikým, nič vám nie je sväté, na ničom nezáleží, zbytočne máte názov MŽP pretože o životné prostredie sa vôbec nezaujímate. Záujem je iba v tunelovaní v tuneli, ktorý v Krpeľanoch nechceme a keď bude treba budeme si svoju

vodu brániť vlastnými telami.“

Predmetná námietka smerovala voči MŽP SR, z uvedeného dôvodu sa tunajší úrad k jej obsahu nebude vyjadrovať. OÚ Žilina sa s námietkou odporúča obrátiť na MŽP SR ako sa vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy.

VIII. Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava, v zastúpení RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava (ďalej len „RNDr. Fatulová“) list zo dňa 04.12.2023 doručený dňa 06.12.2023.

V predmetnom liste RNDr. Fatulová uvádza, že účastníci konania boli vyzvaní na predloženie pripomienok a námietok k predloženým podkladom, ktoré však neboli účastníkom konania sprístupnené. Podľa jej názoru bola daná iba možnosť „nazrieť“ do podkladov. S navrhovaným postupom zásadne nesúhlasí, nakoľko vzhľadom na rozsah požiadaviek na dopracovanie dokumentácie, uvedenej v liste OU-ZA-OSZP2/2023/006503-020/Mac zo dňa 23.05.2023, ako aj rozsah samotnej dokumentácie, žiada, aby dopracovaná dokumentácia bola sprístupnená účastníkom konania podľa § 16a ods. 7 Vodného zákona zverejnením na svojom webovom sídle a súčasne na webovom sídle ministerstva. Ďalej uviedla, že na pripomienkach uvedených k podkladovým dokumentom zo dňa 22.11.2022 trvá.

Tunajší úrad k uvedenému uvádza nasledovné:

Podľa ustanovenia § 16a ods. 7 Vodného zákona, k žiadosti o povolenie výnimky žiadateľ priloží projektovú dokumentáciu činnosti a správu o splnení podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu (ďalej len „správa“). Informáciu o podaní žiadosti o povolenie výnimky spolu s dokumentmi podľa prvej vety zverejní orgán štátnej vodnej správy na svojom webovom sídle a súčasne na webovom sídle ministerstva.

Podľa § 16a ods. 8 Vodného zákona môže verejnosť orgánu štátnej vodnej správy doručiť písomné stanovisko k správe v lehote do 15 dní od zverejnenia dokumentov na webovom sídle orgánu štátnej vodnej správy alebo na webovom sídle ministerstva podľa odseku 7.

Podľa § 16a ods. 9 Vodného zákona sa doručením písomného stanoviska verejnosť stáva účastníkom konania o povolení výnimky. Účastníkom konania je aj správca vodohospodársky významného vodného toku a správca drobného vodného toku, ak sa činnosť týka drobného vodného toku.

Vyššie uvedené ustanovenie Vodného zákona (§16a ods. 7) striktné uvádza, ktoré dokumenty je orgán štátnej vodnej správy povinný zverejniť na svojom webovom sídle a súčasne na webovom sídle ministerstva, t. j. informáciu o podaní žiadosti o povolenie výnimky, projektovú dokumentáciu činnosti a správu. Túto povinnosť tunajší úrad splnil, nakoľko postupujúc v súlade s ustanovením §16a ods. 7 Vodného zákona zverejnil informáciu pre verejnosť o podaní žiadosti o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 odseku 6 písm. b) vodného zákona spolu so zákonom stanovenými dokumentami na webovom sídle OÚ Žilina dňa 07. 12. 2022 a MŽP SR dňa 08. 12. 2022.

Súčasťou informácie o začatí konania bola:

- Projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie (DÚR 2018)
- Dokumentácia pre následné posúdenie (spracovateľ DOPRAVOPROJEKT, a. s., marec 2022), ktorá obsahuje:

- Správu (spracovanie posúdenia podľa čl. 4.7 smernice Európskeho parlamentu a rady 2000/60/ES/následné posúdenie)
- Prílohy (č. 1.1 Situácia geologických diel km 0,000-9,000; č. 1.2 Situácia geologických diel km 9,000-KÚ, č. 2 Informácia pre plán manažmentu správneho povodia Dunaja/Visly podľa čl. 4 ods. 7 RSV 2000/60/ES),
- Záverečnú správu – Monitoring povrchových a podzemných vôd do 12/2021 (spracovateľ: DOPRAVOPROJEKT, a. s., marec 2022).

Všetky vyššie uvedené podklady sú pre verejnosť zverejnené na webovom sídle Okresného úradu Žilina (https://www.minv.sk/?Dialnica_D1_Turany) a na webovom sídle MŽP SR (<https://www.minzp.sk/uradna-tabula/vody/dialnica-d1-turany-hubova-3.html>) nepretržite počas celého priebehu konania (t.j. zverejnené od 07. 12. 2022 – OÚ Žilina a 08. 12. 2022 – MŽP SR nepretržite) a ďalšia verejnosť (okrem už tunajším úradom vymedzeného okruhu účastníkov konania) do dnešného dňa neprejavila o zverejnené dokumenty žiaden záujem. Žiadateľom doplnený dokument „Dokumentácia pre následné posúdenie“ nenahrádza už zverejnený dokument, len dopĺňa niektoré informácie stanovené v rámci požiadaviek účastníkov predmetného konania a VÚVH, ktoré tunajší úrad požadoval akceptovať.

Okruh účastníkov konania je striktno stanovený v ustanovení § 16a ods. 9 Vodného zákona. Pri stanovení okruhu účastníkov predmetného konania tunajší úrad postupoval v zmysle ustanovenia §16a ods. 7, 8 a 9 a jednoznačne vymedzil okruh účastníkov predmetného konania tak, ako mu to prikazuje Vodný zákon. Opätovné zverejnenie už zverejneného dokumentu, aj keď doplneného o pripomienky účastníkov konania, ktoré tunajší úrad žiadal akceptovať, by bolo pre verejnosť ako aj pre samotný priebeh konania máťuce.

Z uvedeného dôvodu nebolo účinné a ani možné v zmysle platných právnych predpisov duplicitne zverejňovať už verejnosti sprístupnené informácie a v rámci dodržania zásady zákonnosti, rýchlosti a hospodárnosti správneho konania postupoval OÚ Žilina ďalej v súlade s ustanoveniami Vodného zákona a zákona č. 71/1967 o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“).

Podľa ustanovenia §16a ods. 8 Vodného zákona verejnosť doručí písomné stanovisko k správe v lehote do 15 dní od ich zverejnenia na webovom sídle orgánu štátnej vodnej správy a na webovom sídle ministerstva. Verejnosť sa doručením písomného stanoviska stáva účastníkom konania o povolení výnimky. Zoznam verejnosti, ktorá využila túto možnosť a zaslala svoje písomné stanovisko k správe v predmetnom konaní je uvedený na strane 2 a 3 tohto rozhodnutia. Počas celého procesu zisťovania skutkového stavu a obstarávania podkladov pre vydanie rozhodnutia boli všetci účastníci konania priebežne o jednotlivých krokoch informovaní.

Ako účastník konania bola RNDr. Fatulová v oznámení o pokračovaní v konaní OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-024 zo dňa 22.11.2023 v súlade s ustanovením § 18 ods. 3 Správneho poriadku a § 73 ods. 5 Vodného zákona upovedomená o pokračovaní v predmetnom konaní s tým, že v zmysle ustanovení § 32 a § 33 ods. 2 Správneho poriadku mohla uplatňovať všetky svoje práva účastníkov konania a do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia oznámiť svoje návrhy a vyjadrenia, ako aj dôkazy a skutočnosti ako podklady k vydaniu rozhodnutia. Taktiež bola ako účastník konania upozornená, že podľa § 73 ods. 5 Vodného zákona na neskôr podané pripomienky a námietky účastníkov konania sa nebude prihliadať. Oznámenie bolo RNDr. Fatulovej doručené dňa 28.11.2023.

V oznámení tunajšieho úradu č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-024 zo dňa 22.11.2023 bola ako účastník konania RNDr. Fatulová oboznámená, že tunajší úrad v predmetnej veci zhromaždil rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a teda ukončil zisťovanie skutkového stavu veci a obstarávania podkladov pred vydaním samotného rozhodnutia a ako účastník konania v predmetnej veci bola riadne a včas upovedomená o možnosti, kde a kedy je možné nazrieť do podkladov pre vydanie rozhodnutia.

Podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku; účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.

Podľa § 23 ods. 2 Správneho poriadku; správny orgán môže povoliť nazrieť do spisov a urobiť si výpis, odpis, môže poskytnúť kópiu spisov alebo môže poskytnúť informáciu zo spisov iným spôsobom aj iným osobám, pokiaľ preukážu odôvodnenosť svojej požiadavky.

Správny orgán je povinný umožniť nazerať do spisov verejnému ochrancovi práv, komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím v súvislosti s výkonom ich pôsobnosti.

Podľa § 23 ods. 4 Správneho poriadku; správny orgán poskytuje kópie spisov za úhradu materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, zadovážením technických nosičov a s ich odoslaním.

Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku; správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

V zmysle vyššie uvedeného sa právo účastníka konania urobiť si výpisy, odpisy, vyžiadať si kópiu administratívneho spisu vzťahuje na právo účastníka konania nazerať do spisu. Tunajší úrad dal nesporne všetkým účastníkom konania možnosť uplatniť svoje právo nahliadnuť do kompletného administratívneho spisu a vyjadriť sa tak k podkladom, ktoré slúžia k vydaniu predmetného rozhodnutia. Ako účastník konania mala RNDr. Fatulová možnosť vyhotovenia kópií (vrátane kópií na elektronických nosičoch) zo spisu v rámci jej aktívneho úkonu nazerania do spisu, pokiaľ by ho využila. Právo na nazeranie do spisu, na ktoré RNDr. Fatulovej tunajší úrad úkonom (list č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-024/Mac zo dňa 22.11.2023 bol RNDr. Fatulovej doručený 28.11.2023) poskytol potrebnú súčinnosť, ako účastník konania nevyužila.

IX. Obec Krpeľany, Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany (ďalej len „Krpeľany“) – list č. 1999/2023 zo dňa 12.12.2023, doručený dňa 12.12.2023

K splneniu podmienky IX/1 „Uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav útvaru povrchovej vody alebo stav útvaru podzemnej vody“, obec Krpeľany uvádza:

„V správe sú uvedené rôzne technické riešenia výstavby tunelov, ktoré eliminujú negatívny vplyv na stav vodných útvarov. Či sa jedná o všetky realizovateľné kroky nedokážem s mojimi znalosťami problematiky posúdiť a mám za to, že ani správny orgán povoľujúci výnimku nemá také znalosti z problematiky výstavby tunelov, že sa môže uspokojiť s ponúknutými možnosťami projektu a vyhodnotiť ich ako všetky realizovateľné možnosti. Nedá mi podotknúť, že sú stále aktuálne aj povrchové varianty úseku diaľnice, ktoré zatiaľ neboli vyhodnotené vo vzťahu k vplyvom na vodné útvary, ale si myslím, že zrejme nebudú mať taký vplyv na vodné útvary, ktoré by bolo treba riešiť výnimkou z nedodržania environmentálnych cieľov. S týmito povrchovými variantami by mal orgán

štátnej vodnej správy počítať a zahrnúť ich do skupiny všetkých krokov na obmedzenie nepriaznivého dopadu na vodné útvary.“

K uvedenému tunajší úrad uvádza, že ide o subjektívny názor účastníka konania. Tunajší úrad vykonáva posúdenie v rozsahu žiadosti žiadateľa a podľa zákonom stanoveného postupu. V ustanovení § 16a v odstavci 7 - 12 Vodného zákona je striktno stanovený postup orgánu štátnej vodnej správy ako postupovať po doručení žiadosti o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 odseku 6 písm. b) Vodného zákona. Potrebné podklady pre rozhodnutie je povinný obstaráť predovšetkým sám správny orgán. Keďže si určuje aj rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie, je to vecou jeho správneho uváženia. Rešpektujúc ustanovenie § 32 ods. 1, 2 a § 34 ods. 2 Správneho poriadku požiadal Okresný úrad Žilina listom č. OU-ZA-OSZP2/2022/052029-013 zo dňa 19.12.2022 VÚVH ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva za účelom vypracovania odborného posudku pred vydaním rozhodnutia podľa § 16 ods. 10 vodného zákona k navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany – Hubová“. OÚ Žilina vybral subjekt VÚVH zo zoznamu odborne spôsobilých osôb uverejnených na informačnom portáli rezortu MŽP SR, v sekcii životné prostredie, nakoľko VÚVH má v kategórii odborných oblastí špecifikáciu aj na vodné hospodárstvo a vodné stavby.

V rámci procesu EIA boli posudzované štyri varianty riešenia úseku diaľnice D1 Turany - Hubová. Predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ na životné prostredie bolo určenie a odsúhlasenie variantného riešenia navrhovanej činnosti ako najvhodnejšieho z hľadiska významnosti vplyvov riešených v rámci konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA). Variant V2 s tunelom Korbetka a Havran s niveletou tunela nad hladinou podzemnej vody bol odporúčaný na realizáciu v Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.5.2017 (právoplatnosť nadobudlo dňa 9.2.2018). Predmetom prebiehajúceho posudzovania podľa čl. 4.7 RSV je iba tento odsúhlasený variant. V konaniach podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z. z. nie je úlohou orgánu štátnej vodnej správy posudzovať variantnosť riešenia navrhovanej činnosti predloženej v rámci konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Uvedené sa vzťahuje aj na podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4 zákona č. 364/2004 Z. z. z hľadiska posúdenia, či nie je možné posudzovanú činnosť uskutočniť z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou. Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) bolo tiež jednoznačné určenie, že ďalšie varianty riešenia budú mať významný negatívny vplyv na integritu Územia európskeho významu Veľká Fatra, Územia európskeho významu Malá Fatra alebo všeobecne na integritu území európskej sústavy chránených území (Natura 2000), preto sa s nimi v ďalšom povoľovaní a posudzovaní činnosti nepočíta. Predmetom konaní podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z. z. je posúdenie navrhovanej činnosti z hľadiska toho, či a za akých okolností môže byť činnosť realizovaná v súlade s dosahovaním environmentálnych cieľov podľa zákona č. 364/2004 Z. z.

K splneniu podmienky IX/2. „dôvody úprav alebo zmien útvarov povrchovej vody alebo útvarov podzemnej vody sú menovito uvedené a vysvetlené v pláne manažmentu povodia (§ 13) a environmentálne ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov“ obec Krpeľany uvádza:

„V Pláne manažmentu čiastkového povodia Váhu (aktualizácia december 2020, <https://www.minzp.sk/voda/vodnyplan-slovenska/>) som pri vodnom útvare SK200270KF – Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier, ktorý je najviac negatívne dotknutý tunelovým variantom diaľnice, nenašiel žiadne informácie týkajúce sa výstavby diaľnice. Dokonca v celom tomto dokumente sa takýto projekt neuvádza.“

Základom tejto spoločnej vodnej politiky je realizovať opatrenia na dosiahnutie environmentálnych cieľov do roku 2015 v rámci prvého plánovacieho cyklu, resp. do roku 2021, najneskôr do roku 2027, v rámci druhého plánovacieho cyklu (2016-2021) prípadne tretieho plánovacieho cyklu počas rokov 2022 - 2024. Nástrojom pre dosiahnutie cieľov RSV sú Plány manažmentu povodí vrátane programov opatrení.

Najnižšími plánovacími dokumentami sú Plány manažmentu čiastkových povodí, ktoré tvoria základ pre spracovanie plánov vyššej úrovne – plánov manažmentu správnych území na národnej úrovni, medzinárodné plány: Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja a Integrovaný Plán manažmentu povodia Tisy, zdroj www.minzp.sk/files/sekcia-vod/3vps-sup-dunaja.pdf.

V zmysle § 13 ods. 7 Vodného zákona (čl. 13 RSV) Plány manažmentu povodí sa musia prehodnocovať a aktualizovať každých šesť rokov. Vypracovanie Plánu manažmentu čiastkového povodia Váhu vyplýva z § 11 a 12 Vodného zákona.

Ako súčasť Národného strategického plánu vláda zreviduje Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 a urýchlene vypracuje a zverejní Investičný plán prioritných projektov jednotlivých oblastí dopravy vychádzajúci z analyticky podložených kritérií a aktuálnych dát. Cieľom dopravnej politiky má byť inteligentný, integrovaný, zelený a trvalo udržateľný dopravný systém. Jednou z priorit v rokoch 2020 – 2024 bude podpora moderných, inovatívnych a efektívnych systémov v doprave.

V rámci cestnej dopravy sa bude pokračovať v rozvoji dopravnej infraštruktúry a v dostavbe diaľnic a rýchlостných ciest, pričom sa bude osobitne dbať na intenzívnu a kvalitnú prípravu úsekov v najviac kapacitne preťažených koridoroch. Zavedie sa záväzná prioritizácia investičných projektov v oblasti cestnej infraštruktúry, ktorá sa bude odvíjať od skutočných potrieb rozvoja cestnej siete, a na ktorú bude naviazaný plán prípravy, investičný plán a finančný model realizácie. Prioritizácia bude tvorená záväzným zásobníkom projektov na obdobie minimálne 10 rokov. Indikatívna zložka sa bude pravidelne aktualizovať (nie častejšie ako raz za 2 roky).

V rámci projektov dostavby diaľnic bude potrebné zaradiť do Plánu manažmentu povodia aj stavbu diaľnice D1 Turany – Hubová.

Formulár na predloženie informácií v súlade s článkom 4 ods. 7 Rámcovej smernice o vode, ako „súhrn“ plánu alebo projektu, ktorý môže spôsobiť nedosiahnutie dobrého stavu podzemných vôd, dobrého ekologického stavu/potenciálu útvarov povrchovej vody alebo zhoršenie stavu útvaru povrchovej alebo podzemnej vody v dôsledku nových zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody alebo zmien hladiny útvarov podzemnej vody alebo sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných činností človeka je súčasťou dokumentu ako samostatná príloha 2.

K splneniu podmienky IX/3 „dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny vyplývajú z nadradeného verejného záujmu alebo prínosy z dosiahnutia cieľov podľa odseku 1 pre životné prostredie a spoločnosť sú prevážené prínosmi nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľného rozvoja“ obec Krpeľany uvádza:

„V predloženej správe sa uvádzajú naliehavé dôvody vyššieho verejného záujmu vrátane dôvodov sociálnej alebo ekonomickej povahy - zdravie a bezpečnosť ľudí - záujmy zlepšenia zložiek životného prostredia - vplyvy na krajinu a územný systém ekologickej stability, ktoré platia rovnako pre povrchové varianty úseku diaľnice ako aj pre tunelový. Sú teda všeobecne platné a nepreferujú ani jeden variant výstavby diaľnice.“

K uvedenému tunajší úrad uvádza, že ide o konštatovanie účastníka konania, s ktorým tunajší úrad súhlasí. Opakovane však tunajší úrad dodáva, že predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej

činnosti „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ na životné prostredie bolo určenie a odsúhlasenie variantného riešenia navrhovanej činnosti ako najvhodnejšieho z hľadiska významnosti vplyvov riešených v rámci konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA). Variant V2 s tunelom Korbeľka a Havran bol odporúčaný na realizáciu v Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.5.2017 (právoplatnosť nadobudlo dňa 9.2.2018). Tunajší úrad rešpektuje rozhodnutie MŽP SR.

K splneniu podmienky IX/4 „očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou“ obec Krpeľany uvádza:

„Pri vyhodnotení je ťažké vyhodnotiť a posúdiť čo je väčšia environmentálna strata, či strata vody alebo zasiahnutie do územia NATURA. Odpoveď na túto otázku sa v predložených materiáloch nenachádza. Stálo by za námahu spracovať návrh kompenzačných riešení napr. pre variant V1o alebo V1or a tieto prerokovať s dotknutými subjektami. Možno by sa našla podstatne lepšia environmentálna voľba ako voľba výstavby variantu V2 za cenu nedodržania environmentálnych cieľov pri ochrane vodných zdrojov.

Pri vyhodnocovaní predložených materiálov treba brať do úvahy aj fakt, že predmetná stavba sa má realizovať v chránenej vodohospodárskej oblasti Veľká Fatra, v ktorej je zakázané stavať stavby, ktoré si vyžadujú počas výstavby alebo prevádzky aplikáciu znečisťujúcich látok. Zákon 305/2018 nepozná výnimku z environmentálnych cieľov.“

V kapitole 2 Preukázanie (zdôvodnenie) neexistencie iného alternatívneho variantu (Správa, marec 2022, str. 10 - 34) je prehľad navrhovaných riešení stavby Diaľnice D1 Turany- Hubová od roku 1997 až do roku 2016, pričom MŽP SR vo svojom rozhodnutí č. 1294/2017-1.7/ml (Záverečné stanovisko) zo dňa 18.5.2017 s prihliadnutím na dodržanie smernice rady 92/43/EHS rozhodlo o jednom variante trasy, a to o variante V2 s tunelom Korbeľka a Havran, spracovaného a vyhodnoteného v Správe o posudzovaní vplyvov so Strediskom správy a údržby (SSUD) v alternatíve 2 (Švošov), s ekoduktami v oboch šírkových alternatívach, v oboch alternatívnych vetraniach (cez vetráciu šachtu aj odsávaním zo západného tunela). Preto v následnom posúdení je zhodnotený vplyv na vodné útvary práve tohoto rozhodnutím MŽP SR zo dňa 18.05.2017 (Záverečné stanovisko) určeného variantu V2, ktorý je podrobnejšie rozpracovaný v priloženej dokumentácii k územnému rozhodnutiu (DUR 2018), pri zohľadnení podmienok Záverečného stanoviska zo dňa 18.05.2017 v rámci technickej realizovateľnosti a preukázania nemožnosti dosiahnuť očakávané prínosy podstatne lepšej environmentálnej voľby inými prostriedkami z dôvodu neprímeraných nákladov dosiahnuť (podmienka č. 4 § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona).

Zmena trasovania stavby Diaľnica D1 Turany - Hubová bola ako navrhovaná činnosť riadne posúdená v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, a to na základe spracovanej Správy o hodnotení vplyvov (Longa, J, a kol., 2016). Na jej podklade a na základe vykonaného správneho konania bolo vydané rozhodnutie MŽP SR č.1294/2017-1.7 /ml (Záverečné stanovisko) zo dňa 18.5.2017, potvrdené v konaní o rozklade rozhodnutím ministra MŽP SR č. 8769/2017-1.7.1 (41/2017- rozkl.) zo dňa 15.12.2017.

Predmetom prebiehajúceho posudzovania podľa čl. 4.7 RSV je iba tento odsúhlasený variant. V konaniach podľa § 16a vodného zákona nie je úlohou orgánu štátnej vodnej správy posudzovať variantnosť riešenia navrhovanej činnosti predloženej v rámci konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z.. Uvedené sa vzťahuje aj na podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4 Vodného zákona z hľadiska posúdenia, či nie je možné posudzovanú činnosť uskutočniť z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou. Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) bolo tiež

jednoznačné určenie, že ďalšie varianty riešenia budú mať významný negatívny vplyv na integritu Územia európskeho významu Veľká Fatra, Územia európskeho významu Malá Fatra alebo všeobecne na integritu území európskej sústavy chránených území (Natura 2000), preto sa s nimi v ďalšom povoľovaní a posudzovaní činnosti nepočíta. Predmetom konaní podľa § 16a Vodného zákona je posúdenie navrhovanej činnosti z hľadiska toho, či a za akých okolností môže byť činnosť realizovaná v súlade s dosahovaním environmentálnych cieľov podľa Vodného zákona.

X. Sekcia dopravy, SOPK, Trnavská RK SOPK, Kapitulská 12, 917 01 Trnava (ďalej len „Slovenská obchodná a priemyselná komora – list zo dňa 11.12.2023, doručený dňa 13.12.2023

[Pripomienky sú totožné s pripomienkami Obce Ratkovo, OÚ Ratkovo 63, 038 54 Krpeľany (list zo dňa 13.12.2023), Ing. Jána Plesníka, A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen v zastúpení RNDr. Elenou Fatulovou, Repná 1, 821 04 Bratislava (list zo dňa 14.12.2023), Inštitútu vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava, RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava - list zo dňa 12.12.2023, doručený dňa 14.12.2023]:

X/1 Pripomienka k postupu OÚ Žilina.

„Vyjadrujeme zásadný nesúhlas s postupom OU ZA, ktorý umožňuje účastníkom konania iba „nazrieť“ do prepracovaných podkladov. Žiadame, aby dopracovaná dokumentácia bola sprístupnená účastníkom konania podľa 16a ods. 7 vodného zákona na web sídle OU ZA a súčasne na webovom sídle ministerstva. Okrem toho sa nemohli vyjadriť ďalšie obce, mestá. Napríklad obec Lubochňa, kde sa v jej časti úplne s vysokou pravdepodobnosťou stratí zdroj podzemnej vody (viz uvádza Správa EIA ..., avšak ktorá neposudzovala stav vodných útvarov pri variantoch v rámci Rámcovej smernice o vode EK, EP.....).

Vznášame zásadnú námietku, že OU ZA do dnešného dňa prepracovanú dokumentáciu nesprístupnil na svojom webovom sídle, ani na webovom sídle ministerstva. Týmto postupom nedal účastníkom konania príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy. Konal tak v rozpore s ustanovením §16a ods. 7 vodného zákona, ustanovením § 3 ods. 2 a 6 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom poriadku v znení neskorších predpisov (správny poriadok), ako aj v rozpore s Aarhuským dohovorom.“

Ako už tunajší úrad uviedol vyššie (pripomienka a jej vyhodnotenie je totožné s pripomienkami RNDr. Fatulová“ - list zo dňa 04.12.2023), ustanovenie §16a ods. 7 vodného zákona menovite uvádza, ktoré dokumenty je orgán štátnej vodnej správy povinný zverejniť na svojom webovom sídle a súčasne na webovom sídle ministerstva, t. j. informáciu o podaní žiadosti o povolenie výnimky, projektovú dokumentáciu činnosti a správu. Túto povinnosť tunajší úrad splnil, nakoľko postupujúc v súlade s ustanovením §16a ods. 7 Vodného zákona zverejnil informáciu pre verejnosť o podaní žiadosti o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 odseku 6 písm. b) Vodného zákona spolu so zákonom stanovenými dokumentami na webovom sídle OÚ Žilina a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Opätovné zverejnenie už zverejneného dokumentu, aj keď doplneného o zapracované pripomienky účastníkov konania, ktoré tunajší úrad žiadal akceptovať, by bolo pre verejnosť ako aj pre samotný priebeh konania mátauce. OÚ Žilina dáva do povedomia, že všetky vyššie uvedené podklady sú pre verejnosť zverejnené na webovom sídle OÚ Žilina (https://www.minv.sk/?Dialnica_D1_Turany) a na webovom sídle MŽP SR (<https://www.minzp.sk/uradna-tabula/vody/dialnica-d1-turany-hubova-3.html>) nepretržite počas celého priebehu konania a ďalšia verejnosť (okrem už vymedzeného okruhu účastníkov konania) do dnešného dňa neprejavila o zverejnené dokumenty záujem.

Tunajší úrad poukazuje na rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici č. ECLI: SK: SpSBB: 2023: 5021200314.2, ZA - 30S/112/2021 – 102, IČS: 5021200314, z ktorého vyplýva:

„Nazeranie do spisu v zmysle § 23 ods. 1 Správneho poriadku je úkonom účastníka konania, z povahy ktorého je síce zrejmé, že mu zodpovedá povinnosť správneho orgánu poskytnúť nevyhnutnú súčinnosť spočívajúcu v umožnení nazerat' do konkrétnych spisov, ktoré sa ho týkajú, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať pritom kópie spisov (s výnimkou zápisníc o hlasovaní) alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom, avšak z právneho obsahu tohto ustanovenia nevyplýva osobitná povinnosť konajúceho orgánu verejnej správy zasielať účastníkom konania na ich požiadavku administratívne spisy v elektronickej podobe. Ust. § 23 ods. 4 Správneho poriadku je len technickým ustanovením týkajúcim sa úhrady materiálnych nákladov, ktoré samo o sebe, ani v nadväznosti na ods. 1, žiadne ďalšie práva účastníkom konania nepriznáva. Žalobca by mal možnosť vyhotovenia kópií (vrátane kópií na elektronických nosičoch) zo spisu v rámci jeho aktívneho úkonu nazerania do spisu, pokiaľ by ho využil. Keďže právo na nazeranie do spisu, na ktoré mu prvostupňový orgán úkonom (list zo dňa 10.02.2020 doručený žalovanému dňa 13.02.2020) poskytol potrebnú súčinnosť, žalobca nevyužil, nemohol byť na tomto práve podľa názoru správneho súdu ukrátený.“

V zmysle vyššie uvedeného sa právo účastníka konania urobiť si výpisy, odpisy, vyžiadať si kópiu administratívneho spisu vzťahuje na právo účastníka konania nazerat' do spisu. Všetkým účastníkom konania dal tunajší úrad nesporne možnosť uplatniť svoje právo nahliadnuť do kompletného administratívneho spisu a vyjadriť sa tak k podkladom, ktoré slúžia k vydaniu predmetného rozhodnutia. Ako účastníci konania mali možnosť vyhotovenia kópií (vrátane kópií na elektronických nosičoch) zo spisu v rámci jej aktívneho úkonu nazerania do spisu, pokiaľ by ho využili. Právo na nazeranie do spisu, na ktoré tunajší úrad úkonom - listom č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-024/Mac zo dňa 22.11.2023 poskytol potrebnú súčinnosť, využili dňa 06.12.2023: Ing. Ján Mišura, zástupca Žilinskej regionálnej komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Hálková 31, 010 01 Žilina, Ing. Vladimír Mosný, PhD, Povraznícka 8, 811 05 Bratislava a starosta obce Krpeľany Ing. Martin Schestág.

V pripomienke účastník konania namietal, že *„OU ZA do dnešného dňa prepracovanú dokumentáciu nespřístupnil na svojom nebovom sídle, ani na webovom sídle ministerstva. Týmto postupom nedal účastníkom konania príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy. Konal tak v rozpore s ustanovením §16a ods. 7 vodného zákona, ustanovením § 3 ods. 2 a 6 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom poriadku v znení neskorších predpisov (správny poriadok), ako aj v rozpore s Aarhuským dohovorom.“*

Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku si nemožno zamieňať s ust. § 23 ods. 1 Správneho poriadku. OÚ Žilina dal možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia v zisťovacom konaní tak, že sa s ich obsahom oboznámia nahliadnutím do spisu, tak, ako to urobil zmieneným úkonom - listom č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-024/Mac zo dňa 22.11.2023. Z obsahu tohto úkonu (list č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-024/Mac zo dňa 22.11.2023) tunajšieho úradu zrozumiteľne vyplýva, že umožnil všetkým účastníkom konania vyjadriť sa k označeným podkladom rozhodnutia formou nahliadnutia do spisu v jeho priestoroch, na čo mu stanovil lehotu. *„Teda v žiadnom prípade nebolo ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku nahradené ust. § 23 ods. 1, 4 tohto zákona. Uplatnený bol naopak postup zohľadňujúci funkčné prepojenie uvedených inštitútov Správneho poriadku, tzn. právneho predpisu určujúceho procesný rámec postupu účastníkov konania. Pokiaľ nebol tento, s účelom zákona súladný postup, využitý,*

žalobca nemohol s úspechom namietat, že mu nebolo umožnené uplatnenie úkonov podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku smerujúcich k zabezpečeniu účinnej ochrany práv, ktorých ochranu v konaní presadzoval.“ (Rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici č. ECLI: SK: SpSBB: 2023: 5021200314.2, ZA - 30S/112/2021 – 102, IČS: 5021200314, strana 10).

Tunajší úrad dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžp/3/2013 zo dňa 24. 09. 2013, z ktorého vyplýva: „Zmyslom § 33 ods. 2 Správneho poriadku je umožniť účastníkom konania, aby vo fáze pred vydaním rozhodnutia, po ukončení zisťovania podkladov pre rozhodnutie, mohli uplatniť svoje výhrady, resp. urobiť procesné návrhy. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia, správny orgán je povinný dať účastníkovi konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré súvisia s dokazovaním pred vydaním rozhodnutia vo veci samej. Žiadne ustanovenie správneho poriadku neobsahuje povinnosť správneho orgánu zaslať fotokópiu celého spisového materiálu účastníkovi konania, a to ani na jeho žiadosť. Zdôrazňujeme, že právo nazerať do spisov a robiť si z nich výpisy, odpisy a kópie spisov je možné iba za prítomnosti zamestnanca správneho orgánu.“ Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že žiadne ustanovenie Správneho poriadku neobsahuje povinnosť správneho orgánu zaslať fotokópiu celého spisového materiálu účastníkovi konania, prípadne ho zverejniť na webovom sídle navrhovaných úradov a to ani na jeho žiadosť.

Pokiaľ sa účastník konania v súvislosti s neposkytnutím dopracovanej dokumentácie v elektronickej podobe na webovom sídle OÚ Žilina, ani na webovom sídle ministerstva odvoláva na Aarhuský dohovor, tak tunajší úrad poznamenáva, že cieľom tohto dohovoru je umožniť účastníkom za podmienok určených vnútroštátnym právom prístup k informáciám, avšak nie tým, že na požiadanie účastníkov konania bude správny orgán sprístupňovať spisový materiál širokej verejnosti na webových stránkach svojho, respektíve iného úradu alebo zasielať spisové materiály účastníkom konania. „Uvedený dohovor apeluje na príslušné orgány umožniť účastníkom konania prístup do spisu, čo značí, že k porušeniu zákona a k porušeniu tohto dohovoru by došlo iba v prípade, ak by správny orgán akýmkoľvek spôsobom zamedzil účastníkovi konania prístup k spisu, nahliadnutie, zabezpečenie si fotokópie a pod. (Rozsudok Správneho súdu v Banskej Bystrici č. ECLI: SK: SpSBB: 2023: 5021200314.2, ZA - 30S/112/2021 – 102, IČS: 5021200314, strana 11). V danom prípade však táto skutočnosť zo strany tunajšieho úradu nebola preukázaná a preto OÚ Žilina považuje svoj postup v konaní za súladný s Aarhuským dohovorom.

Zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu nevyplýva povinnosť orgánu verejnej správy vyhotoviť kópie administratívneho spisu a poslať ich elektronickejšie účastníkom konania, pretože vyhotovenie kópií sa viaže na úkon nahliadnutia do spisu na orgáne verejnej správy. Nezaslaním elektronickej podoby administratívneho spisu, resp. nezverejním obsahu spisu na webovom sídle tunajšieho orgánu a ministerstva nebolo účastníkom konania upreté právo podať kvalifikované vyjadrenie vo veci, keďže toto právo mal a neporušil tak povinnosti podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku, keďže tieto povinnosti boli dodržané.

X/2., 3. a 4. Pripomienka:

2. „Žiadame uviesť zákonný dôvod s odkazom na konkrétne ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého Okresný úrad Žilina objednal u VÚVH stanovisko a vyhodnotenie pripomienok a námietok k Dokumentácii pre následné posúdenie k navrhovanej činnosti/stavbe tunelov v úseku „D1 Turany - Hubová“. Dôraz kladieme na tunel Korbelka, pretože priamo prechádza cez vodné útvary v „Chránenej vodnej oblasti (CHVO) Veľká Fatra v najväčšej dĺžke z tunelov.“

3. *“Žiadame vysvetliť a zdôvodniť zákonnosť postupu OU ZA, ktorý v konaní o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov, priznal VÚVH postavenie účastníka konania s výnimočným právom rozhodovať o pripomienkach iných účastníkov konania.”*

4. *“Žiadame vysvetliť a zdôvodniť postup Okresného úradu Žilina a oprávnenosť použitia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu v sume 5 000 Eur na vypracovanie posúdenia, ktoré mal vypracovať a uhradiť žiadateľ o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov.”*

[pripomienky uvedené v stanovisku Ing. Jána Plesníka, A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen v zastúpení RNDr. Elenou Fatulovou, Repná 1, 821 04 Bratislava (list zo dňa 14.12.2023) a Inštitútu vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava, RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava - list zo dňa 12.12.2023, doručený dňa 14.12.2023].

Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku sú podkladom pre rozhodnutie najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník konania a zúčastnená osoba správne orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správnym orgánom a obsah vlastných evidencií správneho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správne orgánu z úradnej činnosti, ktoré nemusia účastník konania a zúčastnená osoba správne orgánu dokladovať.

Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku sú dôkazmi najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a obhliadka.

Na základe vyššie uvedených ustanovení Správneho poriadku (§ 32 ods. 1, 2 a § 34 ods. 2 Správneho poriadku) požiadal Okresný úrad Žilina listom č. OU-ZA-OSZP2/2022/052029-013 zo dňa 19.12.2022 VÚVH ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva za účelom vypracovania odborného posudku pred vydaním rozhodnutia podľa § 16 ods. 10 vodného zákona k navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany – Hubová“. OÚ Žilina vybral subjekt VÚVH zo zoznamu odborne spôsobilých osôb uverejnených na informačnom portáli rezortu MŽP SR, v sekcii životné prostredie, nakoľko VÚVH má v kategórii odborných oblastí špecifikáciu aj na vodné hospodárstvo a vodné stavby.

Podklady pre rozhodnutie vyratáva správny poriadok demonštratívny spôsobom (dikcia „najmä“). To znamená, že zo zákona nie sú vylúčené ani iné podklady pre rozhodnutie (napríklad právoplatné rozhodnutia iných správnych orgánov, súdov). Potrebné podklady pre rozhodnutie je povinný obstaráť predovšetkým sám správny orgán. Keďže si určuje aj rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie, je vecou jeho správneho uváženia, či vykoná navrhovaný dôkaz alebo použije iný dôkazný prostriedok.

Pre úplnosť tunajší úrad dodáva, že VÚVH nie je účastníkom konania v predmetnom správnom konaní a nemá právo rozhodovať o pripomienkach iných účastníkov konania. V predmetnom konaní je

miestne a vecne príslušným orgánom štátnej správy OÚ Žilina ako príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s ustanovením § 60 ods. 1 písmeno j) Vodného zákona. Z uvedeného vyplýva, že tunajší úrad rozhoduje aj o pripomienkach a námietkach účastníkov predmetného konania.

Vypracovanie odborného posudku bolo hradené z finančných prostriedkov určených práve pre potreby rozhodovacej činnosti správnych orgánov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a prešlo riadnym schvaľovacím procesom.

X/5. Pripomienka:

„Zásadne namietame voči nepravdivému tvrdeniu VÚVH na str. 6 stanoviska, že posúdenie vykonáva v súlade s § 16a ods. 3 vodného zákona v znení neskorších predpisov v rozsahu poverenia ministrom životného prostredia SR. Takého poverenia VÚVH nepredložilo ani v rámci prvého správneho konania podľa § 16a ods. 1 vodného zákona (v znení platnom do 31.12.2021), čo sme namietali v stanovisku z 28.02.2020. Na vypracovanie odborného posudku (stanoviska) v konaní o povolení výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16a ods. 14 až 23 vodného zákona v znení platnom do 31.12.2021, resp. podľa § 16a ods. 7 až 12 vodného zákona v znení platnom od 1.1.2022, nemá VÚVH žiadne oprávnenie.“

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, úsek štátnej vodnej správy (ďalej len „OÚ Žilina“) rozhodnutím číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020 rozhodol podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 14 vodného zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2020. Ako jeden z podkladov pre vyššie uvedené rozhodnutie bolo aj Odborné stanovisko VÚVH k navrhovanej činnosti zo dňa 31.1.2020.

Podľa kompetenčného ustanovenia § 59 ods. 1 písm. x) Vodného zákona Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej vodnej správy a vodného hospodárstva poveruje právnickú osobu vypracovaním odborného stanoviska podľa § 16 ods. 3 až 5.

Listom ministra životného prostredia Slovenskej republiky č. 4542/2015-6.2 zo dňa 31.03.2015 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, ako oprávnený orgán pre vodohospodársky manažment povodí a ako ústredný orgán štátnej vodnej správy a vodného hospodárstva, poverilo v súlade s Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 46/2004 k Stratégii pre implementáciu smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva VÚVH ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva výkonom tzv. primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona, ktorý je transpozíciou článku 4 ods. 7 rámcovej smernice o vode.

Odborné stanovisko VÚVH k navrhovanej činnosti zo dňa 31.01.2020 v konaní podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona, v tzv. primárnom posúdení, bolo vydané na základe žiadosti investora na účely preukázania potreby ďalšieho posúdenia projektu, pričom na jeho základe orgán štátnej vodnej správy,

t. j. OÚ Žilina vydal rozhodnutie č. OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, v ktorom určil, že ide o navrhovanú činnosť podľa § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona. Z obsahu poverenia jednoznačne vyplýva, na aké účely a pre aký subjekt (VÚVH) bolo vydané.

V predmetnom konaní o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16a tunajší úrad postupoval tak, ako mu to prikazuje Správny poriadok. Nakoľko v každom konaní je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie, tunajší úrad pri zaobstaraní si podkladov postupoval tak, ako už uviedol vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia k pripomienkam Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory č. 2 a 3.

X/6. Pripomienka

„Aj keď sa s mnohými pripomienkami a závermi v odbornom posudku VÚVH stotožňujeme, v zásadných otázkach posúdenia vplyvov navrhovanej stavby na stav vodných útvarov sa rozchádzame. Zásadne nesúhlasíme s nepravdivým a účelovým výkladom postupu posudzovania podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode podľa metodického usmernenia č. 36. Ďalej nesúhlasíme s tým, aby sa vyhodnotenie dopadov na stav vodných útvarov vykonávalo popisne na základe „pocitov“ a nie na základe údajov (parametrických hodnôt) východiskového stavu vodných útvarov a stanovenia účinkov na konkrétne ukazovatele (prvky kvality). Namietame voči presadzovanému hodnoteniu kvantitatívneho stavu útvarov podzemnej vody na základe bilančného hodnotenia a nie na základe kritérií Rámcovej smernice o vode. Navrhované opatrenia VÚVH v závere odborného posudku, považujeme za nedostatočné. Uvedené postupy vyvolávajú nielen pochybnosti o nestrannosti VÚVH v prerokovávanej veci, ale aj podozrenie z napomáhania žiadateľovi, aby mu bola udelená výnimka z environmentálnych cieľov bez vykonania reálneho posúdenia dopadov stavby na stav dotknutých vodných útvarov a bez preukázania splnenia podmienok pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 odseku 6 písm. b) vodného zákona. Žiadame, aby sa v rámci ústneho pojednávania vyjasnili rozpory s VÚVH ohľadom posudzovania podľa článku 4.7 Rámcovej smernice o vode.“

Tunajší úrad akceptoval všetky pripomienky doručené k veci a v stanovenom termíne a vyhodnotil ich v odôvodnení predmetného rozhodnutie tak, ako mu to ustanovuje Správny poriadok. Pripomienky doručené účastníkmi konania k dokumentom zverejnenými na webovom sídle tunajšieho úradu a MŽP SR boli predložené tak žiadateľovi, ako aj VÚVH. Po obdržaní odpovedí od oslovených subjektov (VÚVH list z 09.05.2023, žiadateľ list č. 139262022-2910/7311-11 zo dňa 15.12.2022; oba listy sú súčasťou spisového materiálu) tunajší úrad preskúmal a zhodnotil doručené pripomienky. Pripomienky účastníkov konania, ktoré požadoval tunajší úrad zapracovať do „Dokumentácie následného posúdenia (DNP)“ sú uvedené vo výzve OÚ Žilina č. OU-ZA-OSZP2-2023/006503-020 zo dňa 23.05.2023 a v odôvodnení predmetného rozhodnutia sa so všetkými pripomienkami tunajší úrad vysporiadal. Dňa 16.11.2023 žiadateľ predložil na OÚ Žilina dopracovanú Dokumentáciu o pripomienky účastníkov predmetného konania, ktoré požadoval tunajší úrad akceptovať. Nakoľko dopracovaný dokument bol vypracovaný v dostatočnom rozsahu pre predmetné konanie, tunajší úrad pristúpil k ďalšiemu kroku v konaní a listom č. OU-ZA-OSZP2/2023/006503-024/Mac zo dňa 22.11.2023 oznámil účastníkom konania a dotknutým orgánom štátnej správy, že v predmetnej veci zhromaždil rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a teda ukončil zisťovanie skutkového stavu veci a obstarávanie podkladov pred vydaním samotného rozhodnutia. Tunajší úrad nepovažoval za potrebné, aby sa vnesené pripomienky a námietky prejednávali na ústnom pojednávaní.

Dokumentácia následného posúdenia vychádza z reálnych dát, ktoré boli zozbierané počas rokov 2014 – 2021, kedy prebiehal monitoring podzemných vôd v hydrogeologických vrtoch, ktoré boli postupne budované v rámci jednotlivých etáp geologického prieskumu. Obdobne bola dokumentovaná a monitorovaná kvantita a kvalita povrchových vôd ako vodných zdrojov situovaných v blízkosti trasy

D1 Turany – Hubová. Dokumentácia následného posúdenia je spracovaná v zmysle platnej legislatívy vo vodnom hospodárstve a bola dopracovaná a doplnená o pripomienky účastníkov konania.

Zo stanovísk účastníkov konania Ing. Vladimíra Mosného, PhD, Povraznícka 8, 811 05 Bratislava (list zo dňa 13.12.2023 doručený dňa 20.12.2023) Žilinskej regionálnej komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Háľková 31, 010 01 Žilina (list zo dňa 11.12.2023 doručený dňa 14.12.2023) je zrejmé, že „predložený materiál nie je nový, bol predložený pracovnej skupine na Dopravoprojekte a. s. zastupujúcej investora NDS“. Z vyššie uvedených stanovísk účastníkov konania je zrejmé, že so žiadateľom mali už viaceré stretnutia aj za účasti „štvorčlennej skupiny expertov“, ktorú podľa spomínaných stanovísk na základe podnetu starostov a občanov dotknutých obcí ustanovil Ing. Andrej Doležal – vtedajší minister dopravy a výstavby Slovenskej republiky. Uznesením obce Krpeľany č. 169/2020 boli do pracovnej skupiny začlenení RNDr. Elena Fatulová a Ing. Vladimír Mosný PhD., ako odborných zástupcov obce na posúdenie vplyvu realizácie činnosti na stav útvarov povrchovej a podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov podľa článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a rady 2000/60/ES pre posúdenie projektu Diaľnica D1 Turany-Hubová. Nakoľko požiadavky pracovnej skupiny boli odmietnuté, pracovná skupina sa rozpadla (stanovisko účastníkov konania Ing. Vladimíra Mosného, PhD, Povraznícka 8, 811 05 Bratislava zo dňa 13.12.2023 a Žilinskej regionálnej komory Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Háľková 31, 010 01 Žilina list zo dňa 11.12.2023, strana 2,3).

Správny orgán sa má v rámci svojej úvahy riadiť ustanovením § 3 ods. 3 Správneho poriadku, podľa ktorého je povinný použiť najvhodnejšie prostriedky vedúce k správne vybaveniu veci. Správny orgán má pri svojej úvahe vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a nariadi ústne pojednávanie v prípade, ak bude mať svoje opodstatnenie (t. j. predovšetkým ak ústne pojednávanie môže prispieť k objasneniu skutkových okolností prípadu). To, či nariadi ústne pojednávanie je na zvážení správneho orgánu. Nakoľko tunajší úrad z podkladov pre rozhodnutie ako i z doručených pripomienok a námietok si vedel urobiť úsudok sám, nemal potrebu, aby sa vznesené pripomienky a námietky sa prejednávali na ústnom pojednávaní.

X/7. Pripomienka

„Ako „Dopracovaná Dokumentácia následného posúdenia (DNP)“ nám bola od Ing. Vladimíra Mosného, PhD., postúpená „Správa Diaľnica D1 Turany - Hubová - Spracovanie posúdenia podľa článku 4.7. smernice európskeho parlamentu a rady 2000/60/ES (následné posúdenie), s dátumom vyhotovenia marec 2022, v rozsahu 174 strán. Konštatujeme, že citovaná správa neobsahuje žiadne vyhodnotenie dopadov stavby „D1 Turany - Hubová“ na stav dotknutých vodných útvarov v zmysle článku 4.7. Rámcovej smernice o vode, ani zdôvodnenie pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov.“

Ide o názor pisateľa pripomienok, tunajší úrad považuje dopracovanú Dokumentáciu pre následné posúdenie vypracovanú v dostatočnom rozsahu pre predmetné konanie spĺňajúcu všetky požiadavky dané európskou aj národnou legislatívou.

Predkladané Následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu D1 Turany – Hubová podľa čl. 4.7 RSV preukázalo splnenie všetkých podmienok stanovených v čl. 4.7 RSV zadefinovaných v legislatíve SR v ustanovení § 16 ods. 6 písm. b)1. až 4) Vodného zákona.

Následným posúdením nového infraštruktúrneho projektu bolo preukázané, že počas výstavby stavebného diela dôjde k zhoršeniu stavu vodných útvarov v kvartérnych náplavoch SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov a v útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny a SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier. Budú však vykonané všetky primerané technické opatrenia na

zabránenie zhoršovaniu stavu vodných útvarov počas výstavby diela a následne počas prevádzky diela.

X/8 Pripomienka

„Tvrdenia v prílohe č. 32 Správy o akceptovaní pripomienok Inštitútu vodnej politiky a ich doplnení do Správy sú nepravdivé. Preto na pripomienkach k Správe, ktoré sme uviedli v spoločnom stanovisku štyroch subjektov zo dňa 22. 11.2022, naďalej trváme.“

Ide o názor pisateľa pripomienok, tunajší úrad považuje dopracovanú Dokumentáciu pre následné posúdenie vypracovanú v dostatočnom rozsahu pre predmetné konanie. Vyhodnotenie pripomienok spoločného stanoviska zo dňa 22.11.2022 je uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia v časti VYHODNOTENIE PRIPOMIENOK pod č. VI.

Predkladané Následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu „D1 Turany – Hubová“ podľa čl. 4.7 RSV preukázalo splnenie všetkých podmienok stanovených v čl. 4.7 RSV zadefinovaných v legislatíve SR v ustanovení § 16 ods. 6 písm. b)1. až 4) Vodného zákona.

Následným posúdením nového infraštruktúrneho projektu bolo preukázané, že počas výstavby stavebného diela dôjde k zhoršeniu stavu vodných útvarov v kvartérnych náplavoch SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov a v útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny a SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier. Budú však vykonané všetky primerané technické opatrenia na zabránenie zhoršovaniu stavu vodných útvarov počas výstavby diela a následne počas prevádzky diela.

X/9 Záver

V záver Slovenská obchodná a priemyselná komora žiada:

„Neudelíť výnimku z environmentálnych cieľov z nasledovných dôvodov:

- *nebolo vykonané posúdenie dopadov stavby na stav vodných útvarov,*
- *neboli splnené podmienky pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) body 1- 4 vodného zákona, najmä nebolo vykonané posúdenie možných alternatív výstavby pre výber alternatívy, ktorá je z hľadiska ochrany vôd lepšou environmentálnou voľbou,*
- *závery Správy sú zmätočné. Na str. 160 Správy sa konštatuje, že „zmena kvantitatívneho a chemického stavu útvarov podzemných vôd sa nepredpokladá“, čo znamená, že výnimka z environmentálnych cieľov nie je potrebná.*

Bez posúdenia dopadov navrhovanej stavby na stav vodných útvarov a splnenia podmienok pre udelenie výnimky z environmentálnych cieľov v súlade s § 16a ods. 12 vodného zákona nepovolí výstavbu diaľnice D1 Turany - Hubová tunelovým variantom.

S prístupníť prepracovanú dokumentáciu na webovom sídle Okresného úradu a webovom sídle ministerstva a stanoviť nový termín na zaslanie pripomienok k prepracovanej dokumentácii, podľa § 21 zákona o správnom poriadku nariadiť ústne pojednávanie účastníkov konania za účasti VÚVH a nepokračovať v konaní o udelení výnimky z environmentálnych cieľov bez vyhodnotenia dopadov na stav dotknutých vodných útvarov na základe porovnania parametrických hodnôt stavu vodných útvarov pred výstavbou a po výstavbe podľa metodického usmernenia č. 36 Výnimky z environmentálnych cieľov podľa čl. 4.7.

Opakovaná pripomienka, ktorá sumarizuje už vyššie uvedené pripomienky. Z uvedeného dôvodu je vyhodnotenie tejto pripomienky totožné s vyhodnotením pripomienok uvedených vyššie v bodoch X/1 až X/8, resp. s vyhodnotením pripomienok účastníkov konania.

Predkladané Následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu D1 Turany – Hubová podľa čl. 4.7 RSV preukázalo splnenie všetkých podmienok stanovených v čl. 4.7 RSV zadefinovaných v legislatíve SR v ustanovení § 16 ods. 6 písm. b)1. až 4) Vodného zákona.

Pisateľ pripomienok vytrhol z kontextu jeden zo záverov správy str. 160, kde sa uvádza „Na základe prieskumných prác realizovaných v trase diaľnice dôjde, k zhoršeniu stavu vodného útvaru počas výstavby diaľnice, no budú uskutočnené všetky primerané technické opatrenia, ktoré zabránia zhoršeniu stavu vodného útvaru. Po ukončení výstavby stavebného diela a pri dodržaní všetkých technických podmienok sa zmena kvantitatívneho ani chemického stavu nepredpokladá.“ Zo záveru správy vyplýva, že nový infraštruktúrny projekt D1 Turany – Hubová na základe tohto posúdenia je možné predložiť príslušnému Okresnému úradu v Žiline, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia a žiadať o výnimku v zmysle § 16a vodného zákona.

XI. Žilinská regionálna komora Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory, Háľková 31, 010 01 Žilina (ďalej len „Žilinská regionálna komora SOaPK“) – list zo dňa 11.12.2023 doručený dňa 14.12.2023

[Pripomienky sú totožné s pripomienkami Ing. Vladimíra Mosného, PhD, Povraznícka 8, 811 05 Bratislava.]

V úvode svojho stanoviska Žilinská regionálna komora SOaPK opisuje a zdôvodňuje vznik pracovnej skupiny, ktorá mala posúdiť posudok investora na vplyv stavby „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ (Varianty V1, V2 - dve riešenia, V2) na vodné útvary. Uznesením obce Krpeľany č. 169/2020 boli podľa pisateľa pripomienok do pracovnej skupiny začlenení RNDr. Elena Fatulová a Ing. Vladimír Mosný PhD., ako odborníkov zástupcov obce na posúdenie vplyvu realizácie činnosti na stav útvarov povrchovej a podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov podľa článku 4.7 smernice Európskeho parlamentu a rady 2000/60/ES pre posúdenie projektu Diaľnica D1 Turany-Hubová. Nakoľko požiadavky pracovnej skupiny boli odmietnuté, pracovná skupina sa rozpadla.

Ďalej Žilinská regionálna komora SOaPK popisuje priebeh predmetného konania, ktoré podľa pisateľa „neviedlo k naplneniu právoplatného rozhodnutia, ktoré by otvorilo cestu k naplneniu litery zákonnosti a vybralo najvhodnejší variant riešenia danej stavby.“

K uvedenému tunajší úrad uvádza, že je to subjektívny názor pisateľa. V rámci procesu EIA boli posudzované štyri varianty riešenia úseku diaľnice D1 Turany - Hubová. Predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ na životné prostredie bolo určenie a odsúhlasenie variantného riešenia navrhovanej činnosti ako najvhodnejšieho z hľadiska významnosti vplyvov riešených v rámci konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA). Variant V2 s tunelom Korbeľka a Havran s niveletou tunela nad hladinou podzemnej vody bol odporúčaný na realizáciu v Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 1294/2017-1.7/ml zo dňa 18.5.2017 (právoplatnosť nadobudlo dňa 9.2.2018). Predmetom prebiehajúceho posudzovania podľa čl. 4.7 RSV je iba tento odsúhlasený variant. V konaniach podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z. z. nie je úlohou orgánu štátnej vodnej správy posudzovať variantnosť riešenia navrhovanej činnosti predloženej v rámci konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Uvedené sa vzťahuje aj na podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4 zákona č. 364/2004 Z. z. z hľadiska posúdenia, či nie je možné posudzovanú činnosť uskutočniť z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou. Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) bolo tiež jednoznačné určenie, že ďalšie varianty riešenia budú mať významný negatívny vplyv na integritu Územia európskeho významu Veľká Fatra, Územia európskeho významu Malá Fatra alebo všeobecne na integritu území európskej sústavy

chránených území (Natura 2000), preto sa s nimi v ďalšom povoľovaní a posudzovaní činnosti nepočíta. Predmetom konaní podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z. z. je posúdenie navrhovanej činnosti z hľadiska toho, či a za akých okolností môže byť činnosť realizovaná v súlade s dosahovaním environmentálnych cieľov podľa zákona č. 364/2004 Z. z.

„Nie je pochopiteľné, že OÚ Žilina ako orgán štátnej správy si objednal posudok jedného variantu V2 na vodné útvary u subjektu - VÚVH, ktorý je poverenou osobou zo zákona na spracovanie posúdenia stavebných objektov pre investorov a ich pozitíva alebo negatíva. Z tohto dôvodu investor mal takýto posudok predložiť na OÚ Žilina na vlastné náklady, tak ako to robia na Slovensku všetky subjekty.“

[Pripomienka Ing. Vladimíra Mosného, PhD, Povraznícka 8, 811 05 Bratislava.]

Ako už tunajší úrad uviedol vyššie ustanovenie §16a ods. 7 Vodného zákona menovite uvádza, ktoré dokumenty predloží žiadateľ orgánu štátnej vodnej správy k žiadosti o povolenie výnimky. Ide o projektovú dokumentáciu činnosti a správu o splnení podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) prvého až štvrtého bodu. Odborné stanovisko vypracované poverenou osobou, ktoré je podkladom pre vydanie záväzného stanoviska podľa §16a ods. 1 Vodného zákona, t.j. k tzv. primárnemu posúdeniu, je v zmysle § 16a ods. 3 Vodného zákona vypracované na náklady žiadateľa. Takéto stanovisko bolo VÚVH k predmetnej stavbe vypracované dňa 31.1.2020 a slúžilo ako jeden z podkladov pre rozhodnutie OÚ Žilina číslo OU-ZA-OSZP2-2020/005441-038/Mac zo dňa 22. 05. 2020, v ktorom tunajší úrad rozhodol podľa ustanovenia § 16a ods. 1 vodného zákona, že navrhovaná činnosť/stavba „Diaľnica D1 Turany - Hubová“ je činnosťou podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a je potrebné posúdenie podľa § 16a ods. 14 vodného zákona. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2020.

K vypracovaniu odborného stanoviska VÚVH zo dňa 09.05.2023 sa už tunajší úrad vyjadroval vyššie, viď. vyhodnotenie pripomienok č. X/2, X/3 a X/4 Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory – list zo dňa 11.12.2023.

Žilinská regionálna komora SOaPK ďalej vo svojom vyjadrení konštatuje, že stanovisko VUVH správne upozornilo na negatíva tohto riešenia a že predložený materiál investora nie je nový, bol predložený pracovnej skupine na Dopravoprojekte a. s. zastupujúcej investora NDS, kde upozornili, že toto nie je posúdenie v rámci RSV a danej metodiky. Ich požiadavky boli odmietnuté a preto sa pracovná skupina rozpadla a viac nezasadala.

Ďalej Žilinská regionálna komora SOaPK uvádza, že „daný materiál nebol zverejnený pre celú verejnosť tak, ako to definujú správne a právne postupy, ale bol iba k nahliadnutiu pre oslovených účastníkov konania.“

Pripomienka a jej vyhodnotenie je totožné s pripomienkou RNDr. Fatulovej (list zo dňa 04.12.2023) a Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (list zo dňa 11.12.2023).

Podľa Žilinskej regionálnej komory SOaPK nie je Dokumentácia pre následné posúdenie posúdením vodných útvarov v súlade s metodikou RSV, ale je riešením:

- *„Popisu variantného riešenia V2, jeho technickými parametrami a riešeniami stavby,*
- *Hodnotením zrážkovej činnosti v Kralovanoch v orografických podmienkach zrážkovej činnosti regiónu je bezpredmetné, pretože ako náhodný proces je posudzovateľný vo viacerých zrážkomerných staniaciach v regióne vo váženom priemere. Obdobie*

1981-2010 nie je reprezentatívnym, nakoľko pozorovania zrážkovej činnosti na Slovensku máme od roku 1900.

- Výsledky bilančných stavov prameňov sú výsledkom štátnej vodohospodárskej bilancie z ročeniek SHMÚ, ale nie analýzou dynamického stavu týchto prameňov s danou variabilitou,
- Obdobne aj prietokomerné stanice SHMÚ sú popisným spôsobom opísané, ale bez vstupných údajov, prípadne charakteristik dlhodobého pozorovania,
- Rešeršným riešením hydrogeologických prác vykonaných v danom území bez konkrétnych parametricky záväzných charakteristik v dynamickom prostredí podzemných vôd. Inžiniersko-geologický prieskum sa vykonal v určitom čase a charakterizuje ten stav, aký bol v čase vrto, nie stav reprezentujúci stav dynamického vodného útvaru podzemných vôd.
- Grafické technické výkresy riešenia variantu V2, s uvedením nivelety tunela a statickou hladinou podzemných vôd vyhodnotenou nie reprezentatívnymi výsledkami pozorovania. Absentuje rozptyl hladín v definovanom prípadne skúmanom období.
- Chýbajú závery, z akého dôvodu bol vybraný variant riešenia V2 a aké má benefity, prípadne negatíva vyjadrené v hydrologických charakteristikách vodných útvarov. Nie je známe či dôjde k zníženiu výdatností prameňov alebo zníženiu hladín podzemných vôd, prípadne k zvýšeniu variability denných prietokov na vodných tokoch.“

Podľa Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v danom materiáli **absentujú základné prvky** a to:

- Identifikácia vodných útvarov povrchových a podzemných vôd v súlade s plánmi manažmentu SR pre všetky vodné útvary predložené k riešeniu a to V1, V1o — V1oR a V1oOR a V2,
- Definovanie všetkých dostupných vstupných údajov v daných vodných útvaroch (pramene, sondy hladín podzemných vôd, prieskumné vrty investora a iné, prietokomerné stanice – parametre pozorovania (denné, týždňové, mesačné, ročné, aké), ich dĺžka pozorovania, lokalizácia k variantu stavby),
- Metodika vyhodnotenia vstupných údajov, prípadne modelovanie, analýzy,
- Výsledky vyhodnotenia vstupných údajov so stanovením štatisticky významných parametrov (čiar prekročenia prietokov, výdatností, čiar opakovania maximálnych prietokov, prípadne iné charakteristiky definujúce terajší stav vodných útvarov – stanovenie zvolených parametrov – napríklad 95 prípadne 99 % kvantily z čiar prekročenia, prípadne 0,1 % kvantil z čiar opakovania maximálnych prietokov). Takéto odborné a charakterizujúce parametre sa v celej správe nenašli, ktoré by definovali v zmysle RSV terajší skutkový stav daného vodného útvaru.
- Definícia variantov V1, V1o, a V2 riešenia stavby Diaľnica D1 Turany – Hubová, stanovenie dopadov na vodné útvary aspoň na takej úrovni ako boli predložené v správe OÚ Žilina. Tu priamo predkladateľ preukázal návrhom nivelety tunela pod hladinu podzemnej vody, že dôjde k drénovaniu týchto vôd v zrýchlenom odtoku podzemných vôd a tým znížením kapacity kolektora podzemných vôd s dopadom na pramene v danom vodnom útvaru,
- Závery a výsledky posúdenia s návrhom najvhodnejšieho riešenia variantu stavby, kde sa nezhorší stav vodných útvarov a plnenia environmentálnych cieľov v súlade s plánmi manažmentu SR a plánov povodňových rizík.“

K vyššie uvedenému tunajší úrad udáva, že ide o subjektívny názor pisateľa, na základe ktorého vzniesol nasledovné pripomienky a námietky:

XI/1 Pripomienka

„Zásadne nesúhlasím s udelením výnimky z environmentálnych cieľov bez predloženia posúdenia vodných útvarov podzemných a povrchových vodných útvarov v súlade s metodikou spracovania posudku v rámci RSV (obchádzanie legislatívy SR a EÚ).“

Ide o názor pisateľa pripomienok, tunajší úrad považuje dopracovanú Dokumentáciu pre následné posúdenie vypracovanú v dostatočnom rozsahu pre predmetné konanie. Predkladané Následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu D1 Turany – Hubová podľa čl. 4.7 RSV preukázalo splnenie všetkých podmienok stanovených v čl. 4.7 RSV zadaných v legislatíve SR v ustanovení § 16 ods. 6 písm. b)1. až 4 Vodného zákona.

Následným posúdením nového infraštruktúrneho projektu bolo preukázané, že počas výstavby stavebného diela dôjde k zhoršeniu stavu vodných útvarov v kvartérnych náplavoch SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov a v útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny a SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier. Budú však vykonané všetky primerané technické opatrenia na zabránenie zhoršovaniu stavu vodných útvarov počas výstavby diela a následne počas prevádzky diela.

XI/2 Pripomienka

„Vypracovanie posúdenia vodných útvarov pre všetky riešené varianty stavby Diaľnice D1 Turany – Hubová s parametrickým vyhodnotením z dostupných údajov štátnej pozorovacej siete vodných zdrojov.“

V kapitole 2 Preukázanie (zdôvodnenie) neexistencie iného alternatívneho variantu (Správa, marec 2022, str. 10 - 34) je prehľad navrhovaných riešení stavby Diaľnice D1 Turany- Hubová od roku 1997 až do roku 2016, pričom MŽP SR vo svojom rozhodnutí č. 1294/2017-1.7/ml (Záverečné stanovisko) zo dňa 18.5.2017 s prihliadnutím na dodržanie smernice rady 92/43/EHS rozhodlo o jednom variante trasy, a to o variante V2 s tunelom Korbeľka a Havran, spracovaného a vyhodnoteného v Správe o posudzovaní vplyvov so Strediskom správy a údržby (SSUD) v alternatíve 2 (Švošov), s ekoduktami v oboch šírkových alternatívach, v oboch alternatívnych vetraniach (cez vetráciu šachtu aj odsávaním zo západného tunela) a s niveletou tunela v alternatíve nad hladinou podzemnej vody. Preto v následnom posúdení je zhodnotený vplyv na vodné útvary práve tohoto rozhodnutím MŽP SR zo dňa 18.05.2017 (Záverečné stanovisko) určeného variantu V2, ktorý je podrobnejšie rozpracovaný v priloženej dokumentácii k územnému rozhodnutiu (DUR 2018), pri zohľadnení podmienok Záverečného stanoviska zo dňa 18.05.2017 v rámci technickej realizovateľnosti a preukázania nemožnosti dosiahnuť očakávané prínosy podstatne lepšej environmentálnej voľby inými prostriedkami z dôvodu neprimeraných nákladov dosiahnuť (podmienka č. 4 § 16 ods. 6 písm. b) Vodného zákona).

Zmena trasovania stavby Diaľnica D1 Turany - Hubová bola ako navrhovaná činnosť riadne posúdená v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, a to na základe spracovanej Správy o hodnotení vplyvov (Longa, J, a kol., 2016). Na jej podklade a na základe vykonaného správneho konania bolo vydané rozhodnutie MŽP SR č.1294/2017-1.7 /ml (Záverečné stanovisko) zo dňa 18.5.2017, potvrdené v konaní o rozklade rozhodnutím ministra MŽP SR č. 8769/2017-1.7.1 (41/2017- rozkl.) zo dňa 15.12.2017.

Predmetom prebiehajúceho posudzovania podľa čl. 4.7 RSV je iba tento odsúhlasený variant. V konaniach podľa § 16a vodného zákona nie je úlohou orgánu štátnej vodnej správy posudzovať variantnosť riešenia navrhovanej činnosti predloženej v rámci konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z..

Uvedené sa vzťahuje aj na podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4 Vodného zákona z hľadiska posúdenia, či nie je možné posudzovanú činnosť uskutočniť z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou. Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) bolo tiež jednoznačné určenie, že ďalšie varianty riešenia budú mať významný negatívny vplyv na integritu Územia európskeho významu Veľká Fatra, Územia európskeho významu Malá Fatra alebo všeobecne na integritu území európskej sústavy chránených území (Natura 2000), preto sa s nimi v ďalšom povoľovaní a posudzovaní činnosti nepočíta. Predmetom konaní podľa § 16a Vodného zákona je posúdenie navrhovanej činnosti z hľadiska toho, či a za akých okolností môže byť činnosť realizovaná v súlade s dosahovaním environmentálnych cieľov podľa Vodného zákona.

XI/3 Pripomienka

„Akceptácia odborných a právnych argumentov občanov dotknutých stavbou diaľnice D1 Turany Hubová, aby sa predišlo k zhoršeniu ich životného prostredia a to vodných zdrojov v danej lokalite, kde sa monitorovaním bude možnosť kontrolovať stav vodných zdrojov po výstavbe na základe stanovených hydrologických charakteristík a platných a verejne dostupných vodoprávných povolení štátnej vodnej správy.“

Všetky pripomienky verejnosti, ktoré boli vznesené v priebehu predmetného konania boli tunajším úradom akceptované, väčšina pripomienok bola spracovateľovi predložená na spracovanie a následné zapracovanie do Dokumentácie následného posúdenia, čo spracovateľ akceptoval. Pripomienky, ktoré tunajší úrad nepožadoval do dokumentácie dopracovať sú vyhodnotené v odôvodnení predmetného rozhodnutia v časti VYHODNOTENIE PRIPOMIENOK.

XI/4 Pripomienka

„Odporúčam orgánom štátnej správy rešpektovanie legislatívy SR a EÚ, ktorá už bola v snahe zrušenia, čo by značne poškodilo vodné zdroje na Slovensku, na čo doplatia len občania tejto krajiny (splaškové a dažďové kanalizácie, MVE, poldre, manipulačné poriadky vodných nádrží a iné mediálne nezmysly vodozádržných opatrení, revitalizácii bez výpočtov hydrológie a hydrauliky s dopadmi na ekonomiku a škody spôsobené povodňovými stavmi a suchom.“

OÚ Žilina berie odporúčanie pisateľa na vedomie.

XII. Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava, RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava - list zo dňa 12.12.2023, doručený dňa 14.12.2023

Pripomienky a ich vyhodnotenie sú totožné s pripomienkami Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (list zo dňa 11.12.2023).

XII. Obec Ratkovo OÚ, Ratkovo 63, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 13.12.2023, doručený dňa 15.12.2023

Pripomienky a ich vyhodnotenie sú totožné s pripomienkami Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (list zo dňa 11.12.2023).

XIII. Mgr. Renáta Tvarožná, Československej armády 255/40, 038 54 Krpeľany - list zo dňa 13.12.2023, doručený dňa 15.12.2023

Pripomienky totožné ako RNDr. Eleny Fatulovej (list zo dňa 04.12.2023) a pripomienka č. 1. Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (list zo dňa 11.12.2023).

XIV. Eliška Sajdáková, Osloboditeľov 162, 038 54 Krpeľany – list zo dňa 13.12.2023, doručený dňa 15.12.2023

Pripomienky totožné ako RNDr. Eleny Fatulovej (list zo dňa 04.12.2023) a pripomienka č. 1. Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (list zo dňa 11.12.2023).

XV. Ing. Ján Plesník, A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen v zastúpení RNDr. Elenou Fatulovou, Repná 1, 821 04 Bratislava - list zo dňa 14.12.2023, doručený dňa 18.12.2023

Pripomienky a ich vyhodnotenie sú totožné s pripomienkami Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (list zo dňa 11.12.2023).

XVI. Ing. Vladimír Mosný, PhD, Povraznícka 8, 811 05 Bratislava.

Pripomienky a ich vyhotovenie sú totožné s pripomienkami Žilinskej regionálnej komory SOaPK (list zo dňa 11.12.2023).

Ako už vyššie tunajší úrad uviedol, OÚ Žilina považuje dopracovanú Dokumentáciu pre následné posúdenie vypracovanú v dostatočnom rozsahu pre predmetné konanie. Predkladané Následné posúdenie nového infraštruktúrneho projektu „Diaľnica D1 Turany – Hubová“ kat. územie: Turany, Krpeľany, Stankovany, Švošov, Hubová, Hrboltová, opustené úseky po zmene trasy D1 v kat. území: Ratkovo, Šútovo a Kraľovany“ podľa čl. 4.7 RSV preukázalo splnenie všetkých podmienok stanovených v čl. 4.7 RSV zadaných v legislatíve SR v ustanovení § 16 ods. 6 písm. b) 1. až 4) Vodného zákona

Následným posúdením nového infraštruktúrneho projektu bolo preukázané, že počas výstavby stavebného diela dôjde k zhoršeniu stavu vodných útvarov v kvartérnych náplavoch SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov horného Váhu a jeho prítokov a v útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách SK2002100P Medzizrnové podzemné vody Turčianskej kotliny a SK200270KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody Veľkej Fatry, Chočských vrchov a Západných Tatier. Budú však vykonané všetky primerané technické opatrenia na zabránenie zhoršovania stavu vodných útvarov počas výstavby diela a následne počas prevádzky diela.

Tunajší úrad uvádza, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z predložených dokladov v konaní, z verejne dostupných materiálov, z odborného stanoviska VÚVH predloženom v konaní podľa § 16a ods. 1 Vodného zákona, ako aj odborného stanoviska VÚVH vypracovaného pre účely predmetného konania. Na základe vyššie uvedeného, bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v súlade s ustanovením § 53 správneho poriadku. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 a 2 správneho poriadku sa odvolanie podáva na okresný úrad v sídle kraja v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Dagmar Grófová
vedúca odboru

Doručuje sa:

1. DOPRAVOPROJEKT, a. s., Kominárska 1412,4, 82203 Bratislava
2. SVP, š.p., Povodie dolného Váhu, OZ, Ivana Krasku 3/834, 921 01 Piešťany
3. SVP, š.p., Povodie horného Váhu, OZ, Jančeka 36, 034 01 Ružomberok 1
4. SVP, š.p., Martinská 49, 821 05 Bratislava
5. Slovenská obchodná a priemyselná komora, Hálkova 31, 010 01 Žilina
6. Sekcia dopravy, SOPK, Trnavská RK SOPK Kapitulska 12, 917 01 Trnava
7. Obec Krpeľany, Ul. Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany
8. Obec Ratkovo, Ratkovo 63, 038 54 Krpeľany
9. Eliška Sajdaková, Osloboditeľov 162, 038 54 Krpeľany
10. Mgr. Renáta Tvarožná, Československej armády 255/40, 038 54 Krpeľany
11. Inštitút vodnej politiky, Repná 1, 821 04 Bratislava
12. Ing. Vladimír Mosný, PhD., Povraznícka 8, 811 05 Bratislava
13. Ing. Ján Plesník, A. Hlinku 2568/33, 960 01 Zvolen
14. RNDr. Elena Fatulová, Repná 1, 821 04 Bratislava
15. Mgr. Katarína Birčeková, Vážska 37/21, 038 54 Krpeľany